ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

ГОДИНА XXXII
БРОЈ 1018
2. VII 1971.

2 ДИНАРА

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

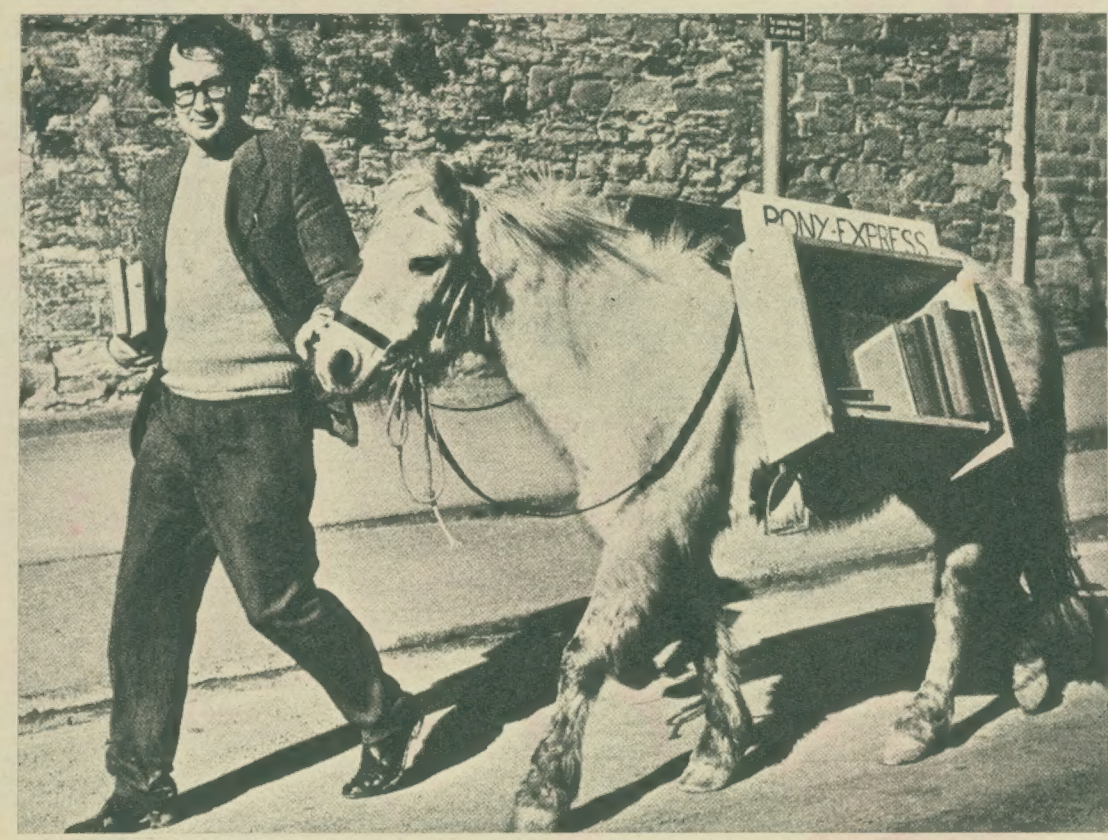

ПУТУЈУЋА КЊИЖАРА. — Ричард Бут из Хеј-он-Ваја, у Енглеској, отворио је књижару али послови ни из далека нису ишли тако добро како је то млади Енглез замишљао и очекивао. Новца за рекламирање своје књижаре није имао али је зато био богат идејама. Од пријатеља са села позајмио је коња, натоварио му на леђа две мале полице и са својим благом кренуо је улицама и друмовима. Показало се да је та његова замисао одлична: већ првог дана продао је толико књига да је морао да обнови залихе своје путујуће књижаре.

СЛЕПИ ДИРИГЕНТ. — Јан Купер, 36-годишњи музичар из Мелбурна, компонује музику за децу. Купер је слеп од рођења и за њега је дечја музика „огледало кроз које види живот". Он се не бави само компоновањем: недавно је постао диригент оркестра чији чланови имају од 8 до 10 година.

Веровали или не!

КОЛО СРЕЋЕ

ЂЕСВЕНТ ХОЛКАР, РАЦА ОД ИНДОРЕ, КОГА ЈЕ 1801. ГОДИНЕ У ЈЕДНОЈ БИЦИ ПОТПУНО ПОТУКАО ЊЕГОВ СТАРИ НЕПРИЈАТЕЉ РАЦА СИНДХИЈА, БЕЖАО ЈЕ С БОЈНОГ ПОЉА КАД ГА ЈЕ СУСТИГЛА ВОЈСКА ОД 13.000 ПЕШАКА И 20.000 КОЊАНИКА **КОЈИ СУ ГА ЗАМОЛИЛИ ДА ИМ БУДЕ ВОЈСКОВОЂА!** ОН ИХ ЈЕ СМЕСТА ПОВЕО ПРОТИВ РАЦЕ СИНДХИЈА И ПОТУКАО ГА ДО НОГУ!

УЛАЗ УКРАШЕН СТУБОВИМА

У МОРСКУ ПЕЋИНУ НА ИТАЛИЈАНСКОМ ОСТРВУ ИСКИЈИ, **ИЗВАЈАЛИ СУ У СТЕНИ ВЕТАР И ТАЛАСИ.** СА КОЛОНАДЕ СТАЛНО КАПЉЕ ВОДА СТВАРАЈУЋИ ЗВУКЕ КОЈИ ПОДСЕЋАЈУ НА ТИХЕ ЗВУКЕ КЛАВИРА.

Један ЧИСТАЧ УЛИЦА

КОЈИ ЈЕ ГОДИНАМА РАДИО У СТРАТФОРДУ НА ЕВОНУ, РОДНОМ МЕСТУ ВИЉЕМА ШЕКСПИРА, ЗВАО СЕ **ВИЉЕМ ШЕКСПИР.**

Једно стабло БЕЛОГ ГЛОГА

НА ЖЕЉЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ У СКАРВИ, У СЕВЕРНОЈ ИРСКОЈ, ОБЛИКОВАНО ЈЕ И ПОТКРЕСАНО ТАКО ДА **ЛИЧИ НА ЧОВЕКА КОЈИ СЕДИ НА КАМЕНОЈ ОГРАДИ.** ЗЕЛЕНА ФИГУРА ДРЖИ ДРВЕНИ МАЧ ДОК ЈОЈ НОГЕ ВИСЕ СА ЗИДА.

Женка Малајске трептелице

ВЕОМА ЈЕ РАТОБОРНА. ОНА СЕ УДВАРА МУЖЈАКУ А ЗАТИМ ГА НАТЕРА ДА ОН СЕДИ НА ЈАЈИМА И КАД СЕ ИЗ ЊИХ ИЗЛЕГУ МЛАДИ ДА СЕ СТАРА О ЊИМА.

1018

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

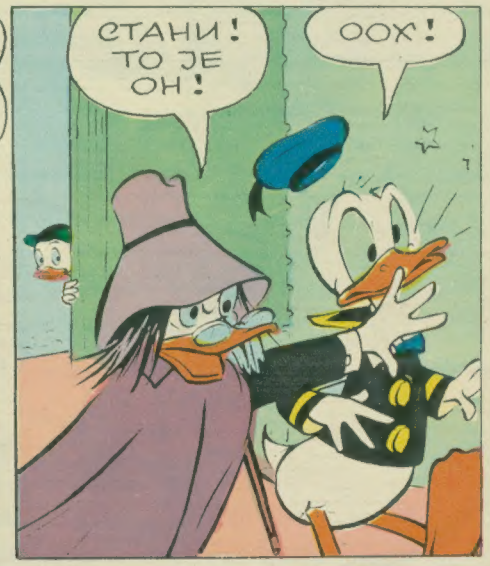

ПИЈАЦА ЗА УКРАДЕНЕ ТАЈНЕ

ИЗУМЕ КОЈИ ИМ СЕ НУДЕ БЕСПЛАТНО ФАБРИКАНТИ ОДБИЈАЈУ, АЛИ ТЕ ИСТЕ ПАТЕНТЕ ПЛАЋАЈУ СТОСТРУКО ПОД УСЛОВОМ ДА СУ – УКРАДЕНИ!

Два енглеска фабриканта планирала су прошле године да споје своја предузећа и решили да о томе поразговарају у највећој тајности. Изабрали су врх једне планине у Шкотској и стигли тамо по најгорем пљуску. Нигде није било ни живе душе. Па ипак, њихов разговор није остао тајна: неко им је ставио микрофон у кола којима су се возили на састанак и већ сутрадан сваку њихову реч могао је да чује директор конкурентске фабрике.

ЗАПРЕПАШЋЕНЕ ГЛУМИЦЕ

Британска фаздухопловна компанија ВОАС платила је милијарду и по нових динара за електронски рачунар који за свега неколико минута даје тачан преглед свих расположивих места у свим авионима широм света. И поред огромне цене, компјутер је компанији требало да донесе уштеду јер је замењивао рад 2000 службеника, и што је још важније, у ВОАС-у су сада сваког тренутка знали како су попуњена места у њиховим авионима и могли на најбољи могући начин да користе капацитете и врше резервацију места. Али, једног дана украдена је шема овог плана и тајна више није била само ВОАС-ова.

Две филмске звезде на канском фестивалу биле су више него непријатно изненађене кад су утврдиле да личе као јаје јајету: од главе до пете биле су обучене путпуно исто — хаљина, шешир, ципеле, чак и вештачко цвеће на струку. Обе су своје тоалете поручиле по баснословној цени код најпознатијих модних кућа, али, наравно модел је створен само у једној — друга кућа једноставно је украла нацрт.

У сва три случаја посао су обавили **индустријски шпијуни.**

Индустријска шпијунажа старија је од војне. Прва крађа те врсте догодила се вероватно међу пећинским људима када је племе које још није открило тајну добијања ватре украло ту тајну од племена које је већ знало за овај користан изум. Данас се у том погледу далеко „напредовало". У свету сада постоје праве пијаце на којима се могу купити и продати украдене тајне из области науке и технике. Верује се да таква једна пијаца специјализована за електронику и синтетичке материје постоји у Јапану, а друга за тајне прављења лекова у Италији.

7 ГОДИНА РОБИЈЕ

Индустријска шпијунажа располаже великим количи-

нама новца који троше не само за организовање крађа разних изума већ и за ометање њихове употребе. То доказује несрећа која је задесила португалског инжењера Винсента Амата. Он је за време II светског рата подигао фабрику бензина који није добијао из петролеја већ из угља лигнита. Фабрика је радила добро па је привукла пажњу индустријских шпијуна. Амат је, међутим, остао хладан на њихове понуде и одбио да прода своју тајну. Није прошло дуго а он је оптужен за проневеру. На суду су се појавили лажни сведоци и Амат је осуђен на 18 година затвора! Фабрика је срушена.

Али, десило се нешто непредвиђено: затвореник је успео да убеди управника казнионице да му дозволи подизање мале фабрике у кругу затвора. Сви затворски аутомобили имали су сада довољно бензина. Случај се прочуо, па је и суседни затвор затражио слично постројење. Амат је и тамо почео да производи бензин. Најзад је постављен захтев да се испита зашто је несрећни инжењер у затвору и он је на новом процесу ослобођен пошто је на робији одлежао пуних 7 година. Верује се да су му индустријски шпијуни „спаковали" све ово да би му се осветили што није хтео да им прода изум.

Наравно, од тог времена, измишљено је на стотину начина за борбу против ове шпијунаже.

ДВОРАНА НА СКЛАПАЊЕ

Једно америчко грађевинско предузеће произвело је за састанке дворану на расклапање! Пре него што се састави сваки њен део може се прегледати лупом или чак микроскопом. Тако људи који се буду састајали у њој могу бити сасвим сигурни да нигде није постављен микрофон за прислушкивање разговора. Друга једна америчка фирма нуди електронски уређај који може да „убије" микрофоне за прислушкивање око стола за састанке и створи зону тишине.

Од 500 највећих америчких предузећа 400 је претплаћено на детективску агенцију Пинкертон која их штити од индустријских шпијуна. На овој врсти посла агенција је 1949. зарађивала 5 милиона долара, а данас та цифра износи 60 милиона долара годишње (90 милијарди ст. динара)

У САД постоји удружење бивших полицијских агената са 4,5 хиљаде чланова који раде за разна предузећа — чувају их од индустријске шпијунаже. Ово удружење објављује списак слободних агената као и оних који већ раде у индустрији. Фабрика аутомобила Форд тако запошљава 39 бивших агената ФБИ. Неки од тих антишпијунских агената нису обични службеници већ инжењери и високи стручњаци који у предузећу заузимају важан положај. Зашто? Зато што морају да бране и чувају не само тајне које знају људи, већ и оне које су упрограмиране у електронске мозгове.

ОТРОВ И ПРОТИВОТРОВ

„И зидови имају уши." Ова изрека данас је превазиђена. Сад и прозори имају уши. Једна специјализована фирма направила је ласер-шпијун који је приказан у Лондону приликом конгреса произвођача стакла. Захваљујући вибрацији стакла ласер-шпијун омогућује да се чује оно што се говори у било којој просторији и то са приличне даљине, то јест докле год може да допре светлосни зрак који ласер емитује. Али, овај нови инструмент за шпијунажу већ је добио одличан „противотров" — довољно је ставити двоструко стакла па да ласер ништа не чује.

Индустријски шпијун може бити свако: човек који је дошао да „посети", фабрику, чистач прозора, такси-шофер Познати стручњаци и фабрички инжењери никад нису сами, све што чине, све њихове разговоре у возу, у бару или ресторану, прати будно око и ухо њихове „сенке". Један конгрес у Чикагу специјално се бавио питањем како помоћу науке и технике открити индустријског шпијуна. Приказан је један апарат који је усавршила америчка компанија за ракете и истраживање свемира „Локид". Овај апарат омогућава да се великом брзином претраже посетиоци неке зграде и да се открије сваки метални предмет који носе, фото-апарат или магнетофон.

ДОБРО ОПРЕМЉЕН ШПИЈУН ДАНАС КОРИСТИ „ПРИСЛУШКИВАЧ НА ДАЉИНУ", СПЕЦИЈАЛНИ АПАРАТ КОЈИМ МОЖЕ ДА СЕ ЧУЈЕ РАЗГОВОР НА УДАЉЕНОСТИ ОД 200 МЕТАРА.

Верује се да су Јапанци најспособнији у индустријској шпијунажи према другим земљама, док су Американци ненадмашни за крађу тајни у властитој земљи. Краде се много и по Европи. У хемијској и аутомобилској индустрији заштита тајне игра прворазредну улогу. Преурањено објављивање података о једном новом моделу „мерцедеса" нанело је, на пример, озбиљну штету фабрици која га производи. Много и често краду се и модели женских хаљина. Америчкој фирми „Проктор и Гембл" украли су податке о расположењу купаца према разним детерџентима на основу којих је ова фирма намеравала да почне производњу новог средства за прање. Једном су француске фирме „Ревлон" и „Коти" истовремено изнеле на тржиште исти парфем. Наравно, један је био украден.

ИНЖЕЊЕР ПАО КРОЗ ПРОЗОР!

Индустријски шпијуни служе се ухођењем, крађом, уценом али и најновијим изумима електронике. У америчким предузећима могу се видети плакати слични онима који су се виђали у време рата: „Ћутите, конкуренција вас слуша!" Јер, данас конкуренција нема само уши, већ и очи: минијатурне телевизијске камере тако добро скривене да их је тако рећи немогуће открити. Међу овим шпијунима влада прави правцати тајни рат исто тако оштар и раширен као што је тајни војни шпијунски рат. Често наилазимо на одјеке ове битке у новинама: „Инжењер истраживач пао кроз прозор", „Каравела експлодирала јер је у њој био чувени атомски научник!". „Тајанствено самоубиство стручњака за колор-фотографије. То су, међутим, само они случајеви који су због најтежих последица доспели у јавност. Али девет десетина остаје скривено и не појављује се у штампи.

НЕСТАЛЕ БОЧИЦЕ!

У САД је отворена јавна школа за индустријске шпијуне. У једном огласу она нуди слушаоцима комплетан курс на коме се учи коришћење најмодернијих електронских помагала и све то за скромну цену од 22,5 долара! Пошто су у овој земљи микрофони за шпијунажу, фото-апарати величине кутије шибице и сличне направе у слободној продаји догодило се 1962. да су деца куповала ове апарате и уходила своје родитеље! Исте године америчка влада објавила је да је 8.126.000 особа које су у могућности да открију индустријске тајне, подвргнуто испитивању званичних органа.

Интересантно је да фабриканти не цене много разне научне податке ако они нису тајна. Вероватно зато што верују да оно што није тајна и не вреди ништа. Америчка војна служба НАСА која је организовала пут на Месец даје фабрикама бесплатно многе изуме, али их оне не прихватају. У исто време у околини НАСЕ ухапшен је велики број индустријских шпијуна, америчких и страних који су чинили све могуће да сазнају тајне које се могу добити само ако се пошаље 25 центи за поштанске трошкове. СССР је на вишe изложби нудио бесплатно једну изванредну течност. Само неколико капи те течности растворених у води уклањају све мирисе из бродских складишта. Али, док су страни посетиоци оклевали да узму узорке, више бочица тог производа украдено је с изложбе и, по свој прилици, скупо препродано. Исто се догодило и са совјетским апаратом за производњу вештачких дијаманата. Машина је била описана у једној књижици која се продавала у Француској за свега 60 сантима, а садржај те књижице, без икаквих измена, продат је једној америчкој фирми за огромну суму!

Н. Ц.

Изуми за које се нарочито интересовала индустријска шпијунажа последњих година:

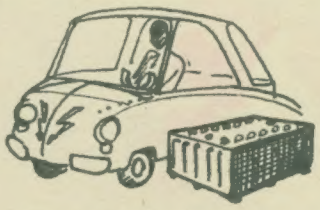

● Лаки акумулатори за електричне аутомобиле, посебно батерије које раде на литијум. (Очекује се већа производња електричних аутомобила).

● Специјални мотори за тркачке аутомобиле.

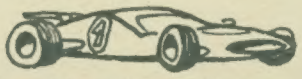

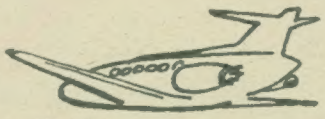

● Велики млазни путнички авиони. (Овакви авиони су прави рудник нових идеја и изума).

● Тајна производња транзистора од пластике.

● Радарски уређаји за аутомобиле, железнице итд.

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

ВЕЛИКА ТРКА

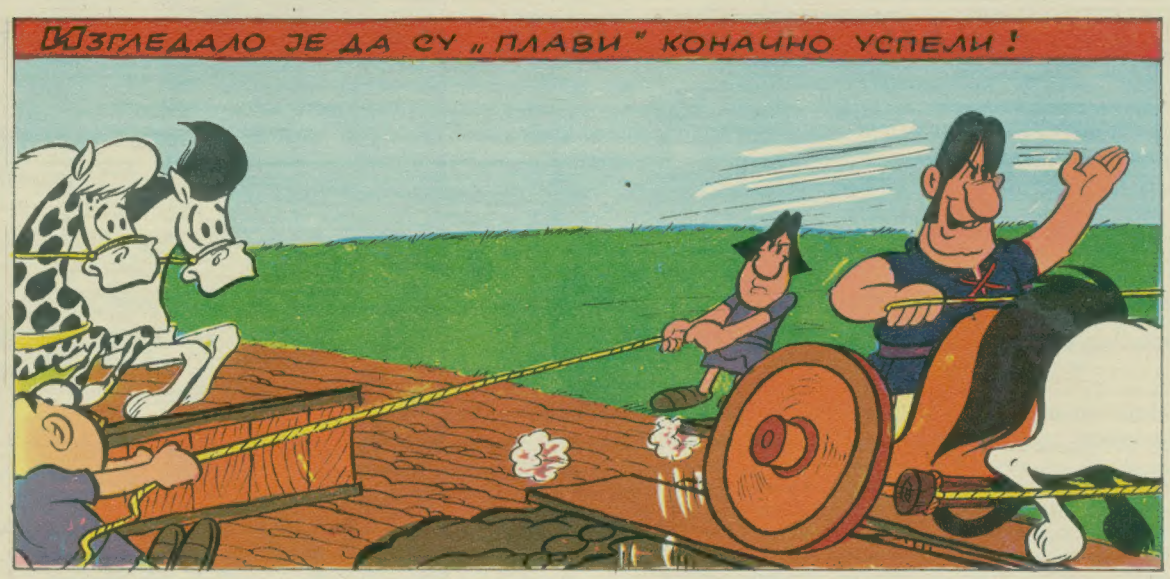

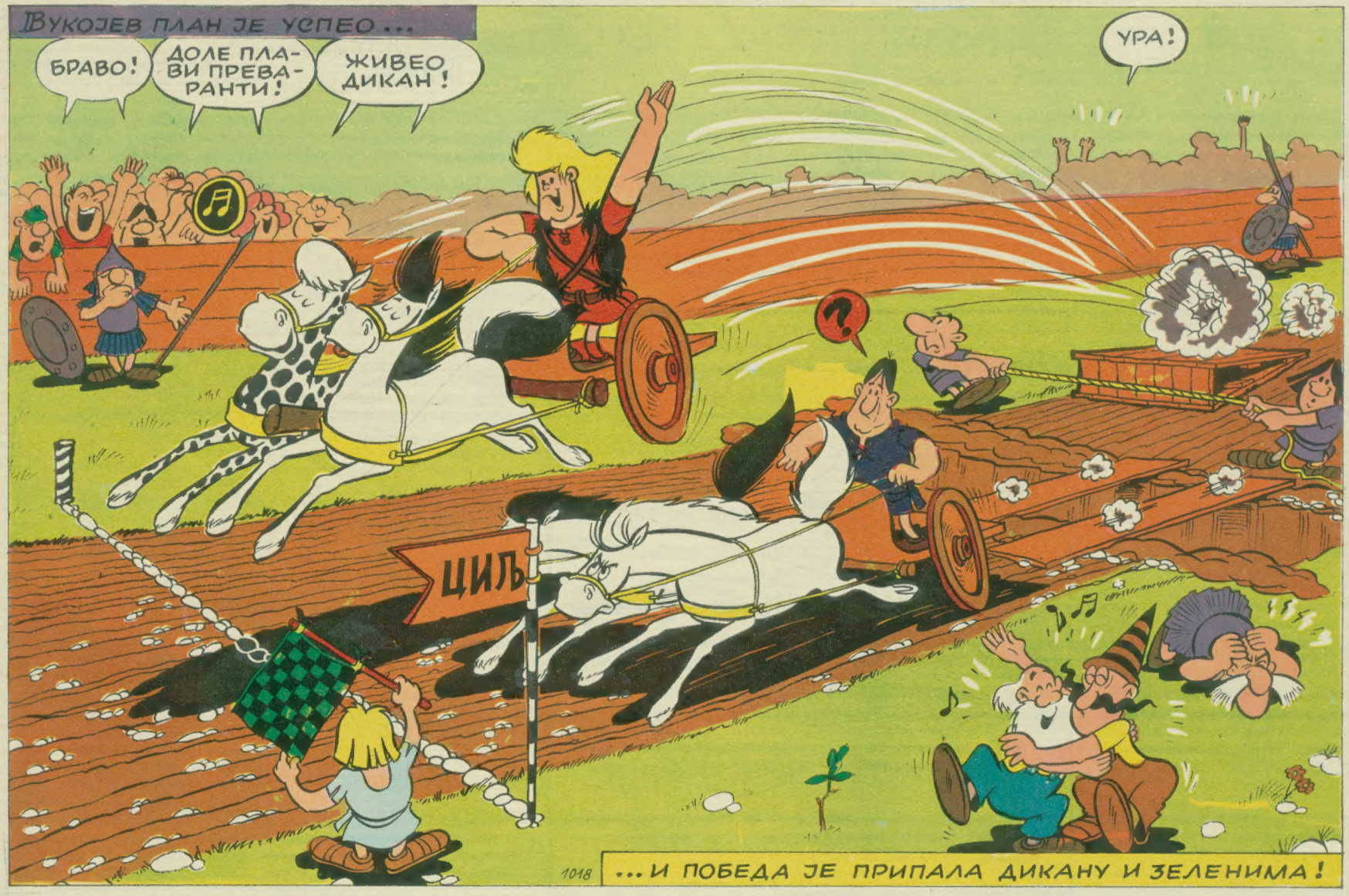

НАУЧИТЕ СКИЈАЊЕ НА ВОДИ

Скијање на води можете брзо и лако научити. Важно је само да знате да пливате. Потребну опрему — скије и појас — добићете на коришћење у сваком скијашком клубу. Најбрже ће научити скијање на води они који већ знају да се скијају на снегу или клизају по леду.

Најлакше и најбрже науче да се скијају на води деца од 8 до 14 година. Светски прваци у овом спорту су двадесетогодишњаци!

ПАЖЊА! ЗАБАВНИК НУДИ БЕСПЛАТАН КУРС СКИЈАЊА НА ВОДИ. ПОНЕСИ НАШ КУПОН И УЧЛАНИ СЕ У БИЛО КОЈИ ОД 12 СКИЈАШКИХ КЛУБОВА У ЗЕМЉИ. НЕ ПРОПУСТИ ОВУ ПРИЛИКУ!

Скијање на води није опасан спорт. За сваки случај, скијаш носи појас за спасавање који му не да да потоне. Појас за спасавање се навлачи као прслук. Има разних типова: од перја, плуте, сунђерасте гуме. Прилично је танак и лак тако да скијашу уопште не смета. Одрасли и добри пливачи често се скијају без појаса.

За скијање на води потребне су две скије (или једна, за оне који су добро савладали ову вештину), појас за спасавање и снажан моторни чамац. Скије су начињене од пластичне масе или дрвета и двоструко су шире од оних за снег. На средини имају гумену папучу у коју се увлачи нога. Такозвана **моноскија** на којој се стоји са обе ноге има, једну иза друге, две гумене папуче.

Опрема за такмичења на којима се постижу велике брзине обухвата још гумено одело са кратким рукавима и кратким ногавицама као и заштитну кацигу.

Глисер за обуку младих скијаша треба да има мотор од 33 до 60 КС. За одрасле скијаше потребни су јачи мотори, а мотори за такмичења морају да имају чак и 240 КС!

СТАРТ — Почетник најлакше стартује седећи у плиткој води на столици или гуменом душеку. Скијаш у испруженим рукама држи конопац. Скије је окренуо врхом навише тако да вире из воде, а ноге савио у колену. Кад се конопац затегне и чамац повуче скијаша, он се постепено издиже из воде.

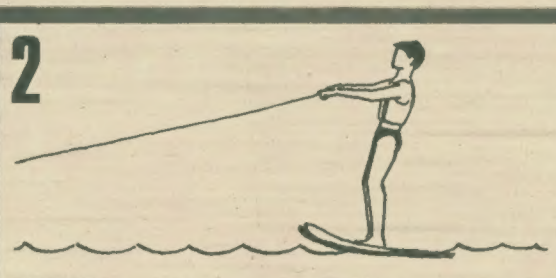

ВОЖЊА — Скијаш клизи у трагу чамца пазећи на равнотежу. Важно је да стоји усправно на скијама, да тело мало забаци уназад и да колена држи лако савијена. Скије су једна поред друге, а колено уз колено. Руке су испружене, конопац затегнут. Скијаш треба еластично да стоји на скијама.

ЗАОКРЕТ — Скијаш мења правац кретања нагињањем на једну или другу страну. При заокрету удесно преноси тежину тела на десну скију, а при заокрету улево на леву. Руке су и даље испружене а конопац затегнут. Приликом извођења ове фигуре скијаш мора да лази на равнотежу.

СЛАЛОМ — Искусни скијаши могу да се возе само на једној скији око утврђених бова (плутача). Бова има 6. Овај начин скијања на води много подсећа на слалом на снегу кад смучари обилазе капије са заставицама.

ВОЖЊА БЕЗ СКИЈА — Вешт скијаш користећи велику брзину чамца може да одбаци скије и настави вожњу на сопственим табанима! То није спасно, само се табани брзо „зажаре" од клизања по површини воде.

ФИГУРЕ — Има разних фигура. Најтеже су скок преко таласа са окретом и скок назван „хеликоптер". (За овој „лакши" који вам приказујемо потребна је велика вештина. Зове се вожња уназад).

СКАКАОНИЦА — Скокови са специјалне скакаонице омогућавају летове до 50 метара. Дужина скока не зависи од брзине чамца, која је увек иста, већ од вештине скијаша да скретањем у страну постигну потребан залет.

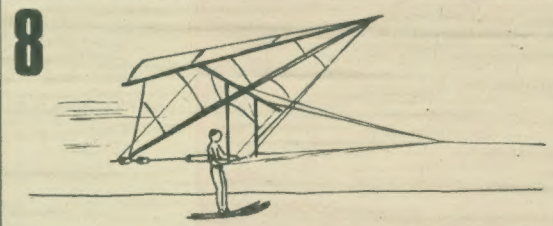

ЛЕТЕЋИ ЗМАЈ — Искусни скијаши, уз помоћ змаја од платна, могу да лете више стотина метара, све док возач глисера не смањи брзину. Висина лета зависи од дужине конопца. Спуштање се постиже смањењем брзине чамца.

ПРИСТАЈАЊЕ — Крај вожње је врло једноставан: чамац смањује брзину на десетак метара од сплава или обале где је вода средње дубине. Скијаш испушта конопац и лагано клизи још некотико метара. Појас му не допушта да потоне.

У нашој земљи раде 22 мотонаутичка и скијашка клуба. Препоручујемо вам следећих 12 јер преко лета имају сталне курсеве за обуку скијаша. Они располажу потребном опремом и имају инструкторе за скијање.

Београдски клуб „Морнар" и земунски „Земун" отварају школе за скијаше од 8 до 14 година. Обе школе радиће непрекидно од 5. јула до 5. септембра.

Пожурите да се пријавите! Број пријава је неограничен али сваки клуб, према својим могућностима, прави распоред. Ко се раније пријави, може да бира термин који му највише одговара.

МОТОНАУТИЧКИ И СКИЈАШКИ КЛУБОВИ У ЈУГОСЛАВИЈИ

1. Клуб за мотонаутико ин смучање на води Тиршева ул. 15 — 62000 Марибор
2. Клуб за водно смучање Љубљана „ХАЛА ТИВОЛИ", соба 99
3. Бродарско друштво „ФИЛИП КЉАЈИЋ" — 75400 Зворник
4. МНК „РАДНИК" — 11000 Београд, Поп Лукина 4
5. Академски клуб за мотонаутику и скијање на води „МОРНАР", Београд, Ада Циганлија 15
6. Скијашки клуб „ЕЛАН" — 64275 Бегуње на Горењском
7. МНК „ЗЕМУН" — 11080 Земун, Кеј ослобођења бб
8. Клуб за мотонаутику и скијање на води »CHROMOS«, 41000 Загреб, Бошковићева 33
9. Друштво за мотонаутику и скијање на води „ДОРЋОЛ" — Београд
10. Клуб за мотонаутику и скијање на води „ПЛАВА ЛАГУНА", 52360 Пореч
11. Мото-ски клуб „СКОПЈЕ" — 91000 Скопје, Градски стадион северна трибина
12. Клуб за мотонаутику и скијање на води „АДРИА" — 11000 Београд.

КУПОН

Купон могу да користе само дечаци и девојчице од 8 до 14 година.

С овим купоном можеш се учланити у било који од 12 наведених клубова. Није важно да ли станујеш у месту које има клуб за скијање на води или си тамо само на летовању. Курс скијања је бесплатан за оне дечаке и девојчице који донесу купон „Забавника".

Купон важи само за ово лето.

ЖИВОТИЊСКО ЦАРСТВО МОРЕ – КО

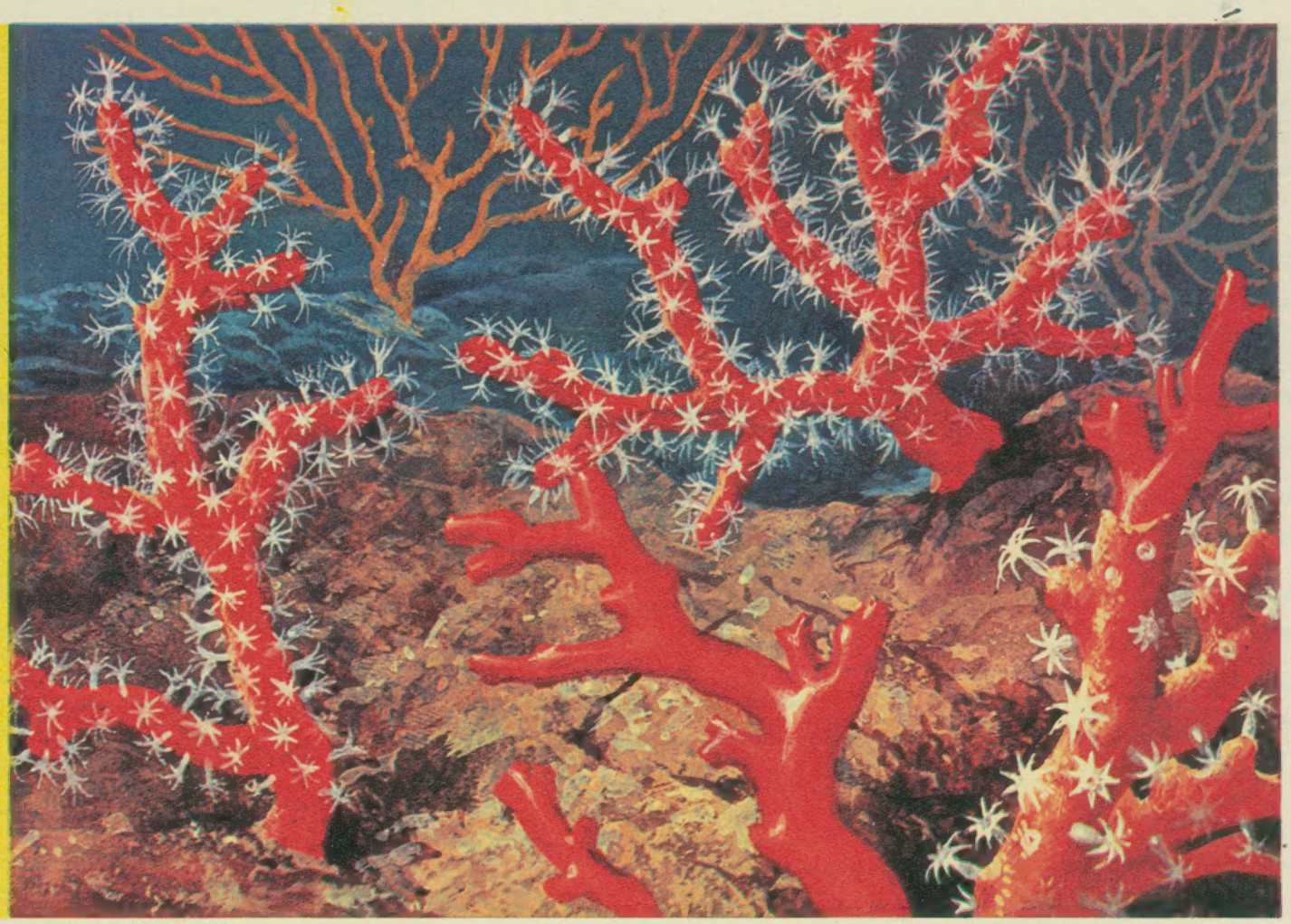

1

КОРАЛИ — Дивни разнобојни корали који под сећају на цвеће у ствари су огромне заједнице — колоније — састављене од непокретних морских полипа. Тело полипа излучује кречњачки скелет зракасте грађе који стал но расте у висину, према површини мора, 5 до 10 сантиметара годишње. Корали су утврђени за дно и обично живе на дубини од 30 до 200 метара. Има их много врста и живе у топлим морима. Од **црвеног корала** (на слици прави се накит и разни украсни предмети. Живи и у Јадранском мору, нарочито око острва Злрина код Шибеника, где се вади и обрађује од најстаријих времена. Лов на корале, некада слободан, сада је регулисан законом а риболовци без дозволе строго се кажњавају.

2

ТАБУЛАНУС — Спада у **немертине** или **морске црве** од којих су неки црни, неки наранџасти, црвени, зелени, жути. Захваљујући упадљивим бојама лако се примећују у пукотинама стена и испод камења за време осеке. Тешко је одредити им дужину јер су растегљиви али се сматра да неке врсте достижу и 20 м. Табуланус је чест у европским плићацима а дугачак је 1 метар.

3

ЕХИНОДЕРЕС — Пре више од једног века Француз Феликс Дијарден приметио је под микроскопом да се на неким алгама прикупљеним дуж обале Ламанша налазе необичне животињице мање од 1,5 мм. Тако је откривен ехинодерес чије се тело састоји од 13 до 14 чланака. Он нема трепљу па не може да плива већ пузи по алгама или муљевитом морском дну где се храни.

ЛЕВКА ЖИВОТА

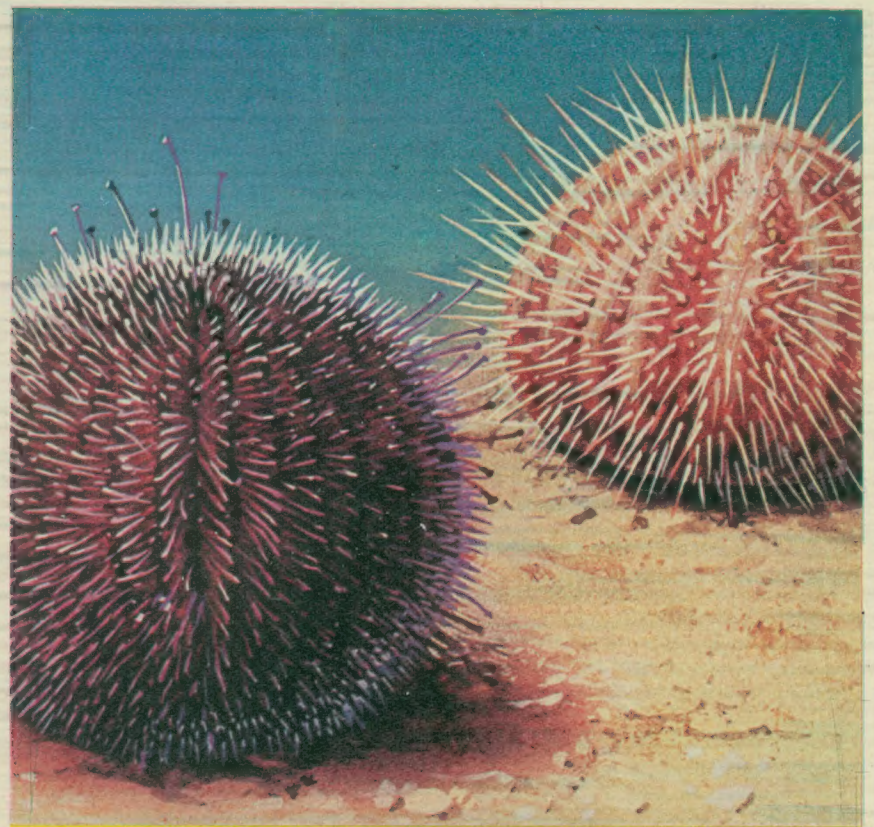

4 **МОРСКИ ЈЕЖ** — Права је напаст за купаче по стеновитим плићацима топлих и умерених мора јер његове бодље, дугачке и до 30 см, крхке, шупље и испуњене безопасним отровом лако продиру у човечију кожу, ломе се и изазивају јак жарећи бол. Јежево лоптасто тело пречника је око 10 см а креће се брзином од 1,5 сантиметра у секунди ходајући на врховима краћих бодљи. Постоји много врста морских јежева разних облика и боја а хране се алгама и другим морским растињем које зубима откидају с камења.

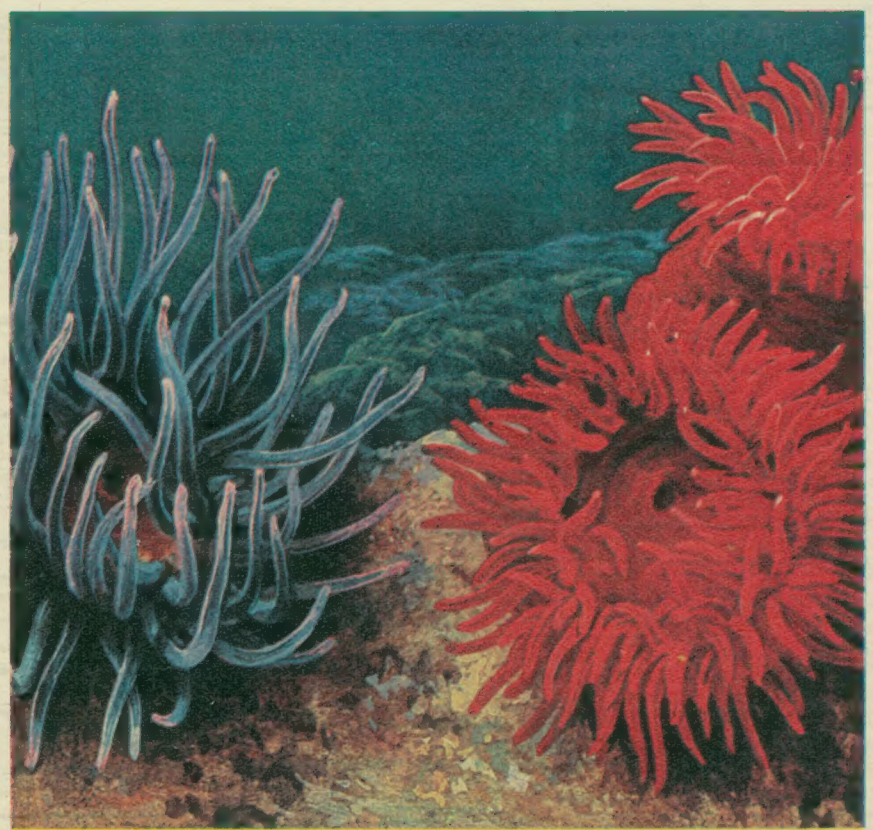

5 **МОРСКА САСА** — Званично име јој је **актинија** али је зову морска саса јер бојом и изгледом подсећа на цвеће; она је вероватно најлепши становник мора. Живи у плићаку, одмах испод нивоа осеке, али и на огромним дубинама. Постоји око 1.000 врста актинија: црвених, белих, смарагднозелених, пругастих, тачкастих, сивих, плавих. Али, лепота њихових „цветних" латица вара: чим се актинија дотакне, безброј шупљих жарних пипака смештених око уста просто се затварају око несрећне жртве. Човека може само да опрљи.

6

СИПА — Око уста има венац од 8 краћих и 2 дугачке ручице. Када лови плен, сипа их стреловито пружа и исто тако хитро привлачи себи. Захваљујући кесама пигмента у кожи, окруженим мишићним влакнима, лако мења боју прилагођавајући је средини. Она то чини када се уплаши или кад јој прети опасност: док подрхтава читавим телом, пигментна кеса мења величину а преко сипе прелазе таласи боје. У једном тренутку може бити пругаста, у следећем црвена као вино да би одмах затим добила аветињску плавичастобелу боју. Сипа се креће помоћу мишићавих пераја којима вешто управља. Унутрашња кречњачка љуштура — сипина кост — држи се у кавезима птица да би је ове кљуцале и из ње добијале калцијум.

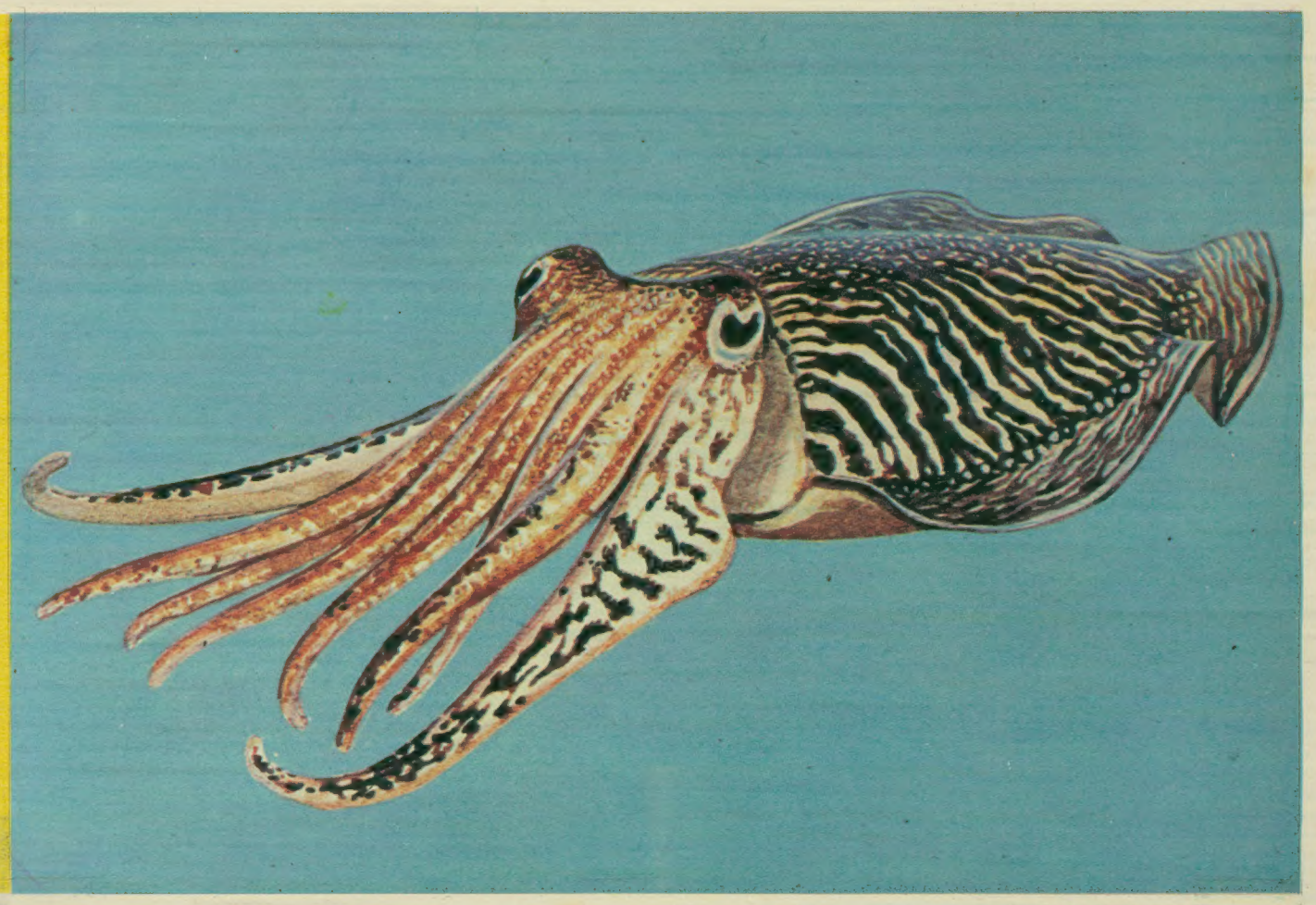

НАСТАВИЋЕ СЕ

УЗБУНА, ИДУ ТЕРМИТИ!

КАДА НАИЂУ БЕЛИ МРАВИ, ЧОВЕКУ НЕ ПРЕОСТАЈЕ НИШТА ДРУГО НЕГО ДА СЕ ПРЕДА И ПОВУЧЕ

Једнога дана 1946. године гувернер града Мадраса у Индији љутито је лупио песницом по столу, изнервиран телефонским разговором који је управо водио. Истог тренутка дигао се облак прашине и стола је — нестало! Запрепашћени гувернер буљио је у гомилицу струготине која се налазила на месту где је до малочас стајао његов писаћи сто. Али, то је био тек почетак. Предвече је дунуо јачи ветар и гувернерова палата се једноставно срушила као кула од карата. Жртава срећом није било јер су се у њој налазиле само канцеларије. Комисија која је изишла на лице места само је потврдила оно што су сви наслућивали: да су зграду срушили термити.

АВЕТИЊСКИ ГРАДОВИ

Термити које због њихове боје зову и бели мрави старо су зло земаља тропског појаса, нарочито Африке, једног дела Азије, Аустралије, Јужне Америке. Њих, међутим, има и у Европи као и у САД. Познато је да колоније термита угрожавају Венецију а у француском граду Ла Рошелу проузроковали су рушење многих кућа и појели читаве библиотеке и архиве. Код нас су се пре 4 године појавили на Ријеци и изгризли дрвенарију у неколико зграда. Када су очајни станари, пошто им се под гибао под ногама, подигли паркет, имали су шта да виде: храстове дашчице термити су истањили на свега 1 сантиметар и постојала је опасност да станари, заједно с намештајем, једног дана пропадну у подрум.

На пропланцима тропских шума виђају се чудне грађевине у облику купастих кула. Високе су и до 8 метара а направљене од материјала који подсећа на тврду земљу. То, међутим, није никаква земља већ нешто слично бетону, толико чврсто да се може срушити једино помоћу динамита. У овим „облакодерима“ који личе на неки аветињски град и који су међусобно повезани читавом мрежом подземних ходника станују термити.

Унутрашњост термитњака такође је веома чудновата и поред надземног обухвата и подземни део, исто толико дубок. Распоред просторија зависи од врсте термита и климе. Најчешће се при врху, испод саме куполе, налази велика просторија, „инкубатор“, у којој се чувају хиљаде јаја и која је истовремено, глав на „топлана“: из ње струји ваздух и читавом термитњаку обезбеђује најповољнију температуру. Кроз без број ходника и отворених галерија у зидовима силази се на ниже спратове. Ту су оставе за храну — исситњено дрво, биљке и друге материје у којима има целулозе — и огромно гробље где се чувају исушени остаци угинулих термита — храна за случај да завлада глад.

СТРАЖА ОКО КРАЉИЦЕ

Највећа гужва је у централној просторији која је отприлике у нивоу тла. Ту, на самој средини, лежи нешто велико и бело по облику слично векни. Око те беличасте „масе“ дугачке десетак сантиметара мува се читава војска термита: **радника** који су беличасти и ситни, дугачки највише пола сантиметра и **војника,** знатно крупнијих, тамније боје и велике главе наоружане назубљеним вилицама. „Чудовиште“ око кога се тискају у ствари је њихова **краљица** и мајка читаве колоније. Она живи непомично и више од 12 година полаже дневно и до 30.000 јаја. **Краљ** термита много је ситнија и безначајнија личност; његов задатак је да лежи испод краљице и оплођава је. Јаја прихватају радници, перу их и носе у инкубатор где ће се из њих излећи нови поданици. Војници стоје око своје краљице и чувају стражу.

У термитњаку где је посао строго подељен сви зависе од на изглед беспомоћних слепих радника. Да није њих сви би помрли од глади јер они хране и краљицу и краља и ларве па чак и војнике који због својих огромних вилица нису у стању да сами узимају јело. Радници праве термитњак, они га чисте, они одлазе у поход по храну. Војници су ту да штите заједницу од непријатеља — других термита и мрава. Они то чине својим вилицама и помоћу отровне течности коју лучи жлезда у њима. Кап отровне пљувачке довољна је да паралише било ког непријатељског инсекта.

Није познато од чега зависи да ли ће се из јајета излећи радник, војник или краљ и краљица који ће у одређено време одлетети из термитњака да би основали нову колонију. Сматра се, на основу посматрања и испитивања, да различита исхрана ту није пресудна. Недовољно храњена ларва развиће се у закржљалу индивидуу али неће због тога претрпети квалитативну промену — неће, на пример, постати радник већ само војник, мањи и кржљавији од своје браће.

Термити веома ретко излазе на површину земље. То им, уосталом, није ни потребно јер подземним ходницима које прокопавају као од шале могу стићи где год зажеле. Своје олучасте ходнике граде и у дрвећу, по стенама, камењу, темељима зграда. Одатле им ни је тешко да се докопају дрвенарије, хартије, текстила и свега онога што садржи целулозу. У том походу ништа не може да их заустави. Предмети изгризени изнутра од термита задржавају свој облик али се на најмањи додир претварају у прах.

ЦИНОВСКИ ТЕРМИТЊАЦИ МОГУ СЕ СРУШИТИ САМО ПОМОЋУ ДИНАМИТА

БАЧЕНИ МИЛИОНИ

Било је покушаја да се у насељима која термити највише угрожавају праве зидови од метала и нарочитих пластичних маса. Узалуд. Термити их не једу али их као од шале поткопавају. Осим тога ниједно хемијско ни механичко средство није у борби с овом напасти довољно ефикасно. Не сметају им ни најјачи отрови јер се они на њих лако навикавају и постају отпорни. У свету се сваке године троше милиони долара на разне „убојите“ хемикалије за рат против њих али с мало успеха. Ако им се поруши термитњак, они за тили час на истом месту подигну нов а при том имају савршен систем сигнализације помоћу кога једни друге обавештавају о опасностима.

Ако се овоме дода да их има на милионе и да се никада не зна где ће се појавити, изгледа да је најбоља и најјефтинија заштита — повући се пред наједом термита и оставити их да на миру обаве свој рушилачки посао.

Правди за вољу, људи од термита имају и доста користи мада се о томе ретко говори. Они ситне, мешају и проветравају земљу, они је ђубре. Њихови ходници омогућавају земљишту да пропушта и брзо упија воду уместо да се течност слива низ површину доводећи до одроњавања. Бујност и изобиље животињског и биљног света у тропским пределима великим делом заслуга су термити. Б. Д.

ГУВЕРНЕР ЈЕ УДАРИО ПЕСНИЦОМ О СТО И — СТО СЕ ПРЕТВОРИО У ПРАХ

БИМ и БУМ

JOE MUSIAL

ШТО НЕ ПАЗИШ КУДА ИДЕШ, ТРАПАВКО? ХО-ХО! ХА-ХА! ХА!

ХЕЈ!

ХЕЈ! ЗАШТО СИ МУ ПОДМЕТНУО НОГУ?

ОВАЈ... ОПРОСТИ! ЖАО МИ ЈЕ, БИМЕ!

МОЛИМ ТЕ, ПРИМИ МОЈЕ ИСКРЕНО ИЗВИЊЕЊЕ! ЗАИСТА САМ НЕСПРЕТАН!

БАМ ЈЕ ЗАИСТА УЧТИВ... ЗАР НЕ, МАМА?

© King Features Syndicate, Inc., 1970. All rights reserved.

ТАКО, ХИПИ! ОВАЈ МАЛИ МАГНЕТОФОН НАПРАВИЋЕ ОД ТЕБЕ УЗОР ОД УЧТИВОСТИ!

А УЧТИВОСТ СЕ, ЕВО, НАГРАЂУЈЕ!

УУУУПСС! ОХ... ОПРОСТИ, БАМЕ! ЗАИСТА МИ ЈЕ ЖАО!

ОПРОСТИТЕ, МИС АЛГЕБРО! ИЗВИЊАВАМ СЕ ИЗ СВЕГ СРЦА! ЗАИСТА САМ НЕСПРЕТАН!

ХИПИ ЈЕ ЗАИСТА УЧТИВ... ЗАР НЕ, БРАТЕ?

ЛЕПО ЈЕ ВАСПИТАН! ЗАР НЕ МИСЛИТЕ И ВИ ТАКО, МИС АЛГЕБРО?

MUSIAL

МЛАЦ!

ТРИ НОЖА ЗА

НА СНАЖНОГ ВОЈВОДУ ОД ЛОРЕНЕ, ВИСОКОГ ПРЕКО ДВА МЕТРА, БАЦИЛО СЕ ОДЈЕДНОМ 45 ВИТЕЗОВА АЛИ ЈЕ ОН КАО МЕДВЕД ЗБАЦИО СА СЕБЕ НАПАДАЧЕ

Ближи се поноћ. У замку Блоа на Лоари један човек се ди непомично у наслоњачи погледа упереног у ватру камина. Руком нервозно чупка проседу шиљату брадицу. То је краљ Француске и Пољске Анри III, узнемирен и забринут јер очекује важну вест од свог уходе, поруку која ће изменити читаву историју Француске.

Анри III је већ 15 година краљ, а његова владавина се и даље одвија као под неком несрећном звездом. Од смрти његовог оца краља Анрија II све је пошло наопачке. Најстарији брат Анријев, Франсоа II, владао је кратко и умро после мистериозног обољења ува. Други брат Шарл IX полудео је. Сам Анри који је био изабран за пољског краља хитно се вратио у Француску чим је чуо да је Шарл умро да би и сам постао француски владар. Имао је тада само 23 године.

СВЕ ИДЕ НАОПАКО

Сада је краљ земље коју раздиру верско-грађански ратови. Хугеноти, који су устали против католичке вероване јер је забрањивала било какву промену у цркви, нису могли да заборави крваву вартоломејску ноћ. Тада је само у Паризу убијено преко 1.000 хугенота, а у унутрашњости 20.000! Бројнији католици нису хтели да прихвате одредбе мировних уговора којима су хугеноти добијали знатна права. Последња кап у чаши њиховог гнева било је то што је сада још требало као наследника Анрија III да прихвате Анрија од Наваре вођу хугенота. Католици су решили да то не дозволе ни по коју цену.

Анри III дубоко уздахну. Мада познат као доста млак и равнодушан човек, у њему је ипак текла крв Медичија која се сада борила против предавања без излазној ситуацији.

Пошто није имао деце његов наследник је, хтео-не хтео, Анри од Наваре јер је ожењен његовом сестром Маргаретом. Иза себе Наварац има моћну хугенотску армију тако да су његова права на престо веома добро подупрта. С друге стране ту је и „Света лига", савез католика са армијом коју предводе моћне војводе од Лорене.

Краљ се стресе при помисли на ово име. Војводе од Лорене превише су се уздигле и сада се више њихове амбиције не могу зауставити. Отац садашњег војводе, Франсоа, загорчавао је живот његовим прецима а сад његов најстарији син Анри од Гиза прети да се успне на престо. „Сва тројица смо Анри — помисли краљ — три Анрија, три друга од најмлађих дана, данас три највећа непријатеља. Има право народ што ову владавину назива ратом три Анрија".

ЗЛАТНЕ МАКАЗЕ

Куцање на вратима прену краља. У собу уђе омањи црномањаст човек, Венецијанели. Стизао је управо са банкета у палати лоренског војводе на коме су били присутни сви вођи католичког савеза. Италијан је суморан и забринут. На банкету Гиз је изнео свој програм. Лоренци имају право да престо Француске као потомци Карла Великог. На њихову поруку папа је одговорио само са четири речи: „Нека буде воља божја". То је значило да се неће мешати у њихов обрачун с краљем, односно да заобилазно признаје њихово право на престо. Гизова сестра војвоткиња од Момпансијеа носила је на банкету око појаса златне маказе којима ће пострићи краља пре но што буде протеран у манастир.

Анри III доноси одлуку: Лоренци морају бити уклоњени. Само, како? Медичијевска крв поново проговара. Гиз има моћне савезнике. Непобедива армада шпанског краља плови дуж француских обала, папа му је пријатељ. Најзад, Гиз је краљ Париза и његова армија много је јача од краљеве. Значи, треба змији одсећи главу једним ударцем.

КЛОПКА ЈЕ ПОСТАВЉЕНА

Анри III зна да може да се поузда само у своју телесну гарду коју сачињава 45 витезова оданих краљу на живот и смрт. Чак и лудо храбар човек као што је Анри од Гиза прибојавао се ових витезова. Краљ позива на разговор маршала Де Кријона, човека храброг и поштеног. Маршал одговара да ће ухапсити војводу, али да он није убица. У међувремену уходе Анрија од Гиза чују говоркање на двору и ујутру 19. дедембра 1588. војвода већ зна да му краљ ради о глави. У парку краљевог замка обавијеном маглом последњи пут срећу се краљ и војвода. Гиз отворено пита краља је ли истина да се спрема да га убије. Велики глумац Анри III одговара:

— Рођаче, зар верујете да имам такву злу душу да бих ковао завере против вас? Уверавам вас да никога у свом краљевству не волим више од вас нити коме дугујем више захвалности! — Војвода подозриво посматра краља. Анри III осећа да га није убедио. Дрхтавим гласом он наставља: — Заклињем се да вам говорим истину. Кунем се телом Исусовим!

За ватреног католика Гиза ова заклетва је довољна да распрши све сумње. Он се умирен враћа у своју палату.

Гроф де Лоњак, командант гарде 45 витезова, добија од краља поруку: „Клопка је постављена. Датум — 23. децембар". Анри III до најмањег детаља планира убиство војводе од Гиза. Војводу треба намамити самог у краљев двор, а то је могућно само ако се сазове Крунски савет чији је он члан. Пропис налаже да чланови Савета остављају пратњу испред двора. Краљ распоређује заверенике. Осморица остају у његовом кабинету, 12 у просторији испред њега, 3 на малом степеништу које води на први спрат, двојица уз краља, а остали у ниском пролазу који води ка краљевом кабинету. Краљ нервозно корача собом мрмљајући молитве.

НЕ УЛАЗИТЕ!

У то време секретар буди војводу од Гиза. Уморан од прошле вечери кад је имао важан договор са својом браћом кардиналом од Лорене и војводом од Мајена, војвода тражи да га истрљају „мађарском водицом", а затим облачи елегантно одело од сивог сатена и неколико тренутака проучава списе које треба да разматра Крунски савет. Најзад у пратњи секретара напушта своју палату и креће у двор. Дан је хладан и суморан. Ускоро почиње да шиба ледена киша. Пред самим капијама двора један непознати племић прилази војводи и шапуће му: — Не улазите. Умрећете!

— Добро је чуван кога бог чува — одговара Гиз и улази. Чим је војвода прошао, маршал Кријон закључава капију замка. У пратњи секретара војвода улази у салу и са изненађењем види да су присутни само Омон, Рамбује, Ментенон и д'О. Међутим, убрзо у салу улази и војводин брат кардинал од Лорене, затим париски надбискуп Гонзи, чувар печата Монтолон и кардинал де Вандом. Војвода је умирен.

Почиње Крунски савет. У једном тренутку у салу улази државни секретар Револ и тихо каже војводи: — Монсењеру, краљ вас зове. Он је у свом кабинету. — Војвода устаје и пошто се поздравио са осталима полази краљу. Ушавши у прво предсобље наилази на гарду од 45 витезова који се праве да се коцкају. Војвода их поздравља али му нико не одговара. Да би дошао до краљевог кабинета, војвода мора да прође кроз низак пролаз сличан тунелу који повезује два предсобља. Како је висок преко 2 метра, војвода се сагиње да прође и у том тренутку угледа на другој страни пролаза групу витезова. Застави неодлучно војвода чупка брадицу, а онда примећује да витезови из првог предсобља иду за њим. Храбар ратник звани Балафр (Ожиљко) по стотину ожиљака из многих битака, војвода од Гиза неће да се врати натраг. Он наставља даље. У том тренутку на Лоњаков узвик 45 витезова баца се на војводу.

КАКВА ИЗДАЈА!

Међутим, Гиз као какав медвед стреса са себе нападаче.

А ТРИ АНРИЈА

— Убијте га! Побећи ће нам! — виче де Лоњак. — Први ударац ножем задао је гроф Монфери. Снажан Гизов глас одјекује дворцем:

— Пријатељи, упомоћ! — У сали Крунског савета кардинал од Лорене узвикује:

— Убијају ми брата! — Он јури ка излазу али маршал О'Мон стаје испред њега и извлачи мач: — Не мичи се, краљ још није завршио с тобом!

Из пролаза допиру страшни звуци. Чује се кркљање, лом порцулана, пад тела и јачи од свега моћни војводин глас: — Каква издаја!

Гиз је сав исечен и избоден, али не пада већ незадрживо наваљује ка краљевом кабинету. На зидовима остају крвави трагови његових руку. Он стиже у кабинет и застаје на средини собе. Витез ди Гас задаје му последњи ударац ножем у стомак, али Гиз не пада. Најзад прилази Лоњак и ударцем балчака обара војводу. У паду Гиз повлачи са собом и огромну таписерију коју је стргао са зида. Краљ долази да види мртвог непријатеља:

— Господе, како је велики. — узвикује Анри III. — Већи је мртав но кад је био жив!

Понесен одушевљењем Анри III обећава помиловање свим присталицама лоренског војводе. Али, пре тога он жели да уклони Гизовог брата кардинала од Лорене што је веома тешко јер је он црквени кнез и папин пријатељ. Ипак, 24. децембра у подне ди Гас одлази у тамницу по кардинала. Пошто су му свукли црвену одећу постављену хермелином, кардинал схвата шта га чека. Ослонивши се на зид он ставља руку на очи и пада избоден хелебардама и мачевима.

ИСПУЊЕНО ПРОРОЧАНСТВО

Анри III се неколико дана касније извинио папи, а затим су тела војводе од Гиза и кардинала од Лорене спаљена и пепео развејан над Сеном док се краљ Француске молио за покој њихове душе.

Анри III није дуго уживао у краљевској власти после овога. Он се био измирио са Анријем од Наваре, склопио са њим савез 1589. године и заједно са њим заузео Париз, јула те године. Првог августа 22-годишњи Жак Клеман, калуђер фанатик, под изговором да носи краљу важну поруку успео је да га пусте пред Анрија III и чим је остао насамо са њим потегао бодеж и зарио краљу у стомак. Жака су убили одмах ту, а краљ је умро идуће вечери пошто је за наследника признао Анрија од Наваре. Тако се испунило пророчанство славног астролога Руђерија који је прорекао Катарини Медичи да ће се сва три њена сина измењати на престолу и да ће са последњим изумрети династија Валоа.

* * *

Краљ Француске постао је Анри од Наваре. Узео је себи име Анри IV, прешао у католичанство и прекинуо верске ратове. Учврстио је Француску политички и економски и ојачао краљевску власт. Али и њега је стигла рука убице. Убио га је 14. маја 1610. годин неки Равајак из Ангулема са два ударца украденим ножем.

Д. А.

ЗЛАТО „ЕЛ ТЕРИБЛА"

ПОРОДИЦА КРЕМЕНКО

ФРЕДЕ! УПОМОЋ!

ЗАР ОПЕТ?!

А? ШТА СЕ ДОГОДИЛО?

ПОГЛЕДАЈ ШТА СУ МИШЕВИ УЧИНИЛИ ОД НАШЕ ХРАНЕ!

МОРАЋЕШ ДА ПОЗОВЕШ ДЕРАТИЗАТОРЕ... ИЛ' КАКО СЕ ВЕЋ ЗОВУ СТРУЧЊАЦИ ЗА УНИШТАВАЊЕ МИШЕВА!

© 1970 Hanna - Barbera Prods. Inc.

10-18

ЗВАЛА САМ ИХ ЈОШ ПРЕ 5 ДАНА!

АКО НЕ ПОЖУРЕ... МИШЕВИ ЋЕ НАМ ПОЈЕСТИ И УШИ!

ВИЛМА! ЕВО... СТРУЧЊАК ЈЕ СТИГАО!

ОХ! ЗАР ДА МЕ ЧОВЕК ВИДИ С ПАПИЛОТНАМА НА ГЛАВИ!

ФРЕДЕ, ЗАДРЖИ ГА МАЛКИЦЕ! САМО ДА...

НЕ ВЕРУЈЕМ ДА ЋУ МОЋИ! ВЕЋ ЈЕ КРЕНУО ПРЕМА КУЋИ!

ГАРАНТОВАНО ТАМАНИМО МИШЕВЕ

1018

ЗАБАВНИК ВАМ ПРЕДСТАВЉА

СТАРА ПРЕВОЗНА СРЕДСТВА

НА БРЗОМ КОЊУ — Прво превозно средство у историји човечанства биле су, наравно, ноге а одмах затим животиње. Магарац и мазга служили су за краћа и спорија путовања док је коњ био признати шампион брзине. Путници којима се журило узјахали би неоседланог коња, ногама чврсто стегли трбух животиње, ухватили се за гриву и одгалопирали прописно се труцкајући. На циљ су стизали полуукочени. Тек у III веку стари Римљани научили су од варвара Скита да употребљавају седло и јахачима је свануло. Узенгије су биле непознате све до VII века када их је први пут употребио кинески мудри цар Тај-Цонг.

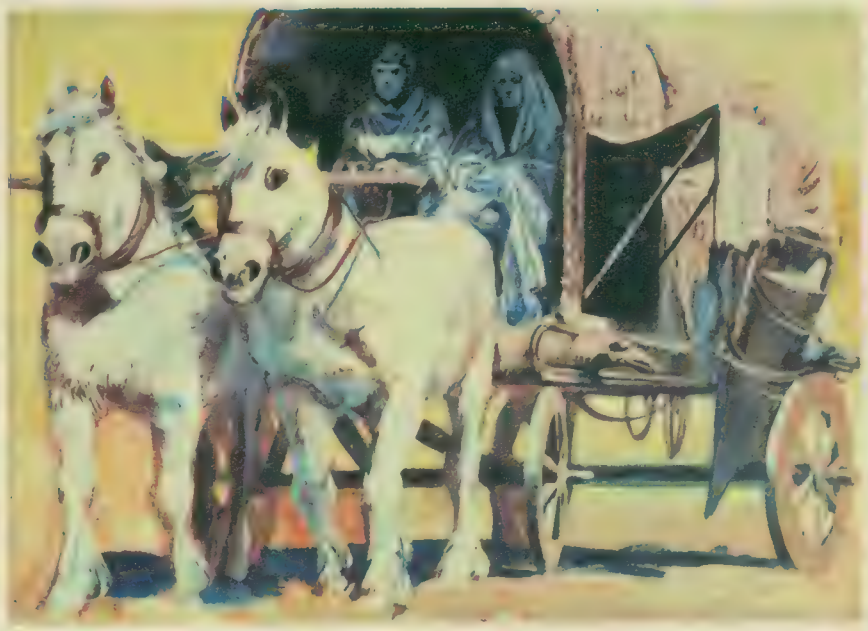

ЗАБРАЊЕНО ПАРКИРАЊЕ — Кола која су вукли коњи и којима се доста удобно путовало била су вековима привилегија богатих. Стари Римљани, који су и те како знали да уживају, путовали су — спаваћим колима са коњском запрегом! Сироти коњи прилично су се мучили јер су им амови били намештени око врата. Требало је сачекати средњи век па да амови пређу и на груди и коњима донекле олакшају живот. Строг пропис забрањивао је запрежним колима да уђу у стари Рим и на његовим улицама праве гужву. Отмена господа могла су се градом „возити“ само у приватним носиљкама које су теглили робови.

БЕЗ ТРУЦКАЊА — После пропасти Римског царства нико више није водио рачуна о одржавању путева и они су се временом претворили у џомбе. Појавило се и ново зло — друмски разбојници тако да је путовање представљало праву авантуру. Крајем средњег века, међутим, саобраћај постаје гушћи, путеви сигурнији и бољи. У XVI веку запрежна кола доживела су препород јер је уведен нов систем вешања: горњи део, са путницима, није више директно налегао на доњу конструкцију, „шасију“, већ је са њом био спојен ланцима и кожним каишевима. Ово је ублажило потресе и путовања учинило много пријатнијим.

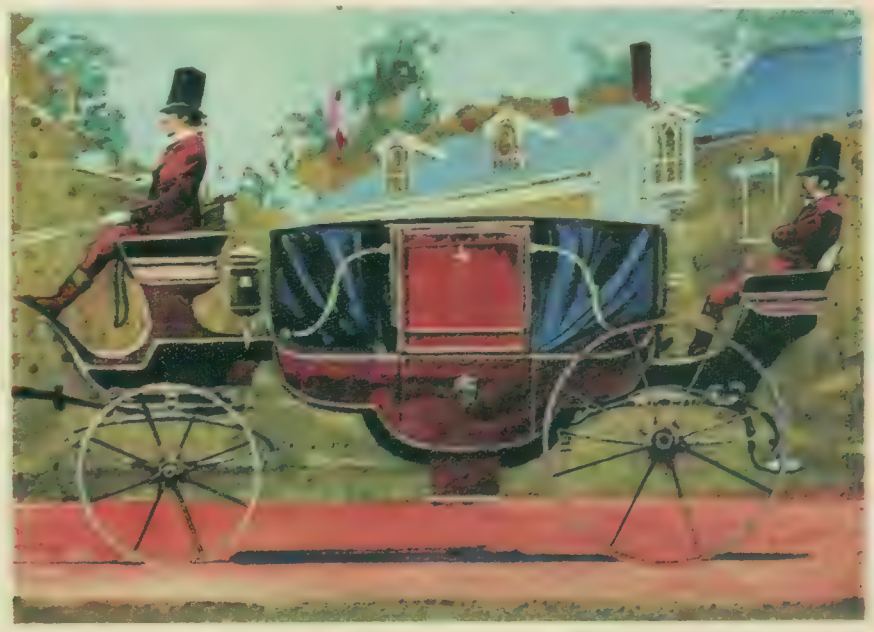

ЗЛАТНА ЕРА КОЧИЈА — Као што је XX век доба аутомобила тако су XVIII и XIX били ера кочија. Кола су постала елегантна и удобна а вожња велика мода. Прављени су разни типови кочија, за краћа и дужа путовања, на 2 или 4 точка, и свако ко је држао до себе морао је да их има. Велики стаклени прозори омогућавали су поносном власнику да види и буде виђен, нарочито када би се возио градом. Систем вешања усавршен је увођењем челичних опруга да је путовати била права милина. Скромнији свет возио се поштанским колима — дилижансама. На слици је **ландау** тип кочија назван по истоименом немачком градићу. Ту их је први употребио Јозеф I 1794. године.

МАНДРАК: у царству џиновских термита

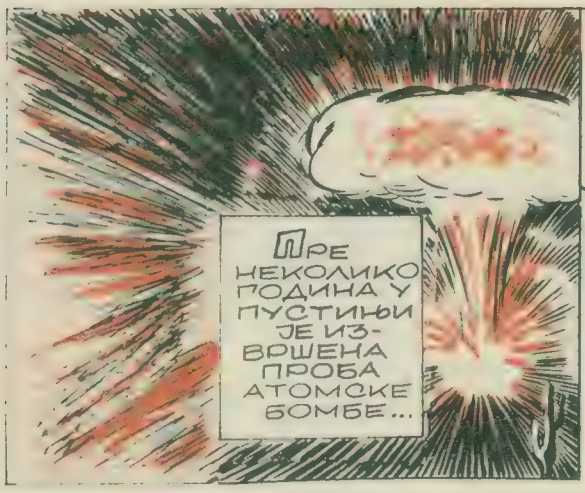

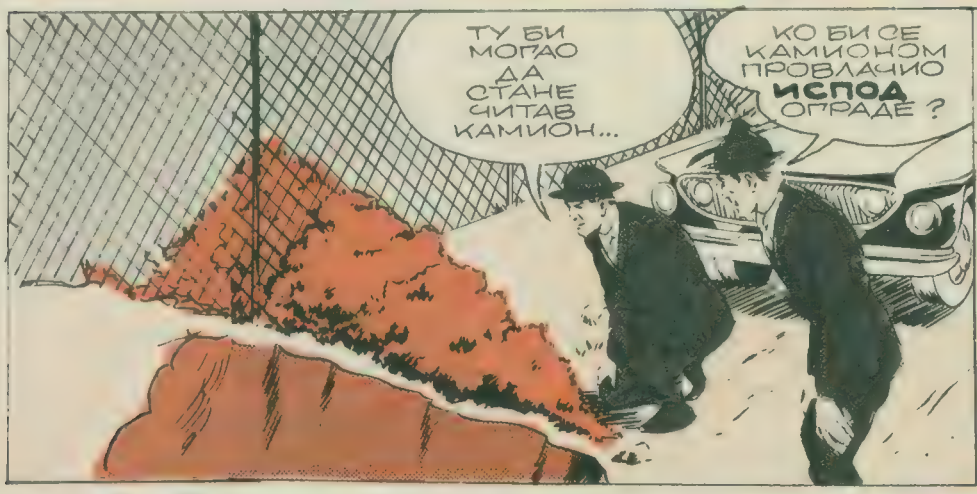

ШТА ТИ ЈЕ, АБНЕРЕ?
ЧУЈЕШ ЛИ?
КРЦ КРЦ

КРЦ КРЦ
?!
© King Features Syndicate, Inc., 1962. World rights reserved.

ЧИНИ МИ СЕ КАО ДА НЕШТО... ОГРОМНО КАО СЛОН ЈЕДЕ МОЈ АМБАР!
КРЦ ЖВАК КРЦ
АБНЕРЕ, НЕ ВИДИШ ДОБРО БЕЗ НАОЧАРА... ТО ВЕТАР УДАРА ДРВЕНИМ КАПЦИМА! ВРАТИ СЕ У ПОСТЕЉУ!
11-30

БУКА ЈЕ ПРЕСТАЛА! ИДЕМ ДА ВИДИМ ШТА ЈЕ...
НЕ ПО ОВОЈ НЕПОГОДИ! САЧЕКАЈ ЈУТРО...

Следећег јутра...

ЗАР И САД МИСЛИШ ДА ЈЕ НЕКО ЈЕО НАШ АМБАР?
НЕШТО ЈЕ БИЛО...

ГАСИ, ДОЂИ ДА ВИДИШ! АМБАР НАМ ЈЕ ОШТЕЋЕН... ИЗГРИЖЕН!
12-1

ВИДИШ ЛИ ДА САМ БИО У ПРАВУ!
КО БИ ТО МОГАО ДА БУДЕ? ЈА ИПАК МИСЛИМ ДА ЈЕ ОЛУЈА...
© King Features Syndicate, Inc., 1962. World rights reserved.

АКО ЈЕ ОЛУЈА... ГДЕ СУ КОМАДИ ДРВЕТА?
12-3

ОВДЕ ЈЕ ПРЕ НЕКОЛИКО ГОДИНА ВРШЕНА АТОМСКА ПРОБА! ТЕРЕН ЈЕ ЈОШ РАДИОАКТИВАН!
ОХ, ДРАГИ! КАКАВ ДИВАН КРАЈ...

КОЛИКО ЋЕ ЈОШ ПУСТИЊА БИТИ РАДИОАКТИВНА?
НЕ ЗНАМ!

ИЗГЛЕДА ДА СУ ОВДЕ КОПАЛИ! МОЖДА ЈЕ ТЕРЕН ВЕЋ СИГУРАН!
ОХ, ГЛЕДАЈ... ОНО ДРВЕЋЕ...

КАО ДА ИМ ЈЕ НЕКО ОКРЕСАО ВРХОВЕ!
??
2
12-4

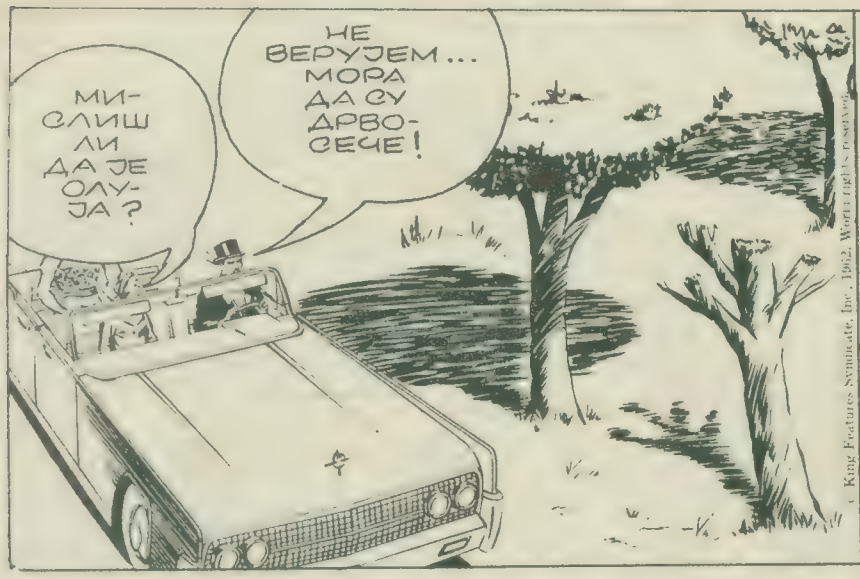
МИСЛИШ ЛИ ДА ЈЕ ОЛУЈА?
НЕ ВЕРУЈЕМ... МОРА ДА СУ ДРВОСЕЧЕ!

ДРВО ЈЕ ЈОШ ЗЕЛЕНО И ВЛАЖНО! МОРА ДА ЈЕ НЕДАВНО ОДСЕЧЕНО... АЛИ НИЈЕ НИ СЕКИРОМ НИ ТЕСТЕРОМ...

ДА НИСУ У ПИТАЊУ ДЕБЕЛЕ ГРАНЕ... РЕКАО БИХ ДА СУ ОДГРИЗЕНЕ!
РАСПИТАЋЕМО СЕ У КРЧМИ!
12-5

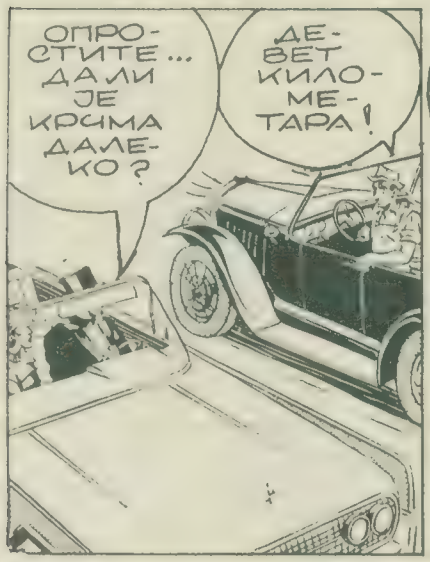
ОПРОСТИТЕ... ДАЛИ ЈЕ КРЧМА ДАЛЕКО?
ДЕВЕТ КИЛОМЕТАРА!

ЗНАТЕ ЛИ МОЖДА КО ЈЕ ПОТКРЕСАО ДРВЕКЕ?
ПА... ЈУЧЕ НИЈЕ БИЛО ПОТКРЕСАНО!

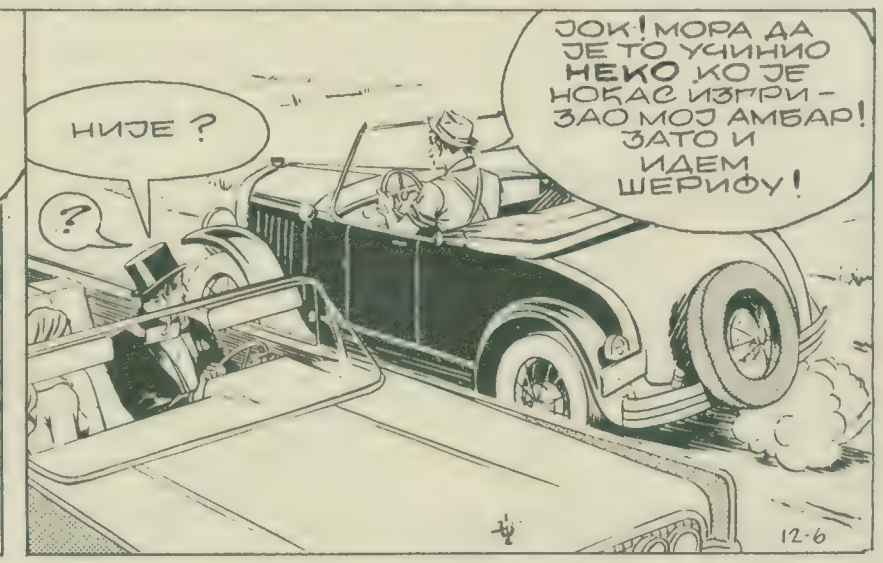
НИЈЕ?
?
ЈОК! МОРА ДА ЈЕ ТО УЧИНИО НЕКО КО ЈЕ НОЋАС ИЗГРИЗАО МОЈ АМБАР! ЗАТО И ИДЕМ ШЕРИФУ!
12-6

КАКО ЈЕ НЕКО МОГАО ДА МУ ИЗГРИЗЕ АМБАР?
ПОЈМА НЕМАМ...

ПОГЛЕДАЈ... АМБАР!

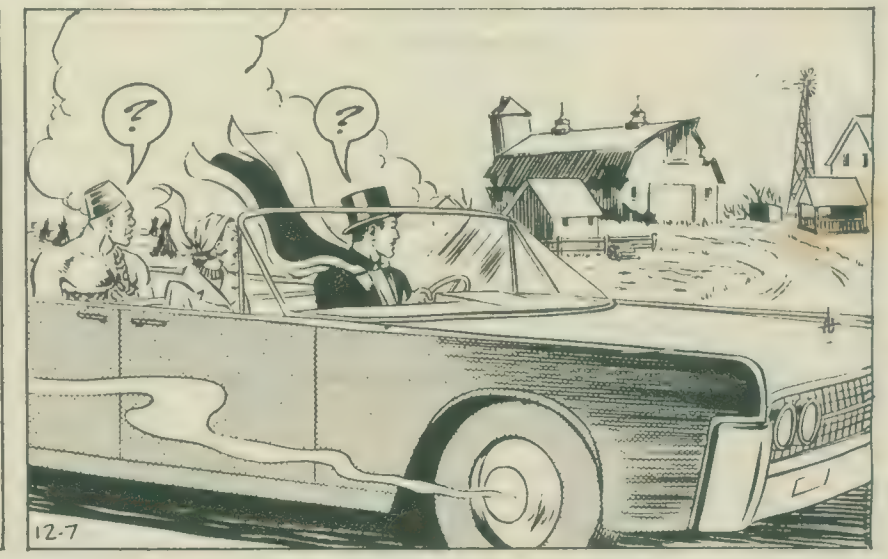
?
?
12-7

ЗАИСТА ИЗГЛЕДА КАО ДА МУ ЈЕ НЕКО ОДГРИЗАО ДЕО КРОВА И ЗИДОВА!
ТАЈ МОРА ДА ИМА ОГРОМНА УСТА!
АЛИ КО ЈЕДЕ АМБАРЕ?

„КО ОДГРИЗА ВРХОВЕ ДРВЕЋА"?
12-8

РАДИОАКТИВАН ТЕРЕН ОПАСНОСТ ПРИСТУП ЗАБРАЊЕН
3

ДОБРОДОШЛИ У МОЈУ КРЧМУ! КОЛА МОЖЕТЕ ПАРКИРАТИ ИСПОД НАСТРЕШНИЦЕ!
ХВАЛА! А ЗНАТЕ ЛИ КОЛИКА ЈЕ РАДИОАКТИВНА ОБЛАСТ!

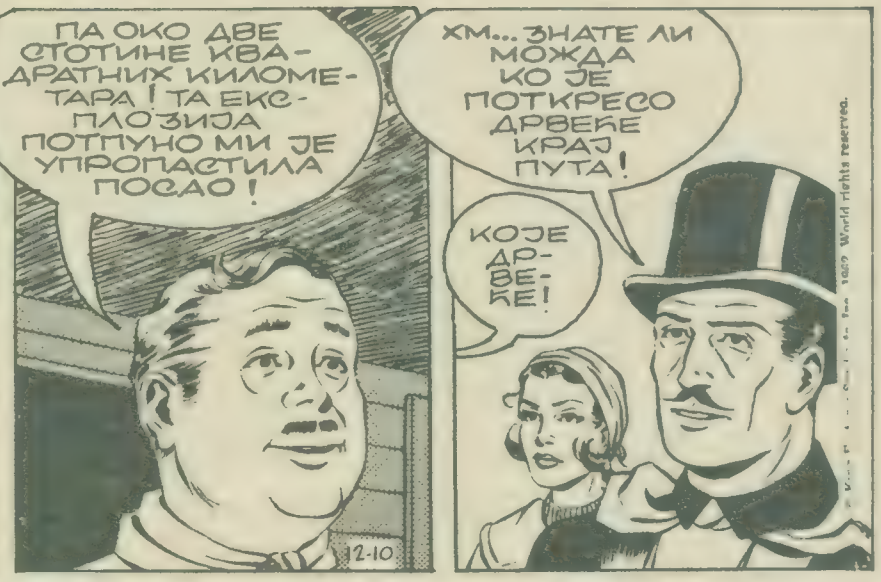
ПА ОКО ДВЕ СТОТИНЕ КВАДРАТНИХ КИЛОМЕТАРА! ТА ЕКСПЛОЗИЈА ПОТПУНО МИ ЈЕ УПРОПАСТИЛА ПОСАО!
12-10
ХМ... ЗНАТЕ ЛИ МОЖДА КО ЈЕ ПОТКРЕСО ДРВЕЋЕ КРАЈ ПУТА!
КОЈЕ ДРВЕЋЕ!

„НЕБЕСА! ЈУЧЕ СУ БИЛА СА ЦЕЛИКРУНАМА...“
МОЖДА ЈЕ НОЋАШЊА ОЛУЈА!
ЗАР БИ ОЛУЈА МОГЛА ДА ИХ ТАКО СКРЕШЕ?
© King Features Syndicate, Inc., 1962. World rights reserved.

НЕКИ ФАРМЕРИ СУ ДОШЛИ ДА ЈАВЕ ДА ЈЕ ИСПОД ОГРАДЕ ВЕЛИКА РУПА... ТРЕБА ЈЕ ЗАТРПАТИ!
ТАЧНО! ЈА САМ ЈЕ ВИДЕО!
РУПА ИСПОД ОГРАДЕ?
12-11

КО ЈЕ МОГАО ДА ТАКО ПОТКОПА ОГРАДУ!
ТО КАО ДА ЈЕ УЧИНИЛА НЕКА ЖИВОТИЊА КОЈА РИЈЕ...
ЈУЧЕ РУПЕ НИЈЕ БИЛО!

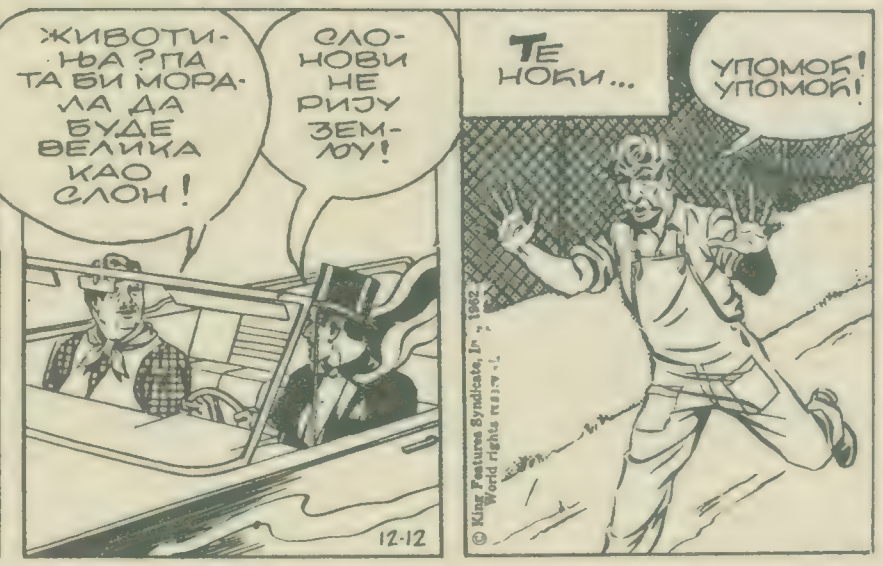
ЖИВОТИЊА? ПА ТА БИ МОРАЛА ДА БУДЕ ВЕЛИКА КАО СЛОН!
СЛОНОВИ НЕ РИЈУ ЗЕМЉУ!
12-12
ТЕ НОЋИ...
УПОМОЋ! УПОМОЋ!
© King Features Syndicate, Inc., 1962. World rights reserved.

УПОМОЋ!
ПОЛАКО! ШТА СЕ ДОГОДИЛО?
НЕ ЗНАМ! ТЕРАО САМ КРАЈ ОГРАДЕ КОЛА ПУНА СЕНА! ТЕК СЕ БИЛО СМРИЛО...

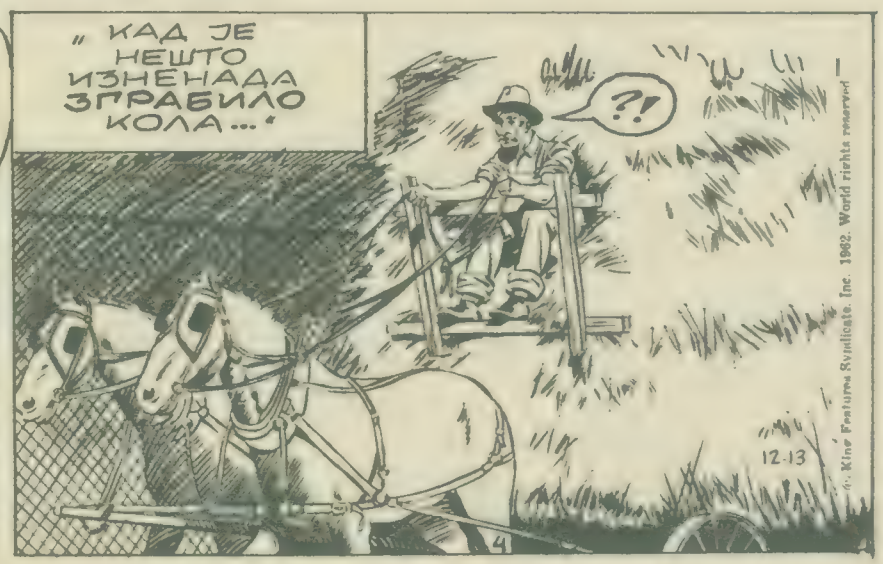
„КАД ЈЕ НЕШТО ИЗНЕНАДА ЗГРАБИЛО КОЛА...“
?!
12-13
© King Features Syndicate, Inc. 1962. World rights reserved

„КОЊИ СУ ВУКЛИ ИЗ СВЕ СНАГЕ... АЛ' КОЛА НИСУ МОГЛА ДА СЕ МАКНУ. НЕШТО НАС ЈЕ ДРЖАЛО!"

БИ! БИ!

„А ОНДА СУ КОЛА КРЕНУЛА УНАЗАД!"

!

12-14

НЕШТО ЈЕ ВУКЛО КОЛА ПРЕМА ОГРАДИ! УПЛАШИО САМ СЕ И ПОБЕГАО!

?

© King Features Syndicate, Inc., 1962. World rights reserved

ЕВО ВАШИХ КОЊА! НАШЛИ СМО ИХ НА ДРУМУ!

А КОЛА СА СЕНОМ?

КОЛА НИСМО ВИДЕЛИ!

ЕВО! ТУ САМ БИО ЗАУСТАВЉЕН!

12-15

ЕНО СЕНА... А ГДЕ СУ КОЛА?

ПОГЛЕДАЈТЕ! ИСТА ОНАКВА РУПА КАКВА ЈЕ ЈУЧЕ ЗАТРПАНА БУЛДОЖЕРОМ!

© King Features Syndicate, Inc., 1962. World rights reserved

ШТА СТЕ ТО НАШЛИ!

ОВО ЈЕ МОЈЕ СЕНО!

КОМАДИ ДРВЕТА... КАО ДА ЈЕ НЕКО ВУКАО КОЛА ИСПОД ОГРАДЕ!

КО ЈЕ МОГАО ДА ВУЧЕ ТЕШКА КОЛА?

А КО ЈЕ МОГАО ДА ИСКОПА ТОЛИКУ РУПУ?

12-17

НЕШТО... НЕКО ДОВОЉНО ЈАК ДА САВЛАДА ДВА КОЊА!

?!

НЕКО БИ МОГАО ДА БУЛДОЖЕРОМ ИСКОПА...

КО? КОЛИКО САМ ЈА ЧУО НА ОГРАЂЕНОМ ТЕРЕНУ НИКО НЕ ЖИВИ!

И КОМЕ СУ ПОТРЕБНА ЈЕДНА СТАРА КОЛА?

СВА ЖИВА БИЋА НАСТРАДАЛА СУ ЗА ВРЕМЕ ЕКСПЛОЗИЈЕ!

12-18

ПОНАВЉАМ... КОМЕ СУ ТУ ПОТРЕБНА МОЈА КОЛА?

РАДИОАКТИВАН ТЕРЕН ОГ ОСТ УП ЊЕН

ПИТАЊА! ПИТАЊА! А ОДГОВОРА НЕМА!

5

МИСЛИМ ДА ПОСТОЈИ ВЕЗА ИЗМЕЂУ ТЕ РУПЕ, ВАШИХ КОЛА СА СЕНОМ, АМБАРА И ДРВЕЋА!

КАКВА ВЕЗА?

Е... ТО ЈЕ ОНО ШТО ТРЕБА УТВРДИТИ!

12-19

МИСЛИМ ДА ОДГОВОР ТРЕБА ТРАЖИТИ У ОГРАЂЕНОМ ПРОСТОРУ!

ТАМО НЕ СМЕМО! ТЕРЕН ЈЕ ЈОШ РАДИОАКТИВАН! ШТА ТАМО МОЖЕМО ДА НАЂЕМО?

КО ЗНА? НАЋИ ЋЕМО СЕ СУТРА...

КО ЈЕ МОГАО...?

МОЖДА ЋЕМО ТО СУТРА ДОЗНАТИ! ЛАКУ НОЋ, НАРДА!

ТЕ НОЋИ...

КРЦ... КРЦ... КРЦ...

12-20

УСРЕД НОЋИ МАНДРАК СЕ ПРОБУДИО...

ААА?

КРЦ КРЦ КРЦ

НЕКО ЈЕ НАПОЉУ!

КРЦ КРЦ

БРЗО УПАЛИТЕ СВЕТЛОСТ!

?

12-21

ОХ... НЕ!

ШТА СЕ ДОГОДИЛО?

ОСТАНИ У КРЧМИ, НАРДА!

ПОГЛЕДАЈ... НАСТРЕШНИЦА ГДЕ САМ ОСТАВИО КОЛА...

НЕСТАЛА ЈЕ!

12-22

СУТРАДАН...
ДОБИО САМ ДОЗВОЛУ И ОПРЕМУ ЗА УЛАЗАК У ЗАБРАЊЕНУ ОБЛАСТ!
МОГУ ЛИ И ЈА?
НЕ, НАРДА! НЕ МОЖЕШ!
ШТА ОЧЕКУЈЕШ ДА ЋЕШ ОТКРИТИ?
НЕШТО... НЕКОПА... КО ЈЕ ОВО УРАДИО...
МОЖДА СУ ОБЕСНИ НЕКИ ДЕЧАЦИ...
ЗАР СУ ДЕЧАЦИ МОГЛИ И ОВО...?
ХММ... ТЕШКО!
12-26
© King Features Syndicate

ЈА КУ ПОНЕТИ РАЈГЕРОВ БРОЈАЧ! ТРЕБА ДА УЗМЕМО И ПУШКЕ!
ВЕЋ САМ ИХ СПРЕМИО... И ТО ВЕЛИКОКАЛИБАРКЕ! СЛОНА ДА УБИЈУ!
ОВО ПОДСЕЋА НА РАТ... АЛИ ПРОТИВ КОГА?
12-27

СРЕЋНО!
ИМАМО И ВОКИ-ТОКИ! ЈАВЉАЋЕМО СЕ!
ВРАТИ СЕ У КРЧМУ, НАРДА!
12-28
БУДИТЕ ОПРЕЗНИ!

СТРАХ МЕ ЈЕ! УВЕК МЕ ЈЕ СТРАХ НЕПОЗНАТЕ ОПАСНОСТИ!
ШЕРИФ ЈЕ РЕКАО ДАЋЕ БИТИ У КРЧМИ... ТАМО ЋЕМО ЧЕКАТИ ДА НАМ СЕ ЈАВЕ ПРЕКО РАДИЈА!
ШТА МИ ЗАПРАВО ТРАЖИМО, МАНДРАЧЕ?
НЕ ЗНАМ! АЛИ ВЕРУЈЕМ... КАД ТО УГЛЕДАМО ДА ЋЕМО ГА ОДМАХ ПРЕПОЗНАТИ!
12-29
7

КАД ЈЕ ТАЧНО БИЛА ЕКСПЛОЗИЈА?
ПРЕ ТРИ ГОДИНЕ!
РАДИОАКТИВАН ТЕРЕН ОПАСНОСТ ПРИСТУП ЗАБРАЊ
ГДЕ ЈЕ КРАТЕР ОД ЕКСПЛОЗИЈЕ?
50 КИЛОМЕТАРА ОДАВДЕ! НА ПОЛА ПУТА ПРЕМА ПЛАНИНАМА!
ЧИНИ МИ СЕ ДА САМО ГУБИМО ВРЕМЕ! ЕКСПЛОЗИЈУ НИЈЕДНО ЖИВО БИЋЕ НИЈЕ ПРЕЖИВЕЛО!
АЛ' НЕКО ЈЕ ИПАК ИЗГРИЗАО АМБАР И ДРВЕЋЕ И...
12-31

САД БИ ВЕЋ МОГЛИ ДА СЕ ЈАВЕ!
ШЕРИФЕ, ПОСТОЈИ ЛИ ОПАСНОСТ...?
НЕ ЗНАМ... ПЕСЕТ!
ДА! НАСТАВИТЕ!
АЛО, ШЕРИФЕ! ЧУЈЕТЕ ЛИ НАС?
1-1
ПРЕШЛИ СМО ДВА КИЛОМЕТРА! КРЕЋЕМО СЕ ПРЕМА ЦЕНТРУ ЕКСПЛОЗИЈЕ! ЗАСАД НИШТА НИСМО ОТКРИЛИ...
РЕЦИТЕ ИМ ДА ОВДЕ ЗРАЧЕЊЕ НИЈЕ ЈАКО...
Features Syndicate, Inc. World rights reserved

... ДЕСЕТ КИЛОМЕТАРА ОД ОГРАДЕ! ЈАЧИНА ЗРАЧЕЊА СЕ ПОВЕЋАВА... ХЕЈ...
?
ШТА ЈЕ ОНО?
НЕ ЗНАМ!
ИЗГЛЕДА КАО НЕКА ВРСТА ТУНЕЛА И ПРОТЕЖЕ СЕ УНЕДОГЛЕД!
НИКАД НИСАМ ВИДЕО НЕШТО СЛИЧНО!
?
1-2

ШТА МИСЛИШ О ОВОМ, МАНДРАЧЕ?
ЗАСАД НИШТА! ВИДЕЋЕМО!
КАКО СЕ ТАЈ ТУНЕЛ СТВОРИО ОВДЕ?
ТО ТРЕБА ТЕК ДА ОТКРИЈЕМО!
!
1-3

ТУНЕЛ ЈЕ ВИСОК ОКО 3 МЕТРА... ВЕЋИМ ДЕЛОМ ЈЕ ИСПОД ПЕСКА...
?
?

ХМ! ЧИНИ МИ СЕ ДА НИЈЕ МУДРО ДА ИДЕМО КРОЗ ЊЕГА ДОК НЕ ВИДИМО КУДА ВОДИ!
1-4

ПОГЛЕДАЈТЕ! ЗИДОВИ СУ МЕКИ... КАО ДА СУ ОД КАРТОНА ИЛИ ПАПИРНЕ МАСЕ!
ИЗНЕНАЂЕЊЕ ЗА ИЗНЕНАЂЕЊЕМ!
© King Features Syndicate, Inc., 1962 World rights

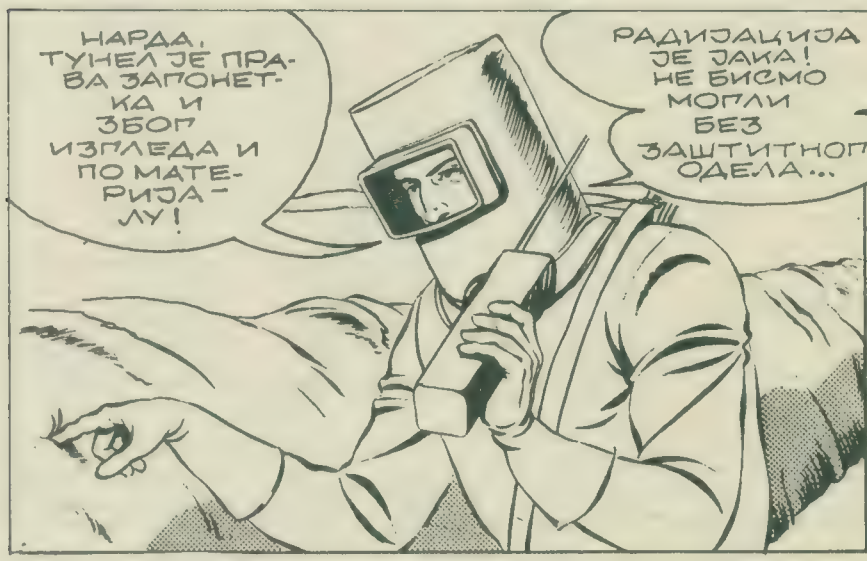
НАРДА, ТУНЕЛ ЈЕ ПРАВА ЗАПОНЕТКА И ЗБОГ ИЗГЛЕДА И ПО МАТЕРИЈАЛУ!
РАДИЈАЦИЈА ЈЕ ЈАКА! НЕ БИСМО МОГЛИ БЕЗ ЗАШТИТНОГ ОДЕЛА...
© King Features Syndicate, Inc., 1962 Wo

САД СЕ ВОЗИМО ДУЖ ТУНЕЛА... ДА ИСПИТАМО КУДА ВОДИ!
ИЗГЛЕДА ДА СЕ ПРУЖА СВЕ ДО КРАТЕРА СТВОРЕНОГ ЕКСПЛОЗИЈОМ!
1-5

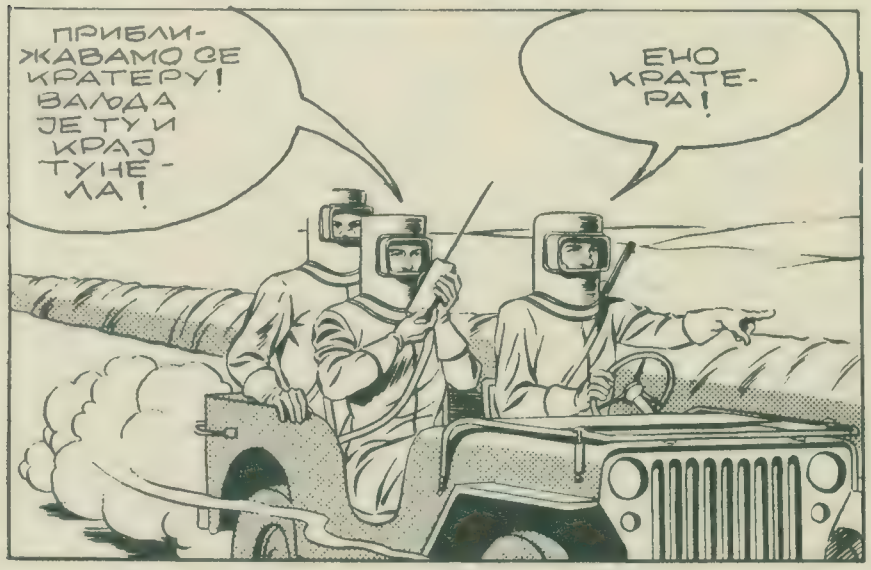
ПРИБЛИЖАВАМО СЕ КРАТЕРУ! ВАЉДА ЈЕ ТУ И КРАЈ ТУНЕЛА!
ЕНО КРАТЕРА!

ТУ ЈЕ БИО ЦЕНТАР ЕКСПЛОЗИЈЕ!
ТУНЕЛ ВОДИ ПРАВО У КРАТЕР!
ДАЉЕ СЕ НЕ ВИДИ... МАГЛА ЈЕ!
© King Features Syndicate, Inc., 1962. World rights reserved.
1-7

МАНДРАЧЕ, ВОДИ РАЧУНА О ЗРАЧЕЊУ!
НЕ БРИНИ, НАРДА! САД СЕ СПУШТАМО У КРАТЕР!

ЗА КОЛА ЈЕ СУВИШЕ СТРМО! КРЕНУЛИ СМО ПЕШИЦЕ! ЗИДОВИ КРАТЕРА СУ КЛИЗАВИ... КАО ДА СУ ОД СТАКЛА!
1-8

ШТА ЈЕ ОНО?
ДА НИЈЕ ОДЕКСПЛОЗИЈЕ?
КО ЗНА!
9

У ЦЕНТРУ КРАТЕРА НАЛАЗИ СЕ НЕКА ВРСТА КУПОЛЕ! МОРА ДА ЈЕ ВИСОКА БАР 30 МЕТАРА!
!
?

МОЖДА СЕ ОБЛИКОВАЛА ЗА ВРЕМЕ ЕКСПЛОЗИЈЕ! СПУШТАМО СЕ СВЕ ДУБЉЕ У КРАТЕР...
1-9

СА ОВОГ МЕСТА НЕ ИЗГЛЕДА МИ ДА ЈЕ КУПОЛА НАСТАЛА У ЕКСПЛОЗИЈИ! ИЗГЛЕДА КАО ДА ЈЕ ГРАЂЕНА!
И МЕНИ СЕ ТО ЧИНИ! АЛИ НЕ БИХ ХТЕО ДА УПЛАШИМ НАРДУ!
КО ЈЕ ТО САГРАДИО?

ШТО СЕ ВИШЕ СПУШТАМО ПОСТАЈЕ СВЕ „ТОПЛИЈЕ"!
КЛИК КЛИК КЛИК
!
ЦАП
ПОГЛЕДАЈТЕ ОВЕ ЧУДНЕ БИЉКЕ! ПРВИ ЗНАК ЖИВОТА У ОВОМ КРАЈУ!

ТА БИЉКА... ПОКУШАЛА ЈЕ ДА МЕ УГРИЗЕ!
ХМ... СЛИЧНА ЈЕ ЈЕДНОЈ СИЋУШНОЈ ТРОПСКОЈ БИЉЦИ КОЈА ХВАТА ИНСЕКТЕ!
1-10

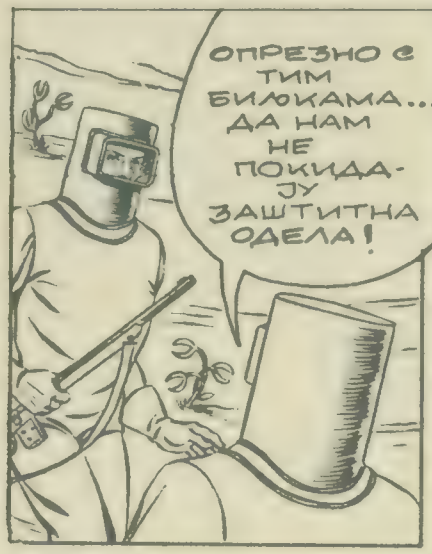
ОПРЕЗНО С ТИМ БИЉКАМА... ДА НАМ НЕ ПОКИДАЈУ ЗАШТИТНА ОДЕЛА!

НАРДА, СТИГЛИ СМО ГОТОВО ДО ДНА КРАТЕРА! ОСТАЈЕ НАМ САМО ЈОШ НЕКОЛИКО МЕТАРА!

АУУ! ГРАЂЕВИНА САД ИЗГЛЕДА КАО ОБЛАКОДЕР! МОРА ДА ЈЕ ПРЕКО 50 МЕТАРА!
ПОГЛЕДАЈТЕ! ТУНЕЛ ВОДИ ПРАВО У ЊУ!
ТВРДА ЈЕ КАО СТЕНА!
1-11

ШЕРИФЕ, ШТА СУ ТО МОГЛИ ДА НАЂУ НА ДНУ КРАТЕРА?
ПСТ... ДА ЧУЈЕМО...
ОБИЛАЗИМО ОКО ГРАЂЕВИНЕ! ДОСАД ЈОШ НИШТА НИСМО ВИДЕЛИ... НЕ... ЕВО ОТВОРА!

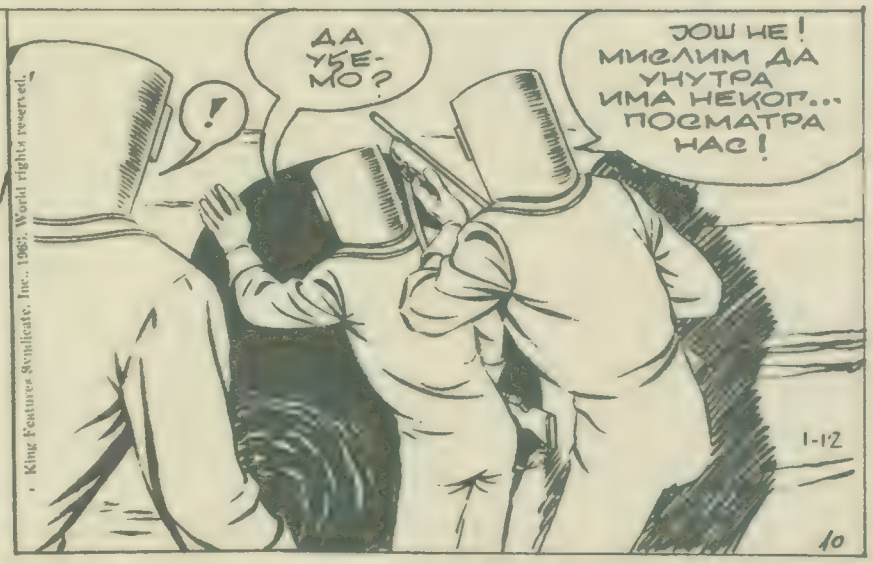
!
ДА УЂЕМО?
ЈОШ НЕ! МИСЛИМ ДА УНУТРА ИМА НЕКОГ... ПОСМАТРА НАС!
1-12

НАШЛИ СМО УЛАЗ... НЕШТО СЕ УНУТРА КРЕЋЕ!

!

ЕВО, ИЗЛАЗИ! СПРЕМИТЕ ПУШКЕ...

СПРЕМАН САМ...

КЛИК КЛИК

ШТА ЈЕ ОВО?

?!

?!

1-14

ОВАКО НЕШТО У ЖИВОТУ НИСАМ ВИДЕО? ШТА ЈЕ ТО?

ВЕЛИКО ЈЕ КАО СЛОН! ДА НИЈЕ С ДРУГОГ СВЕТА?

ХМ... ИЗГЛЕДА МИ ПОЗНАТО...

НЕ! НИЈЕ С ДРУГЕ ПЛАНЕТЕ! СТАНОВНИК ЈЕ ЗЕМЉЕ...

ТО ЈЕ ЏИНОВСКИ ТЕРМИТ!

!

!

1-15

ТЕРМИТ ВЕЛИК КАО СЛОН?

МАНДРАЧЕ, БЕЖИ! ВРАТИ СЕ!

НЕ БРИНИ, НАРДА!

ВРАТИ СЕ!

АЛИ, ТЕРМИТИ СУ КАО МАЛИ БЕЛИ МРАВИ...

ПА И ОВО ЛИЧИ НА МРАВА... САМО ЈЕ ОГРОМАН! ОПРЕЗНО... ТО ЈЕ ТЕРМИТ-ВОЈНИК... СЛЕП ЈЕ АЛИ ВЕОМА РАТОБОРАН!

!

1-16

КАКО ЈЕ ТОЛИКО НАРАСТАО?

СВОЈИМ ЧЕЉУСТИМА МОЖЕ ДА ПРЕПРИЗЕ ЧОВЕКА НАПОЛА!

КАКО ЈЕ УОПШТЕ ОСТАО ЖИВ ПОРЕД ТАКО ЈАКОГ ЗРАЧЕЊА?

ТУ ЈЕ ОДГОВОР! КАО ПОСЛЕДИЦА ЕКСПЛОЗИЈЕ ОД ПРЕ ТРИ ГОДИНЕ ДОШЛО ЈЕ ДО МУТАЦИЈЕ... СТВОРЕНА ЈЕ НОВА ВРСТА ТЕРМИТА ВЕЛИКИХ КАО СЛОНОВИ!

1-17

ТЕРМИТА? МИСЛИШ ДА ИХ ИМА ВИШЕ?

МОЖЕ ИХ БИТИ ВИШЕ ОД ХИЉАДУ!

11

„СЕТИТЕ СЕ ИЗГРИЗЕНОГ АМБАРА!"

„И ОНОГ ДРВЕЋА. ТО СУ УЧИНИЛИ ЏИНОВСКИ ТЕРМИТИ"...

ДОШЛИ СУ ОДАВДЕ!

!

КАЖЕШ ДА ИХ ОВДЕ МОЖЕ БИТИ НА ХИЉАДЕ?

ПА ОНДА ОНИ МОГУ ДА УНИШТЕ ЧИТАВ КРАЈ!

1-18

„ПОЗНАТО ЈЕ ДА ТЕРМИТИ КОПАЈУ ТУНЕЛЕ ДА СЕ ЗАШТИТЕ ОД ДНЕВНЕ СВЕТЛОСТИ"

„ТЕРМИТСКИ СТУБ... ИЛИ ТЕРМИТАРИЈА... ВЕЛИК ЈЕ КАО ОБЛАКОДЕР."

1-19

ОВАЈ СЛЕПИ „ВОЈНИК" ЧУВА УЛАЗ! ИПАК МОРАМ УЋИ ДА ВИДИМ ШТА ЈЕ УНУТРА!

ДА УЂЕШ? ЈЕСИ ЛИ ЛУД?

!

...ДА УЂЕШ? ЈЕСИ ЛИ ЛУД?

МАНДРАЧЕ, ПРЕКЛИЊЕМ ТЕ... НЕ УЛАЗИ!

СПРЕЧИТЕ ГА!

МОРАМ, НАРДА! ЖЕЛИМ ДА ВИДИМ КОЛИКО ИХ ИМА!

© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights re.

ВАС ДВОЈИЦА ОСТАНИТЕ НАПОЉУ... НА СТРАЖИ!

!

1-21

ДА ОКИНЕМ?

НЕ! СУМЊАМ ДА БИ ТАЊЕ МОГЛО ДА ПРОБИЈЕ ЊЕГОВ ОКЛОП! УФСТАЛОМ, ЧАК И ДА УБИЈЕШ ОВОГ ЈЕДНОГ... ТО БИ МОГЛО ДА ИЗАЗОВЕ ХИЉАДЕ ДРУГИХ!

© King Features Syndicate, Inc. 1963 World rights reserved

ТЕРМИТ ЈЕ СЛЕП... ПОКУШАЋУ ДА СЕ ПРОВУЧЕМ ПОРЕД ЊЕГА...

ПАЗИ ДА ТЕ НЕ ДОГРАБИ ЧЕЉУСТИМА!

1-22

САМО ДА МУ НЕ ДОДИРНЕМ АНТЕНЕ!

12

ДОДИРНУО МЕ АНТЕНОМ...

АЛИ, ЏИНОВСКЕ ЧЕЉУСТИ СУ ПРОМАШИЛЕ...

ЦАП

МРАВ-СТРАЖАР УЗНЕМИРЕНО ЈЕ ПОКРЕТАО ГЛАВУ НЕ БИ ЛИ НАШАО УЉЕЗА АЛИ...

ХУ! УСПЕО ЈЕ!

УСПЕО!? ТО ЋЕМО ВИДЕТИ КАД СЕ ВРАТИ... АКО СЕ ВРАТИ!

1-23

ВЕЋ САМ У „ЗГРАДИ", НАРДА!

КРЕЋЕМ СЕ КАО НЕКОМ РАМПОМ... ПРЕМА ГЛАВНОМ ДЕЛУ „ЗГРАДЕ"!

ОХ! ОВО ЈЕ ПРАВИ ГРАД! ХИЉАДЕ ТЕРМИТА... РАДНИКА И ВОЈНИКА... СВИ СУ СЛЕПИ И СВИ ВЕЛИКИ КАО СЛОНОВИ... КРЕЋУ СЕ БЕЗБРОЈНИМ ХОДНИЦИМА!

1-24

СЛЕПИ РАДНИЦИ ПРОЛАЗЕ КРАЈ МЕНЕ НОСЕЋИ ЈАЈА ВЕЛИКА КАО ФУДБАЛСКЕ ЛОПТЕ!

СВИ ДОЛАЗЕ ИЗ ЈЕДНЕ ОГРОМНЕ ОДАЈЕ КОЈА ЈЕ ИСПРЕД МЕНЕ!

САД ВИДИМ КРАЉИЦУ... ВЕЛИКА ЈЕ КАО КИТ! ФАНТАСТИЧНО... КАО ФАБРИКА ЈАЈА!

САД САМ ПРЕД ЋЕЛИЈАМА... ГДЕ РАСТУ ХИЉАДЕ ТЕРМИТА! ТО ИЗГЛЕДА КАО САЋЕ...

ВОЈНИЦИ И РАДНИЦИ СУ СЛЕПИ...

АЛИ, КРАЉЕВСКИ ТЕРМИТИ ВИДЕ И МОГУ ДА СЕ РАЗМНОЖАВАЈУ! КАД ОДРАСТУ ОДЛЕЋУ...

... ДА БИ ОСНОВАЛИ НОВЕ КОЛОНИЈЕ! УУУПС!

ЈЕДАН ОД ТАКВИК МЕ ГЛЕДА!

!

13

МАН-ДРАЧЕ!
ГЛЕДА МЕ!
!

МАНДРАК ЈЕ ВЕЋ ДУГО УНУТРА! ЗАР НЕ БИ ТРЕБАЛО...
МАНДРАК ЈЕ РЕКАО ДА ЧЕКАМО!

ГЛЕДА МЕ... ОН НЕ ЗНА КО САМ... АЛИ ОСЕЋА ДА САМ УЉЕЗ! НЕШТО СИГНАЛИЗИРА АНТЕНАМА... ВЕРОВАТНО ЗОВЕ РАТНИКЕ!
ШКРИП ШКРИП
1-28

ЕВО! РАТНИЦИ ВЕЋ НАИЛАЗЕ!

НЕ СМЕМ ДА ЧЕКАМ! КРАЉЕВСКИ ТЕРМИТ НЕМА ОКЛОП... ПУЦАЋУ!

ПУЦАЊ! ДА ТО НИЈЕ МАНДРАКОВ ПОЗИВ ЗА ПОМОЋ?
НЕ! ДВА ПУЦЊА СУ СИГНАЛ!
КРАК
1-29

УБИО САМ ГА ЈЕДНИМ ХИЦЕМ...
САД ГА СЛЕПИ ВОЈНИЦИ ОДВЛАЧЕ!

МОЖДА У ЗАЈЕДНИЧКУ КУХИЊУ! КАО ВЕЋИНА ИНСЕКАТА ОНИ СУ...

МАНДРАЧЕ! НИЈЕ ВРЕМЕ ЗА ЧАС ИЗ ЗООЛОГИЈЕ! БЕЖИ... У ОПАСНОСТИ СИ!
1-30

НЕ МОГУ... ДОК НЕ НАЂЕМ ГНЕЗДО КРАЉЕВСКИХ ТЕРМИТА... ДА ВИДИМ У КОМ СУ СТАДИЈУМУ РАЗВИТКА...

ЧИМ БУДУ МОГЛИ ДА ПОЛЕТЕ... НАПУСТИЋЕ ОВО МЕСТО И ОСНОВАТИ НОВЕ КОЛОНИЈЕ ПО ЧИТАВОМ СВЕТУ!
© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights reserved.

МАНДРАК ЈЕ КРЕНУО КРОЗ ЛАВИРИНТ...

ПОРЕД ТОГА ШТО СУ ОГРОМНИ ОВИ ТЕРМИТИ СУ РАДИОАКТИВНИ...
НАШАО САМ ИХ!
1-31

КРАЉЕВСКИ ТЕРМИТИ... ПОКРЕЋУ СЕ! САМО ШТО НИСУ ПОЛЕТЕЛИ!

ВРЕМЕ ЈЕ ДА НАПУСТИМ ОВО МЕСТО... ПРЕ ЊИХ! ШТА ЈЕ ОВО?

ФАРМЕРОВА КОЛА! ОНИ СУ ИХ ДОВУКЛИ!

2-1

ТУНЕЛИ НА СВЕ СТРАНЕ! ДОШАО САМ КРОЗ ЈЕДАН ОД ЊИХ... АЛИ КОЈИ?

МАНДРАК ЈЕ НАЈЕДНОМ СХВАТИО ДА ЈЕ ИЗГУБЉЕН У МРАВИЊАКУ...

2-2

НЕ МОГУ ДА СЕ СНАЂЕМ У ТИМ СИЛНИМ КОДНИЦИМА!

НЕМАМ ВРЕМЕНА ДА ТРАЖИМ!

ДУМ ДУМ

ДВА ПУЦЊА! МАНДРАКОВ СИГНАЛ ЗА ОПАСНОСТ!

ОДГОВОРИЋУ МУ... ДА ЗНА ДА СМО ЧУЛИ!

ДУМ ДУМ

ДУМ ДУМ

2-4

ДОБРО ЈЕ! ЧУЛИ СУМЕ! САЧЕКАЋУ ИХ ОВДЕ!

ДУМ ДУМ

ТИ ОСТАНИ! ЈА ЋУ УЋИ!

КАКО ЋЕШ ПРОЋИ ПОРЕД ТОГ ЧУДОВИШТА?

УБИЋУ ГА!

АХ... ТАНЕ СЕ ОДБИЛО

ДУМ

КЛИК КЛИК

2-5

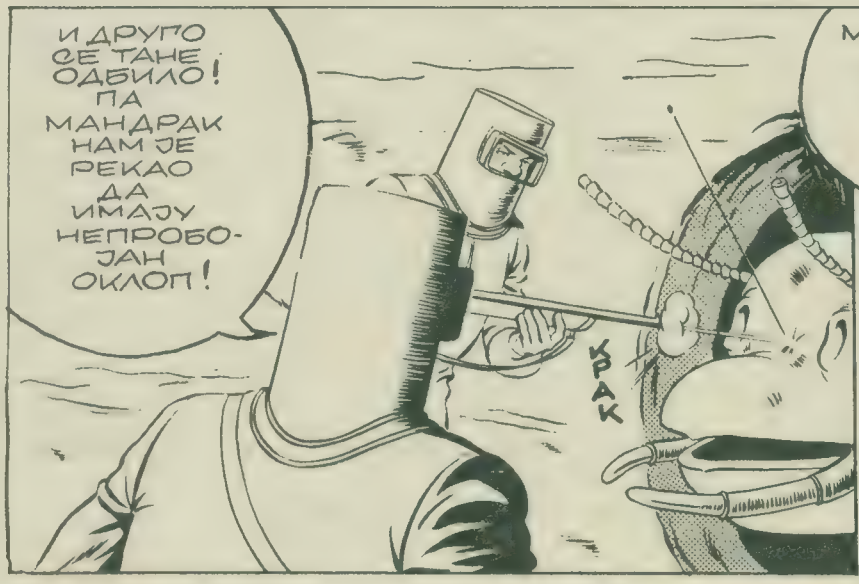

© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights reserved.

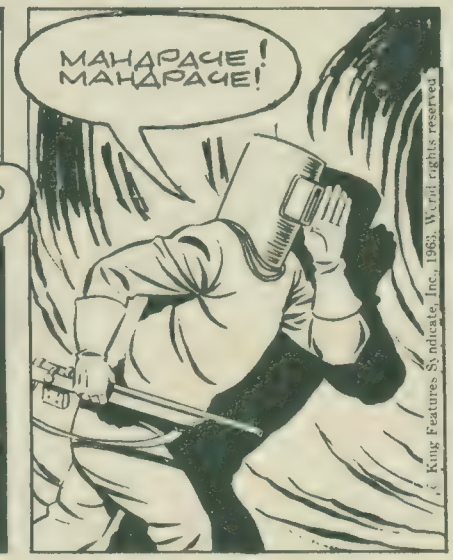

© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights reserved.

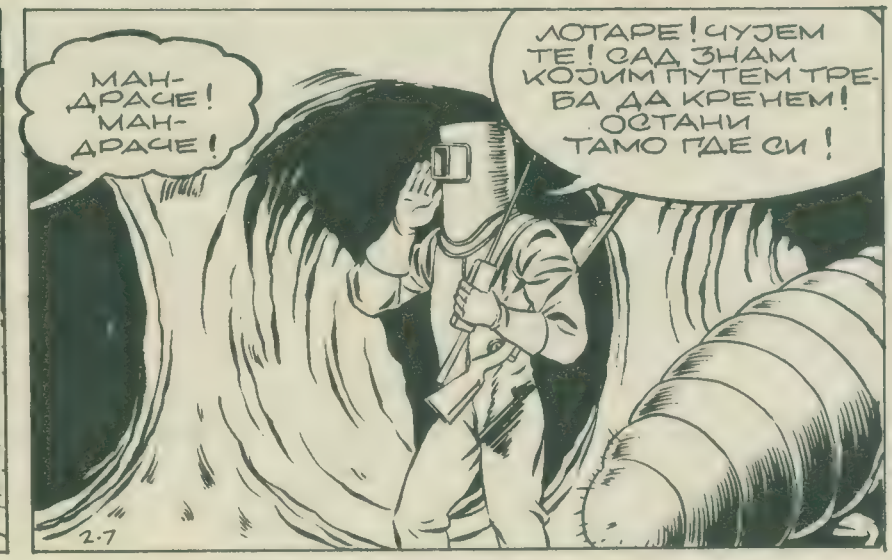

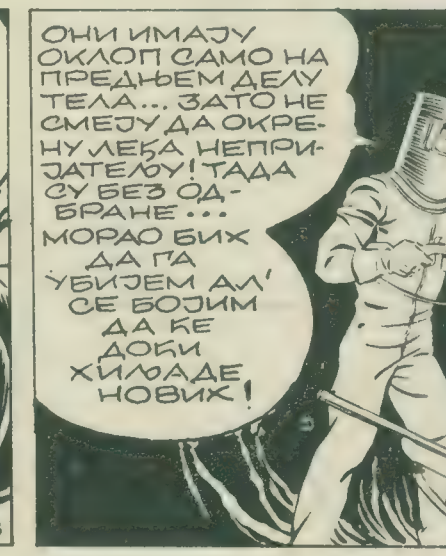

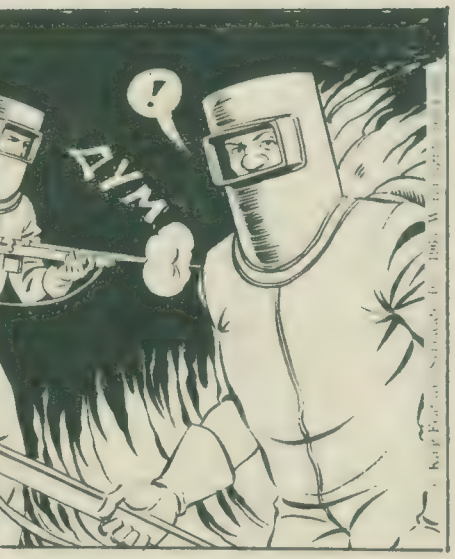

© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights reserved.

ЈЕДАН ЏИНОВСКИ СЛЕПИ ТЕРМИТ ЈУРНУО ЈЕ НА ЊИХ...

ИЗЛАЗИМО БУДИ СПРЕМАН ДА ПУЦАШ!

ГАЈГЕРОВ БРОЈАЧ МАХНИТО ЈЕ КУЦАО...

КЛИК

КЛИК

КЛИК

2-11

НАДИРУ СА СВИХ СТРАНА!

НАЈБОЉЕ ДА БЕЖИМО ИЗ КРАТЕРА!

© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights reserved.

НЕ ЦИЉАЈТЕ У ГЛАВЕ... ТУ СУ ОКЛОПЉЕНИ! ПУЦАЈТЕ ИМ У БОКОВЕ И ЛЕЂА!

ЈЕДНОГ САМ ПОГОДИО!

КРЕНУЛИ СУ ЗА НАМА!

© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights reserved.

ОХ! САД ЈОШ И ОВЕ БИЉКЕ!

ЦАП

СВЕ ТЕ ПРОМЕНЕ СУ ПОСЛЕДИЦА ЗРАЧЕЊА!

2-12

ОПРЕЗНО, ЈОТАРЕ! АКО НАМ ПОКИДАЈУ ОДЕЛА... ЗРАЧЕЊЕ ЋЕ НАС УБИТИ!

!

НЕ МОЖЕМО СЕ ПРОБИТИ КРОЗ БИЉКЕ!

НАШЛИ СМО СЕ ИЗМЕЂУ МРАВА И ОВИХ БИЉАКА!

МОРАМО НАПРЕД!

ЦАП

ЦАП

ЦАП

ПУЦАЈТЕ БЕЗ ПРЕСТАНКА... А ЈАЋУ ДА НАПРАВИМ ПРОЛАЗ КРОЗ БИЉКЕ!

ЦАП

ЦАП

ЦАП

КАКВЕ СТРАШНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ЕКСПЛОЗИЈЕ... ЏИНОВСКИ ТЕРМИТИ... БИЉКЕ-МАКАЗЕ!

2-13

© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights reserved.

ДОК ЈЕ МАНДРАК КРЧИО ПУТ КРОЗ БИЉКЕ МАКАЗАМА...

ОСТАЛА ДВОЈИЦА СУ БЕЗ ПРЕСТАНКА ПУЦАЛИ НА ЏИНОВСКЕ ТЕРМИТЕ...

2-14

ПРОБИЛИ СМО СЕ КРОЗ БИЉКЕ. КРЕЋЕМО СЕ ПРЕМА ВРХУ КРАТЕРА...

НЕ ЗНАМО ДА ЛИ ЋЕМО УСПЕТИ! ТЕРМИТИ СЕ КРЕЋУ БРЖЕ ОД НАС!

17

© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights reserved.

КАД СУ ЏИНОВСКИ ТЕРМИТИ СТИГЛИ ДО БИЉАКА

ЦАП ЦАП ЦАП

SNAP

БИЉКЕ СУ И ЊИХ НАПАЛЕ. ТЕРМИТИ СУ ОДУСТАЛИ ОД ГОЊЕЊА ЉУДИ...

ЦАП ЦАП

2·15

БИЉКЕ СУ НАС СПАСЛЕ!

ОДЈЕДНОМ СУ НАМ ПОСТАЛЕ САВЕЗНИЦИ!

ТЕРМИТИ СУ СЕ ВРАТИЛИ У СВОЈ ДОМ ПОШТО СУ ОТЕРАЛИ СВОЈЕ НЕПРИЈАТЕЉЕ...

НА ВРХУ СМО КРАТЕРА! УСПЕЛИ СМО!

ОВО ЈЕ НАЈВЕЋА ОПАСНОСТ КОЈА ЈЕ ЗАПРЕТИЛА ЧОВЕЧАНСТВУ!

ПОВЛАЧЕ СЕ!

ШТА САД ДА РАДИМО?

2·16

МОРАМО БРЗО НЕШТО ДА ПРЕДУЗМЕМО!

НАРДА, ШЕРИФЕ! ЧУЛИ СТЕ СВЕ ШТА СЕ ДОГОДИЛО! ПОЗОВИТЕ КОМАНДАНТА ВАЗДУХОПЛОВНЕ БАЗЕ!

ШТА ПРЕДЛАЖЕШ, МАНДРАЧЕ?

2·18

...НЕКА СМЕСТА ДОЂЕ У КРЧМУ!

ТЕРМИТИ ВЕЛИКИ КАО СЛОНОВИ? ЈЕСТЕ ЛИ ПРИ СЕБИ, ШЕРИФЕ!

ЈЕСАМ ГЕНЕРАЛЕ!

ШТА ЋЕМО САД?

ДОГОВОРИЋЕМО СЕ С ВОЈНИМ ВЛАСТИМА...

ТЕРМИТИ ИЗБЕГАВАЈУ ДНЕВНУ СВЕТЛОСТ... ЗАТО ПРАДЕ ТУНЕЛЕ!

ИМАМ ДИНАМИТ У КОЛИМА!

ДОБРО! РАЗНЕЋЕМО ТУНЕЛ ДИНАМИТОМ! ТРЕБАЋЕ ИМ МНОГО ВРЕМЕНА ДА ГА ОПРАВЕ!

ДИНАМИТ

2·19

18

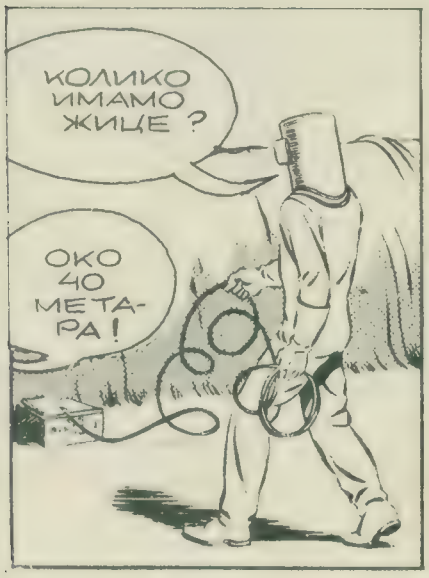
КОЛИКО ИМАМО ЖИЦЕ ?
ОКО 40 МЕТАРА !

САД !
© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights reserved.
2-20

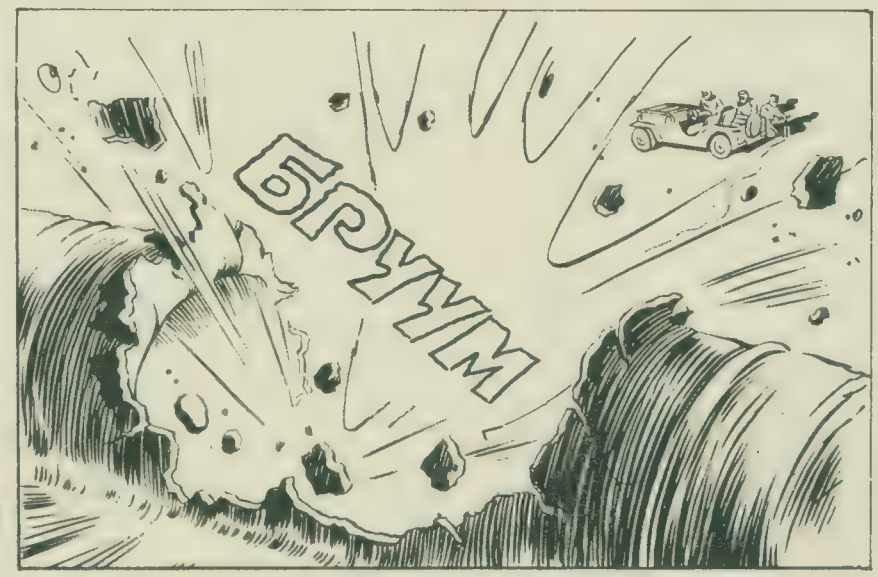
БРУУМ

КАД СЕ ПРАШИНА СЛЕГЛА...
ТЕРМИТИ-РАДНИЦИ СУ СЕ ПОЈАВИЛИ И ПОЧЕЛИ ДА ОПРАВЉАЈУ ТУНЕЛ...

РАДНИЦИ НИСУ ОКЛОПЉЕНИ КАО РАТНИЦИ... НАШИ ХИЦИ ПОГАЂАЈУ!
ПУЦАЈМО... ДА ИХ ЗАДРЖИМО ШТО ДУЖЕ МОЖЕМО!
КРАК
2-21

ВИ СТЕ ШЕРИФ? ШТА ЗНАЧИ ОНО ТРАБУЊАЊЕ О НЕКИМ ЏИНОВСКИМ ТЕРМИТИМА ?
ДА, ГЕНЕРАЛЕ ЈА...

МАНДРАЧЕ, СТИГАО ЈЕ ГЕНЕРАЛ!
НАПУШТАМО РАДИОАКТИВНИ ТЕРЕН!
ЗАДРЖИТЕ, ГЕНЕРАЛА! ПОТРЕБНА ЈЕ БРЗА АКЦИЈА!
2-22

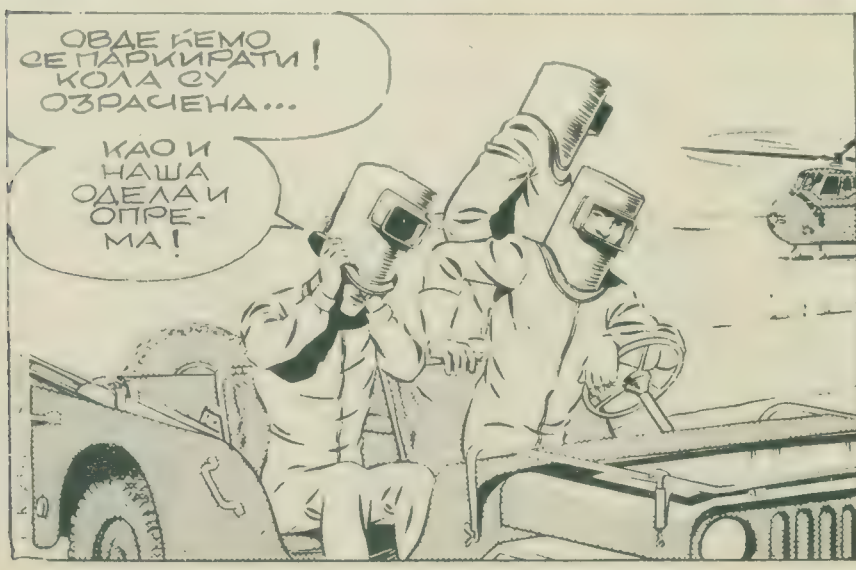
ОВДЕ ЋЕМО СЕ ПАРКИРАТИ! КОЛА СУ ОЗРАЧЕНА...
КАО И НАША ОДЕЛА И ОПРЕМА!

СВЕ ЋЕМО ОВДЕ ОСТАВИТИ И НАЈПРЕ СЕ ДОБРО ОПРАТИ!
А ЗАТИМ ЋУ СЕ ВРАТИТИ ДА СА ИЗВЕСНЕ ДАЉИНЕ МОТРИМ ДА ИМ СЕ НИКО НЕ ПРИБЛИЖИ!
БРЗО! КРЈА ЈЕЈЕВСКИ ТЕРМИТИ СЕ МОГУ ИЗЛЕЋИ СВАКОГ ЧАСА!
2-23
19

НАЈВАЖНИЈЕ ЈЕ ДА СЕ ОДМАХ БРЗО ОКУПАМО!

ГДЕ ЈЕ МАНДРАК? ОСТАВИО САМ САВ ПОСАО ДА БИХ ДОЛЕТЕО ОВАМО! ШТА СВЕ ТО ЗНАЧИ?

ЕВО ИХ! ДОЛАЗЕ!

ГЕНЕРАЛЕ, МОРАМО БРЗО ПОД ТУШ! ДОЂИТЕ ЗА НАМА... ДА НЕ ГУБИМО ВРЕМЕ!

?

2·25

ИМАЛИ СМО ЗАШТИТНА ОДЕЛА... ОВО ЈЕ МЕРА ПРЕДОСТРОЖНОСТИ!

ШТА ЈЕ ПОКАЗАО ГАЈГЕРОВ БРОЈАЧ?

ЗРАЧЕЊЕ ЈЕ СМРТОНОСНО!

КАКО ОНДА ТЕРМИТИ ЖИВЕ?

ПА ЊИХ ЈЕ БАШ ЗРАЧЕЊЕ УЧИНИЛО ОНАКВИМ КАКВИ СУ: ОГРОМНИ И РАДИОАКТИВНИ!

НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ!

УВЕРИЋЕТЕ СЕ КАД ВИДИТЕ, ГЕНЕРАЛЕ!

2·26

ЕНО ТУНЕЛА! НА ЈЕДНОМ МЕСТУ СМО ГА РАЗНЕЛИ ДИНАМИТОМ! ПОТОВО СУ ГА ПОПРАВИЛИ!

САД СМО ИЗНАД КРАТЕРА!

ЕВО ЊИХОВОГ МРАВИЊАКА... ИСПРЕД ЊЕГА ЈЕ НЕКОЛИКО ТЕРМИТА-ВОЈНИКА! УНУТРА ИХ ИМА НА ХИЉАДЕ!

ДОВОЉНО САМ ВИДЕО! БРЗО НАТРАГ У БАЗУ! КАЖЕТЕ ДА СЕ МЕЦИ ОДБИЈАЈУ ОД ЊИХОВИХ ОКЛОПА?

2·27

...ЕТО, ТО ЈЕ СВЕ! ТЕРМИТИ СУ, КАО ШТО ЗНАТЕ, ОГРОМНИ! АКО КРЕНУ ПОЖДЕРАЋЕ СВАКО СТАБЛО И СВАКУ ДРВЕНУ ГРАЂЕВИНУ У ЗЕМЉИ! МАНДРАК ТВРДИ ДА КРИЛАТИ ТЕРМИТИ САМО ШТО СЕ НИСУ ИЗЛЕГЛИ!

!

20

КРЕНУЋЕМО СМЕСТА НА ЊИХ... СВИМ СНАГАМА! ЗАХТЕВАМ САМО ДА О СВЕМУ ЋУТИТЕ! ДА БИ СЕ СПРЕЧИЛА ПАНИКА!

АЛИ, ТАКВУ ТАЈНУ ТЕШКО ЈЕ САЧУВАТИ...

ШИРЕ СЕ НЕВЕРОВАТНЕ ГЛАСИНЕ... У ЗАПАДНОЈ ПУСТИЊИ ТЕРМИТИ ВЕЛИКИ КАО СЛОНОВИ...

2·28

Вест се проширила по читавој земљи...

ВОЈСКА ПОТВРЂУЈЕ ПОСТОЈАЊЕ ЏИНОВСКИХ ТЕРМИТА

СМРТОНОСНО ЗРАЧЕЊЕ СУВОЗЕМНЕ И ВАЗДУШНЕ СНАГЕ

Тенкови и авиони кренули су у најнеобичнији рат у историји...

Тенкови су окружили кратер...

Прикиа на 300 метара од кратера!

Убацићемо у кратер тешке бомбе... директно на њихово гнездо!

Само да успемо!

Почео је општи напад...

3.2

Полетеле су бомбе...

Хиљаде термита било је уништено... али их је ипак неколико стотина кренуло уз левак кратера...

А онда, неочекивано...

?!

Крилати термити! Излегли су се и кренули да оснивају нове колоније!

Док се борба водила на земљи...

Ево их!

Колики су!

Удри по њима!

21

...и у ваздуху!

Толико велики, а лете! Како?

За њима!

Разилазе се... у свим правцима!

ОВАКО НЕШТО У ЖИВОТУ НИСАМ ВИДЕО! А ОБЛЕТЕО САМ ЧИТАВ СВЕТ!

ТУНЕЛ ЈЕ НА НЕКОЛИКО МЕСТА РАЗОРЕН...
3-6

НАРЕЂЕЊЕ СУВОЗЕМНИМ СНАГАМА: НЕ ДОЗВОЛИТЕ ДА ВАМ СЕ СУВИШЕ ПРИБЛИЖЕ... РАДИОАКТИВНИ СУ У ВИСОКОМ СТЕПЕНУ!

ГЕНЕРАЛЕ, ТРЕБА УПОЗОРИТИ НАРОД ДА СУ И МРТВИ ТЕРМИТИ ОПАСНИ ЗБОГ РАДИОАКТИВНОСТИ!
ТАЧНО!

?
3-7

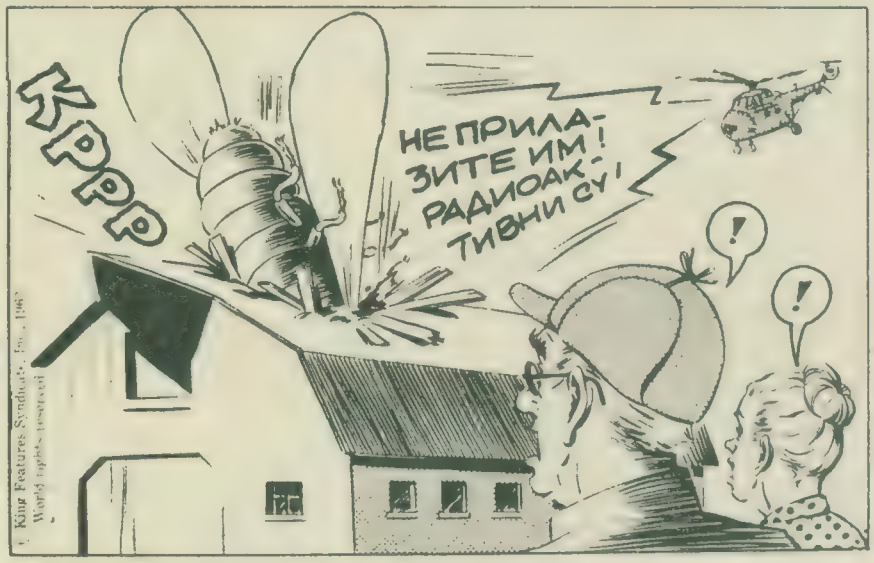
КРРР
НЕ ПРИЛАЗИТЕ ИМ! РАДИОАКТИВНИ СУ!
!
!

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ЧАСОВА...
ОБУСТАВИТЕ ВАТРУ

ГОТОВО! ПОБИЛИ СМО ИХ!
НИЈЕДАН НАМ НИЈЕ УМАКАО! САМО, ЊИХОВА РАДИОАКТИВНА ТЕЛА СВУДА СУ ПО ОКОЛИНИ! КАКАВ ПРОБЛЕМ?

ИПАК ЈЕ ТО МАЊИ ПРОБЛЕМ НЕГО ДА СУ ОСНОВАЛИ НОВЕ КОЛОНИЈЕ!
3-8

ТЕРМИТИ ПОТПУНО УНИШТЕНИ
РАДИОАКТИВНИ СУ ПОТ БИЛИ СУ РАЗОРЕНИ

МАНДРАЧЕ, ПРЕДЛОЖИЋУ ВАС ЗА ОДЛИКОВАЊЕ! ВАШ УЛАЗАК У МРАВИЊАК ВИШЕ ЈЕ НЕГО ВРШЕЊЕ ГРАЂАНСКЕ ДУЖНОСТИ!
22

НИСУ МИ ПОТРЕБНА ОДЛИКОВАЊА, ГЕНЕРАЛЕ! ДАЈТЕ ИХ МОЈИМ САРАДНИЦИМА И ВАШИМ ВОЈНИЦИМА КОЈИ СУ СЕ БОРИЛИ!
3-9
КРАЈ

DARWIL
НАГРАДНА ИГРА

НАЛЕВО КРУГ!

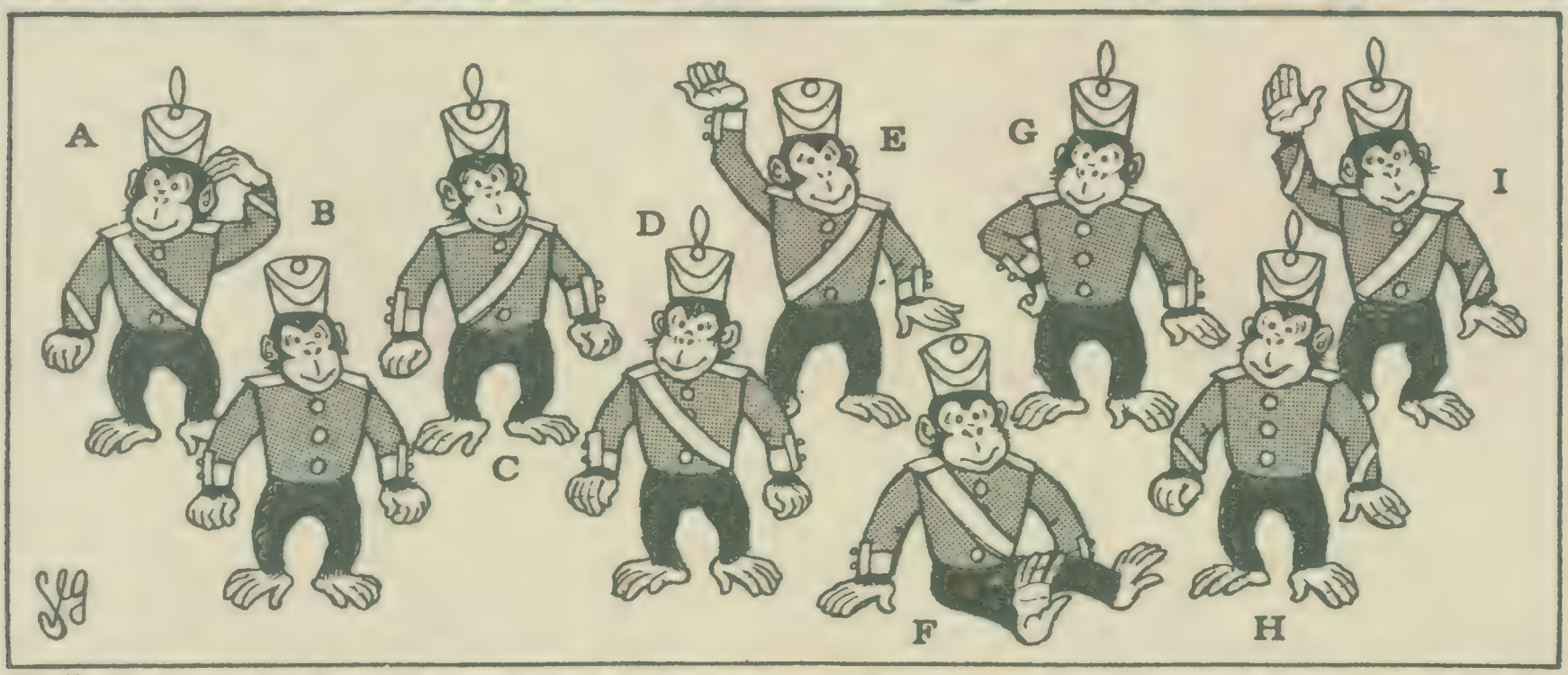

На ову команду свих 9 мајмуна окренули су нам леђа. Сваком мајмуну виђеном с лица (и обележеном словом) одговара по један мајмун окренут леђима и обележен бројем. Али, док су се окретали сваки од њих **променио је место. Како ниједан од ових мајмуна није потпуно исто обучен,** лако ћеш их препознати. На пример: мајмун обележен словом А (прва слика) и мајмун на другој слици обележен словом ? су исти. Твој задатак састоји се у томе да на дописници одговориш овако: А = ?. Тако уради са свих 9 слова и 9 бројева.

Дописницу с одговорима, налепљеним купоном и својом читко исписаном адресом пошаљи ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ, 11001 Београд, II. фах 124 до 12. јула ове године.

Међу онима који буду тачно одговорили на свих 9 питања извући ће се на срећу добитници 6 награда чији ће власници добити од DARWILA на **поклон** по један часовник.

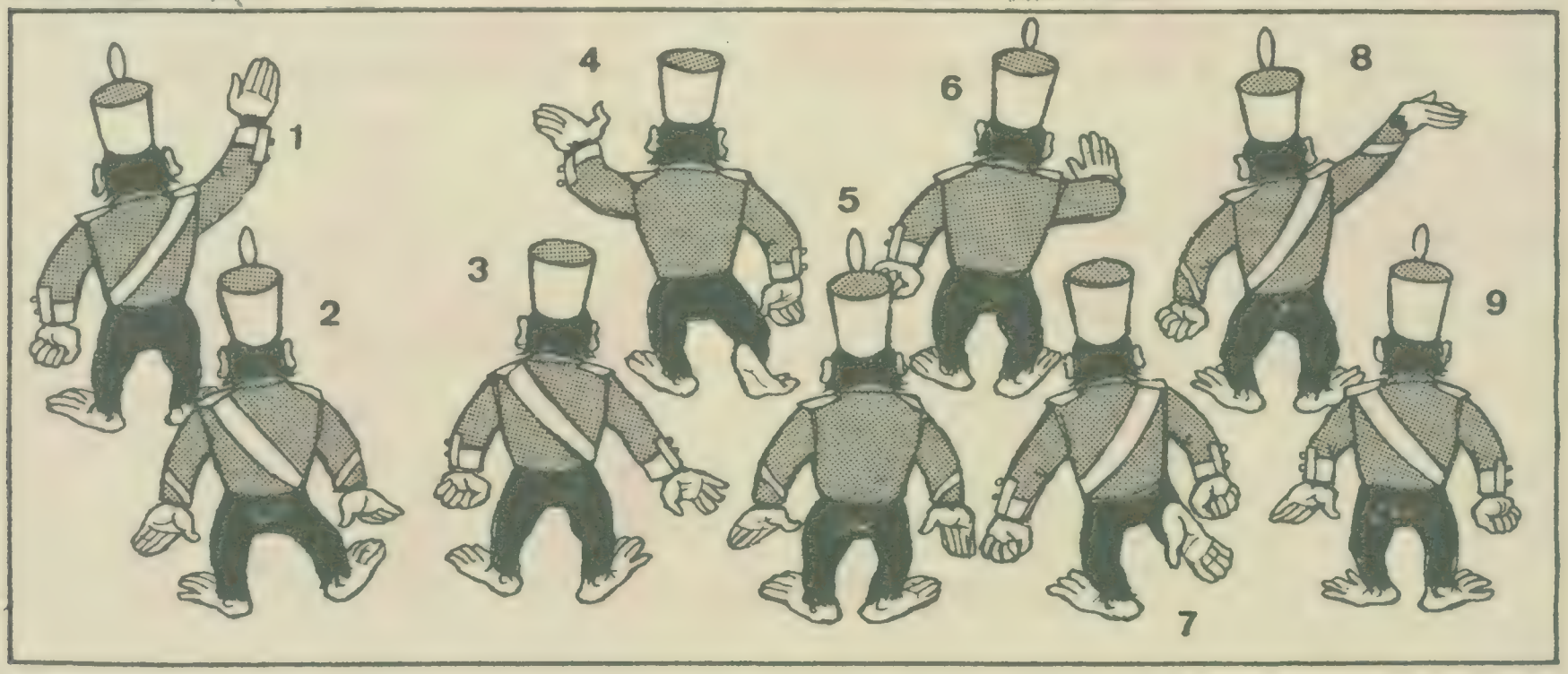

DARWIL — генерално заступништво швајцарске фирме у Трсту ● Велики избор преко 600 типова часовника DARWIL и ARETA ● Најновије: DARWIL — сатови имају уграђен DARBLOCK — уређај против удара ● ЧАСОВНИЦИ марке DARWIL и ARETA могу се набавити и у специјализованим трговинама и велетрговинама у Југославији ● СЕРВИСИ за одржавање постоје у свим местима наше земље ● DARWIL — Piazza St. Antonio Nuovo 4/I-II, Trst

DARWIL 10

ПОПАЈ
By Bud Sagendorf

ЕВО ПОПАЈА! ИЗГЛЕДА ТОЛИКО СТРАШНО БЕСАН ДА БИ МОГАО ДА УБИЈА!

ШТА ТИ ЈЕ?
?
ПЕРА...ОПЕТ МЕ ЈЕ ПРЕШАО! ИЖИЦАО ЈЕ ОД МЕНЕ СЕНДВИЧ!

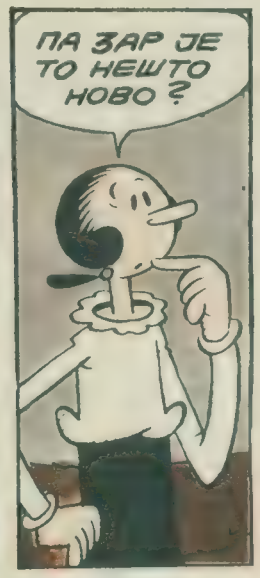
ПА ЗАР ЈЕ ТО НЕШТО НОВО?

СМАЗ'О ГА ЈЕ К'О ПАС МУВУ А ОНДА ЈЕ ТРАЖИО ДРУГИ ЈЕР НА ОНОМ ПРВОМ НИЈЕ БИЛО КИСЕЛОГ КРАСТАВЦА!

МИСЛИМ ДА СИ НЕПРАВЕДАН ПРЕМА ПЕРИ!
МА НЕМОЈ! А ЗБОГ ЧЕГА?

УБЕЂЕНА САМ ДА ЈЕ ОН ТАКАВ ЗБОГ НЕДОСТАТКА НЕЖНОСТИ! НИКО СЕ НЕ БРИНЕ О ЊЕМУ!
НИЈЕ НЕГО!

ЕВО ДОЛАЗИ ЈАДНИЧАК! БАШ ЋУ ДА ПРОВЕРИМ СВОЈУ ТЕОРИЈУ! БИЋУ ЉУБАЗНА С ЊИМ!
СИГУРНА САМ ДА ЋЕ БИТИ ДИРНУТ!

ЗДРАВО, ОЛИВА!
?
БАШ СЕ РАДУЈЕМ ШТО ТЕ ВИДИМ!

ЗАИСТА СЕ РАДУЈЕШ ШТО МЕНЕ ВИДИШ?
?
СИГУРНО! ЧОВЕК СЕ УВЕК ОБРАДУЈЕ КАД ВИДИ ПРИЈАТЕЉА!
ЧАСНА РЕЧ!

КАД ЈЕ РУЧАК?
АКО НЕМАШ ЋУРКУ ВОЉИМ ЈА И ПАТКУ!
МОЖДА БИСМО ПРЕ РУЧКА МОГЛИ И НЕШТО ДА ПРЕЗАЈУГАЈИМО!
!
?

КАД СЕ УЗМЕМО ЖИВЕЋЕМО КОД ТВОЈИХ... АКО ТВОЈА МАЈКА ДОБРО КУВА А ТАТА ТИ ИМА ДОСТА ПАРА!
ХА! ХА!
ХА!
УПОМОЋ! УПОМОЋ!
© King Features Syndicate, Inc.
1018

ПАТРОЛА ГРОМ

ЗИН ЈЕ ИЗГЛЕДА ПРИХВАТИО ИДЕЈУ О МЕЂУПЛАНЕТАРНОМ САВЕЗУ... АЛИ СТАРИ НЕ!

НЕ! ЕВО ПОСЛЕ 20 ГОДИНА ПОНОВО СЕ ПОБУНИО И БИО ПОБЕЂЕН!

ХЕЈ, ОЧЕ! НОВЕ ВЕСТИ! ИНТЕРВЈУИШУ КРАНОЛА!

ДА ЛИ ЈЕ ТАЧНО ДА СТЕ ПРИСТАЛИ ДА ПОТПИШЕТЕ ТРАЈНИ СПОРАЗУМ О САРАДЊИ?

ДА! ПОД УСЛОВОМ ДА ЈА И МОЈ НАРОД ОСТАНЕМО ПОТПУНО НЕЗАВИСНИ И ДА НЕ МЕЊАМО СВОЈ НАЧИН ЖИВОТА!

ТО УЛАЗИ У УГОВОР КОЈИ ЋЕТЕ СУТРА ПОТПИСАТИ НА ЗЕМЉИ!

ШЕФ ТРЕЈСИ СЕ РАЗВЕДРИО...

НАЈЗАД ЈЕ СТАРИ ВУК ПОПУСТИО! ОВО ЈЕ ВЕЛИКИ ДАН!

ИПАК СИ ТУЖАН, ОЧЕ! ЗАШТО?

ОХ... НИШТА! САМО, ЖЕЛЕО БИХ ПОНОВО ДА ГА ВИДИМ! БИО ЈЕ ОПАСАН КАО НЕПРИЈАТЕЉ... АЛИ ХРАБАР!

ЗАШТО СА АЛЕНОМ НЕ БИ ОДЛЕТЕО ДО БАЗЕ НА МЕСЕЦУ? ТУ ЋЕ СЕ ЗАУСТАВИТИ ДА УЗМУ ГОРИВО!

FRANK BELLAMY

ДА! ТО ЈЕ БИЛА ИДЕАЛНА ПРИЛИКА И ЗАТО ПОСЛЕ 7 ДАНА...

СТИЋИ ЋЕМО НА МЕСЕЦ У ИСТО ВРЕМЕ КАД И КРАНОЛ!

АЛИ, КАД СУ СЕ ПРИБЛИЖИЛИ БАЗИ НА МЕСЕЦУ...

НЕИДЕНТИФИКОВАН СВЕМИРСКИ БРОД... НА КУРСУ ЈЕДАН-ПУРПУРНО-ДЕСЕТ НАПАДА КРАНОЛОВ БРОД!

ПРЕД ЊИХОВИМ ОЧИМА...

ДИРЕКТАН ПОГОДАК!

НОЛТ

СЛЕДЕЋИ НАСТАВАК: КРАНОЛ ЈЕ РАЊЕН!

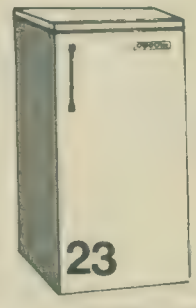

ENERGOINVEST
ФРИЖИДЕРОМ РАСХЛАЂУЈЕ!
ФРИЖИДЕРОМ НАГРАЂУЈЕ!

ПРВА НАГРАДА:
ФРИЖИДЕР „OBODIN"
(модел 023)

ENERGOINVEST
МАМИ БРИГА МАЊЕ
БЕСПЛАТНО ЛЕТОВАЊЕ!

ДРУГА НАГРАДА:
Петнаест дана одмора за ужу породицу на ХВАРУ

БОДИН ОПУСТОШИО „ОБОДИН"

Јешин син Бодин опустошио је „Ободин" тако да његова мама не мора да брине о рашчишћавању фрижидера пред одмор. Али, обоје су заборавили да је у простору за дубоко смрзавање остало још хране. Одговорите: хоће ли намирнице бити свеже и после 30 дана кад се они врате са одмора?

Имена добитника награда биће објављена у Забавнику

ОДГОВОРИ ЗА НАГРАДУ!

ИЗВАНРЕДНЕ НАГРАДЕ НАЦРТАНЕ НА ОВОЈ СТРАНИ ИЗВЛАЧЕ СЕ СВАКЕ НЕДЕЉЕ МЕЂУ ОНИМА КОЈИ ТАЧНО ОДГОВОРЕ.

1. Изрежи цртеж ПРВЕ НАГРАДЕ и залепи га на дописницу.
2. Напиши одговор на постављено питање и своју адресу.
3. Упути одмах дописницу ЕНЕРГОИНВЕСТУ, (за квиз), 71001 Сарајево, да је добије до идућег четвртка.

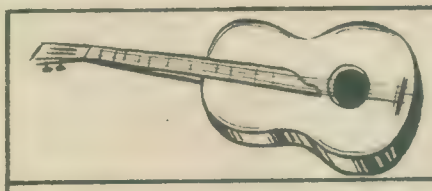

Трећа награда:
ГИТАРА

ПАЖЊА! ТВ-ПОНЕДЕЉАК ЕНЕРГОИНВЕСТА ГЛЕДАЈТЕ НА ТЕЛЕВИЗИЈИ СВАКОГ ПОНЕДЕЉКА У 19 ЧАСОВА

Дан Barry

ФЛАШ ГОРДОН

ЏОАНА! НИКАД ТЕ НИСАМ ПОГЛЕДАО ОВАКО ИЗБЛИЗА! ПА ТИ СИ ЛЕПА... ВЕОМА ЛЕПА!

... ДА МОЖЕШ ДА МЕ ЧУЈЕШ СИГУРНО БИ МИ СЕ СМЕЈАЛА...

ЏЕНСЕ! СТИГЛИ СУ!

МНОГО СУ ПРЕТРПЕЛЕ... АЛИ ПРЕНЕЋЕМО ИХ ОДМАХ У БОЛНИЦУ! ПОТРЕБАН ИМ ЈЕ САМО ДОБАР ОДМОР!

ХВАЛА, ДОКТОРЕ!

ОДЛИЧНО, ЏЕНСЕ! НАМА ЈЕ ПОНЕСТАЛО ГОРИВА!

ФЛАШЕ, СТИЖУ ЈОШ ДВА ТЕГЉАЧА!

© King Features Syndicate, Inc., 1964. World rights reserved.

НАПРАВИ НАМ МЕСТА, ФЛАШЕ! САД МИ ПРЕУЗИМАМО ВУЧУ!

СА ЗАДОВОЉСТВОМ ВАМ ПРЕПУШТАМ ТУ ДУЖНОСТ!

ПРЕДЊИ ДЕО БРОДА УВЕДЕН ЈЕ У ОРБИТУ, ФЛАШЕ!

ЧУО САМ! ОПРАВКЕ ЋЕ СЕ ИЗВРШИТИ У СВЕМИРУ!

МАРСОВСКА БОЛНИЦА

ФЛАШЕ, ДОБРО ЈЕ ШТО СТЕ ДОШЛИ!

ДА СЕ НИЈЕ ШТО ДОГОДИЛО?

ЏОАНА... НЕСТАЛА ЈЕ! А ЈОШ НИЈЕ ДОВОЉНО ЈАКА ДА НАПУСТИ ПОСТЕЉУ!

ЏОАНА! ГДЕ СИ БИЛА? ЗНАШ ДА...

...НЕ БРИНИ, ДЕЈЛ! ЖЕЛЕЛА САМ ДА БУДЕМ САМА!

ТРЕБА НЕШТО ДА ТИ ПРИЗНАМ, ДЕЈЛ! ПОКУШАВАЛА САМ ДА ПРИВУЧЕМ ФЛАША... ЗАВАРАВАЛА САМ САМУ СЕБЕ ТУМАЧЕЋИ ЊЕГОВО ДРУГАРСТВО КАО...

...ЉУБАВ! УВЕК САМ НАСТОЈАВАЛА ДА РАДИМ КАО МУШКАРАЦ...

И КО БИ ОНДА МОГАО У МЕНИ ДА ГЛЕДА ЖЕНУ?

СЛЕДЕЋИ НАСТАВАК: НЕОЧЕКИВАНИ СУСРЕТ!

ЗАБАВНИКОВ ВОЈНИ МУЗЕЈ

Друже, снађи се! 3

НЕОБИЧНО

ЛОВАЧКА ПУШКА
Израђена од једне цеви која је споља имала облик осмоугаоника.

ДРВЕНА ПУШКА СА ГВОЗДЕНИМ ШИЉКОМ
Израђена у Маглају. На њој пише: „Четврти батаљон прве корд. Р.О. НОР, 29·XI·1941.“

ПАРТИЗАНСКИ ТОП
Најнеобичније оружје другог светског рата. Употребљена је цев од минобацача и пробушена на дну. Зрно је било обичан колац од дрвета на чијем је врху причвршћен шлем напуњен експлозивом. Топ је израђен 1944. године.

БОМБА ОД ДЕЧЈЕГ ПИШТОЉА
Лука Радовић је октобра 1941. године код Санског моста израђивао бомбе од водоводних цеви и делова за окидање дечјих пиштоља. Бомба је имала ударну иглу.

КУБУРА
Станку Еремићу из Војнића ово је било прво оружје.

КУБУРА
Овакви пиштољи израђивани су у првим данима устанка, 1941. године.

КУБУРА
Њоме се служио 1941. године Божо Булић из Мајевца.

ПАРТИЗАНСКО ОРУЖЈЕ

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

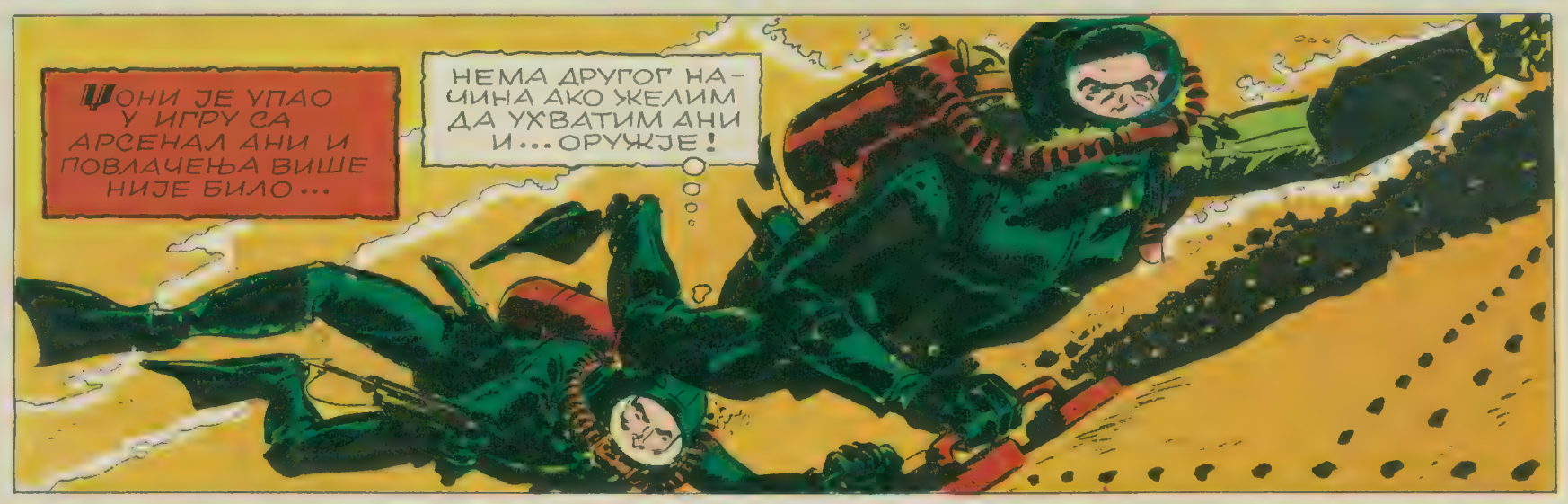

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: **У РУКАМА УБИЦА!**

ЧОВЕК СА ЂАВОЉЕГ ОСТРВА

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

ОНОГ ТРЕНУТКА КАД ЈЕ СТУПИО НА ТЛО ФРАНЦУСКЕ ГИЈАНЕ РЕНЕ СЕ ЗАРЕКАО ДА ЋЕ ПОБЕЋИ ОДАТЛЕ

Робијаши су се три дана крили на ивици џунгле, чекајући да се океан умири. Али таласи су постајали све жешћи, разбили су им сплав а бегунцима је понестајало и оно мало хране што су понели.

Друга пловидба преко Атлантика до Француске Гијане била је гора него што је 700 робијаша могло и да претпостави. Међу њима је био и 21-годишњи Рене Белбеноа. Мада је био млад и снажан ужасавао се због услова на овом броду-затвору који је пловио ка злогласној кажњеничкој колонији — Ђавољем острву.

Будуће робијаше, од којих су неки већ били болесни, надгледници су стрпали у препуне челичне кавезе из којих нису излазили у току целе пловидбе. Када је брод пристао уз североисточну обалу Јужне Америке, многи су већ били на самој ивици смрти. Једва су се држали на ногама, а требало је препешачити више од 40 километара. Добијали су бедне оброке хране и по чашу устајале воде док је сунце пржило неиздржљиво. За Ренеа је ово искуство било још једна горчина више. Ни како није могао да схвати како је за неколико мањих прекршаја, од којих неке по свом тврђењу није извршио, добио осам година принудног рада. Сматрао је да није заслужио да буде протеран на ово најсуровије место на свету и од тренутка када је 1920. ступио на тле Ђавољег острва зарекао се да ће наћи пута и начина да побегне.

ЋЕЛИЈЕ СВЕТОГ ЈОСИФА

Сутрадан после искрцавања на острво Рене и његови другови стајали су построје ни испред затвореничке бараке. Управник затвора одржао им је кратак и оштар говор:

— Можда ћете успети да побегнете стражарима — упозорио их је — али запамтите, никад нећете савладати реку, џунглу и океан. У џунгли ће вас оглодати црвени мрави, а у океану ајкуле! Неки бегунци — наставио је командант — одрекли су се слободе и добровољно се вратили. За оно што су учинили, чекала их је заслужена казна: морали су по два месеца да проведу у ћелијама светог Јосифа.

Рене је већ раније чуо за те злогласне ћелије. Говорило се да су још ужасније од челичних кавеза које су искусили на броду-затвору. Робијаши су у неописиво малим самицама имали само толико места да чучну, а добијали су само један оскудан оброк дневно. Није било нимало чудно да су тај крај острва називали „Сува гиљотина".

Али ни то није поколебало Ренеа, он је чврсто решио да покуша бекство. Прилика му се ускоро указала. Заједно с још једним младићем успео је да направи сплав. На рукама су та носили преко 40 километара кроз џунглу док нису стигли до океана. Одатле су сплавом стигли до копна оближње Холандске Гијане. Међутим, холандске власти су их ухапсиле и вратиле заповеднику Ђавољег острва и ћелијама светог Јосифа које су их чекале спремне.

Обојица су осуђени на по 60 дана самице. Када су пуштени, обојица су пренети у затворску болницу. Били су толико ослабили да нису могли да се држе на ногама. Први се почео опорављати Рене и ускоро је већ имао нов план за бекство.

Са још неколико робијаша саградио је већи дрвени сплав. Од висећих постеља направили су једро. После лошег искуства са холандским властима, Рене је одлучио да плове право ка пучини северног Атлантика. Ако буду имали бар мало среће, наићи ће на неки паробод који ће их покупити. За бекство су изабрали вече уочи нове године 1922. Још једном је Рене морао да прође кроз страшну џунглу, али кад су стигли до обале, нису могли да исплове јер је владала ужасна бура.

МЕТАК ЗА КУКАВИЦЕ

По овом плану требало је направити, у ствари издубити у стаблу, кану, пловити дуж обале и прећи преко хиљаде километара ка северу, до британског острва Тринидад. Припремили су довољно хране за 14 дана.

Пошто је у међувремену Ренеу казна повећана на 15 година он је сматрао да нема шта да изгуби. Пет очајних људи придружило му се у том подухвату и у ноћ 2. марта 1935. године они су се искрали из затворске колоније. Спустили су чамац у реку Марони и запловили ка океану. Следећа три дана пратили су их наизменично јака киша и ужасно сунце тако да су мислили да никад неће стићи на циљ. Они малодушнији изгубили су храброст и захтевали да се врате на острво. Запретила је побуна. Али, Рене није хтео ни да чује за повратак. Извукао је револвер који је крио испод кошуље, уперио га у побуњенике и рекао:

— Ви не знате како је у ћелијама светог Јосифа. Пре бих умро овде на мору него да ме опет баце у самицу! Ако неко не мисли као ја, тај неопоразум може бити изглађен само метком.

Дружина се умирила и следеће две недеље кану је пловио дуж обале Холандске Гијане и Венецуеле. Веслајући у току целог дана и већег дела ноћи бегунци су најзад успели да угледају светла на острву Тринидад. Био је 16. март 1935.

Бунтовни Рене најзад је успео да побегне и исприча о животу на Ђавољем острву. Када је јавност сазнала истину о затвореничкој колонији на Ђавољем острву, француска влада је била присиљена да укине овај закон.

Међутим, биле су потребне године у току којих су вођене многе акције да би се то дефинитивно постигло. Године 1946. престало је слање затвореника на Ђавоље острво, а четири године касније сви преостали затвореници су враћени у домовину. У томе је било и заслуге бившег робијаша Ренеа Белбеноа.

М. Ј.

88 НАЈВАЖНИЈИХ КОЛА СВЕТА

ПОПУЛАРНИ И ЛУКСУЗНИ

У 1969. години произвели: „ДАФ“ (Холандија) 71.308 аутомобила, „МЗМА“ (СССР) 125.000 „Москвича“, „Шкода“ (Чехословачка) 120.000, „САБ“ (Шведска) 61.187, „Триумф“ (Велика Британија) 122.485, „Ролс ројс“ (Велика Британија) неколико стотина аутомобила, „Ценерал моторс“ (САД) 5,255.265 и „Форд“ (САД) 2,821.695 аутомобила.

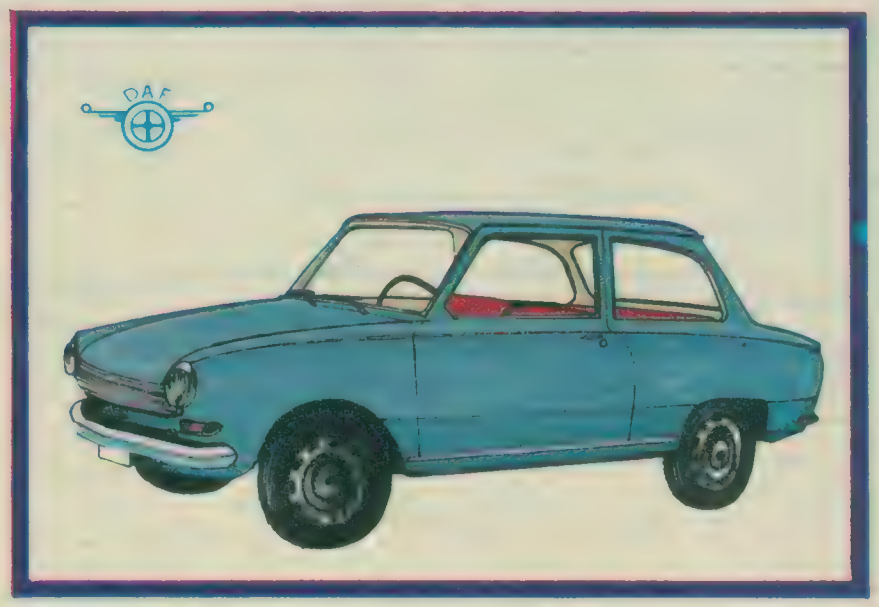

67

„ДАФ 55“: Мотор напред, погон позади, 4 цилиндра у линији, 1.108 кубика, 45 КС/ДИН при 5.000 окретаја у мин. Компресија 8,5. Аутоматски мењач брзина. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 3,88 x 1,54 x 1,38, тежина 785 кг. Седишта 4—5. Брзина 133 км/час. Постоје модели „33“ и „44“ и „купе 55“ и комби верзије ових модела.

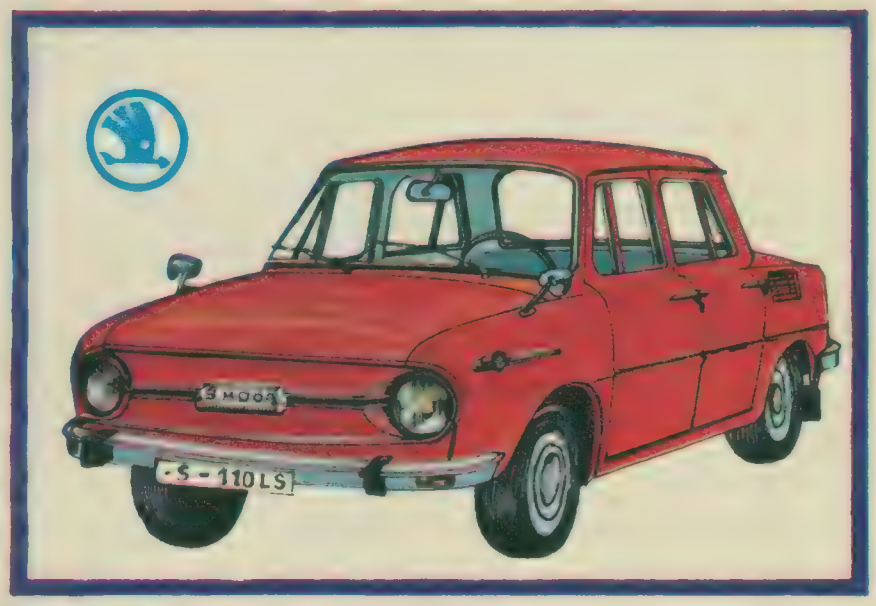

70

„ШКОДА 100“: Мотор и погон позади, 4 цилиндра у линији, 998 кубика, 48 КС/САЕ при 4.750 окретаја у мин. Компресија 8,3, 4 брзине. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 4,15 x 1,62 x 1,38, тежина 775 кг. Седишта 5. Брзина 130 км/час. Постоји и модел „110“ са мотором од 60 КС/САЕ, брзина 140 км/час. Модели имају луксузне верзије.

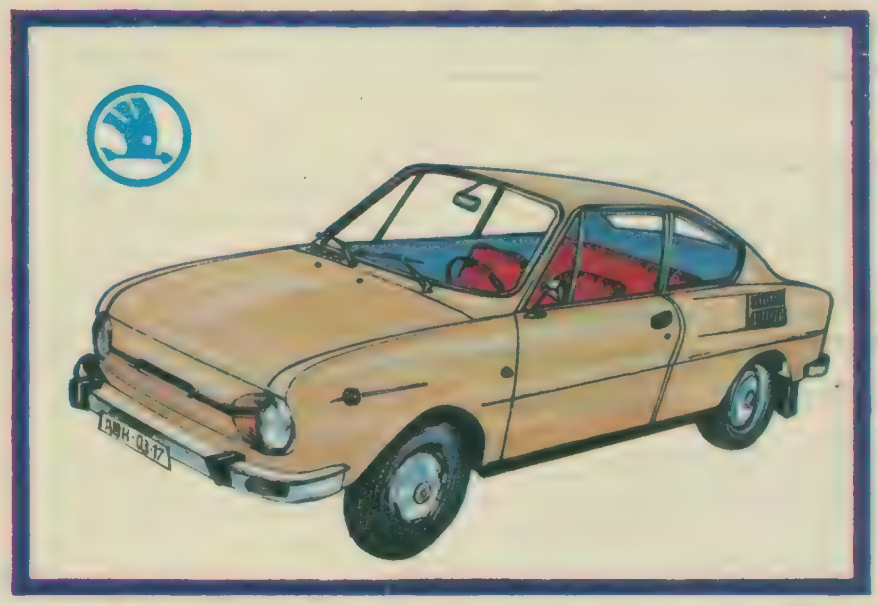

71

„ШКОДА 100“: Мотор и погон позади, 4 цилиндра у линији, дра у линији, 1.107 кубика, 54 КС/ДИН при 5.100 окретаја у минути. Компресија 8,8, четири брзине. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 4,15 x 1,62 x 1,36, тежина 880 килограма. Седишта четири. Брзина 145 км/час. Потрошња 8,5 литара супер на 100 км просечно.

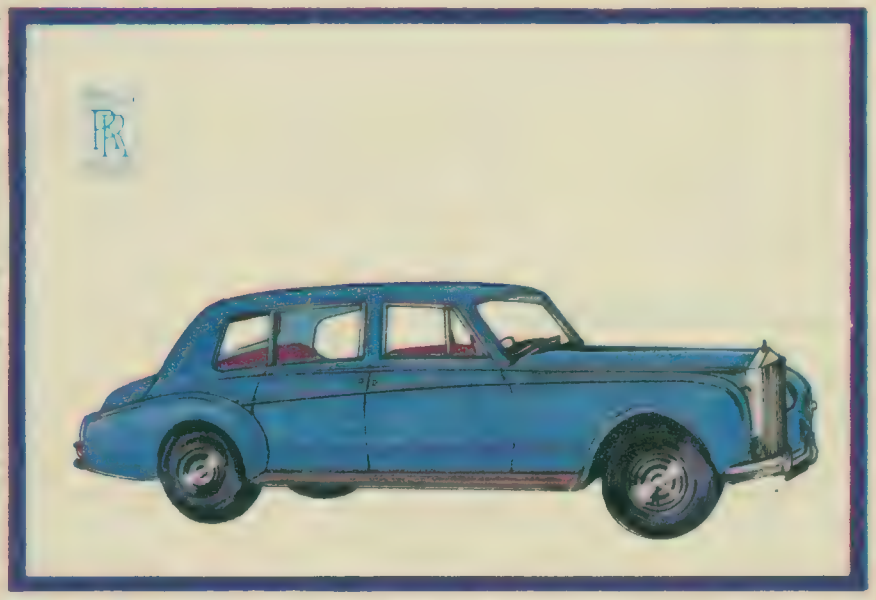

74

„РОЛС РОЈС ФАНТОМ VI“: Мотор напред, погон позади, осам цилиндара, 6.230 кубика, око 300 КС/ДИН (снага и број окретаја се никад не објављују код аутомобила ове марке). Компресија 9. Мењач аутоматски или ручни, по жељи. Кочнице диск. Димензије: 6,04 x 2,01 x 1,73, тежине 2.540 килограма. Седишта шест до седам. Брзина 175 км/час.

75

„КАДИЛАК ФЛИТВУД“: Мотор напред, погон позади, осам цилиндра, 7.729 кубика, 380 КС/САЕ при 4.400 окретаја у минути. Компресија десет. Брегаста осовина у седишту мотора. Мењач брзина аутоматски. Кочница: напред диск, позади добош. Димензије: 6,80 x 2,03 x 1,44, тежина 2.200 килограма. Седишта шест. Брзина 195 км/час.

НАГРАДНИ КОНКУРС: Чувајте купоне! На крају серије одговорите на сва питања.

ПИТАЊЕ бр. 7: Да ли »Шкода 110« мора да има спољни ретровизор ако је регистрована за пет

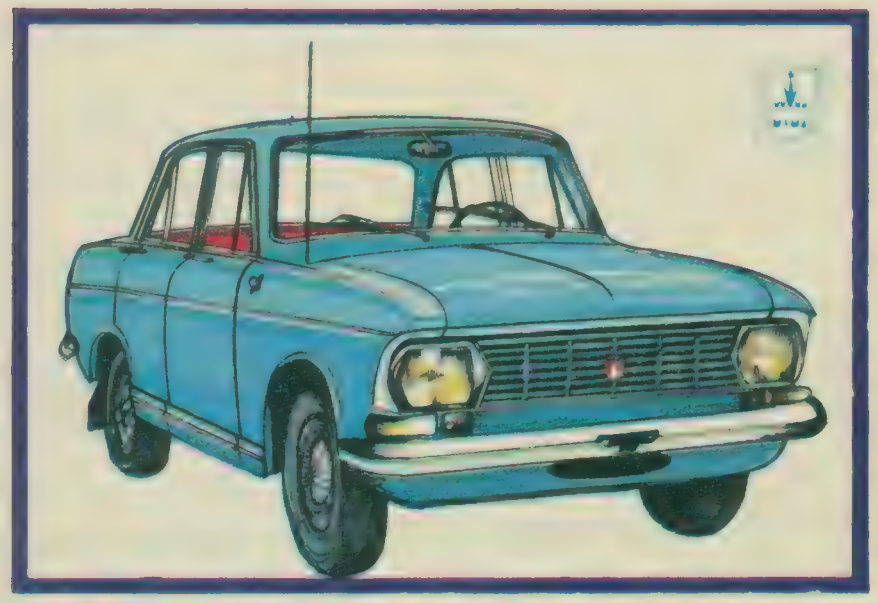

68

„МОСКВИЧ 412“: Мотор напред, погон позади, четири цилиндра у линији, 1.479 кубика, 80 КС/САЕ при 5.800 окретаја у мин. Компресија 8,8. Брегаста осовина у глави мотора, четири брзине. Кочнице добош. Димензије: 4,09 x 1,55 x 1,48, тежина 965 кг. Седишта 4—5. Брзина 150 км/час. Постоје још модели „408“ берлина и караван и модел „427“.

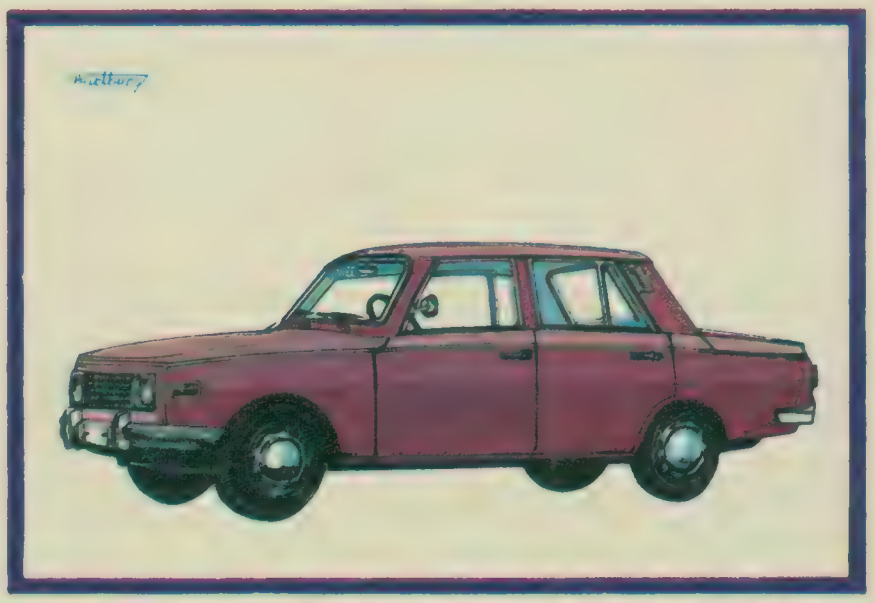

69

„ВАРТБУРГ“: Мотор и вуча напред. Три цилиндра у линији, два такта, 992 кубика, 50 КС/ДИН при 4.250 окретаја у мин. Компресија 7,5, 4 брзине. Кочнице добош. Димензије: 4,22 x x 1,64 x 1,50, тежина 857 кг. Седишта 5. Брзина 130 км/час. Постоји и тип „турист“ (караван) са 5 врата. Потрошња за оба модела 9,3 литра мешавине на 100 км просечно.

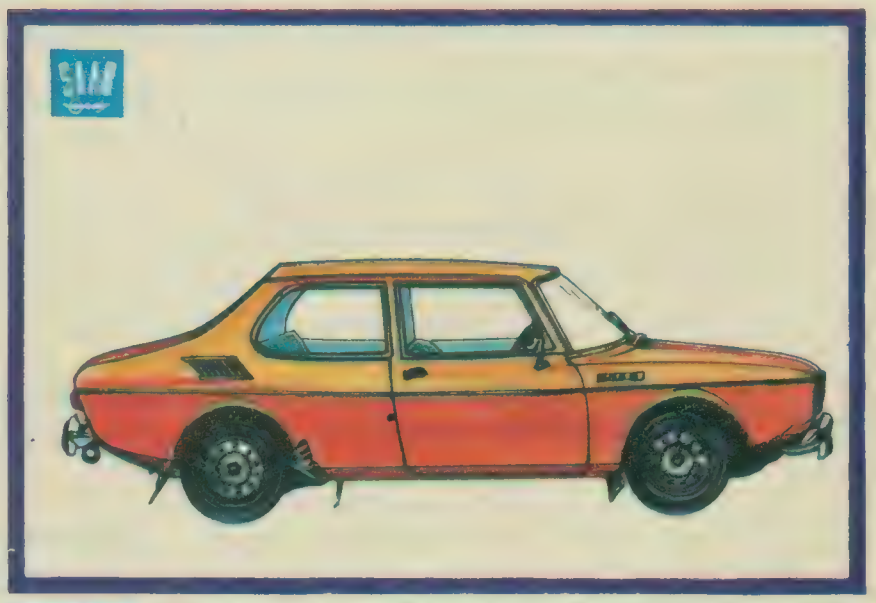

72

„СААБ 99“: Мотор и вуча напред, 4 цилиндра у линији, 1.709 кубика, 80 КС/ДИН при 5.200 окретаја у мин. Компресија 9. Брегаста осовина у глави мотора, четири брзине. Кочнице диск. Димензије: 4,35 x 1,67 x 1,45, тежина 1.060 кило—грама Седишта пет. Брзина 155 км/час. Постоји и модел „96“ са мотором од 65 КС/ДИН, брзина 148 км/час.

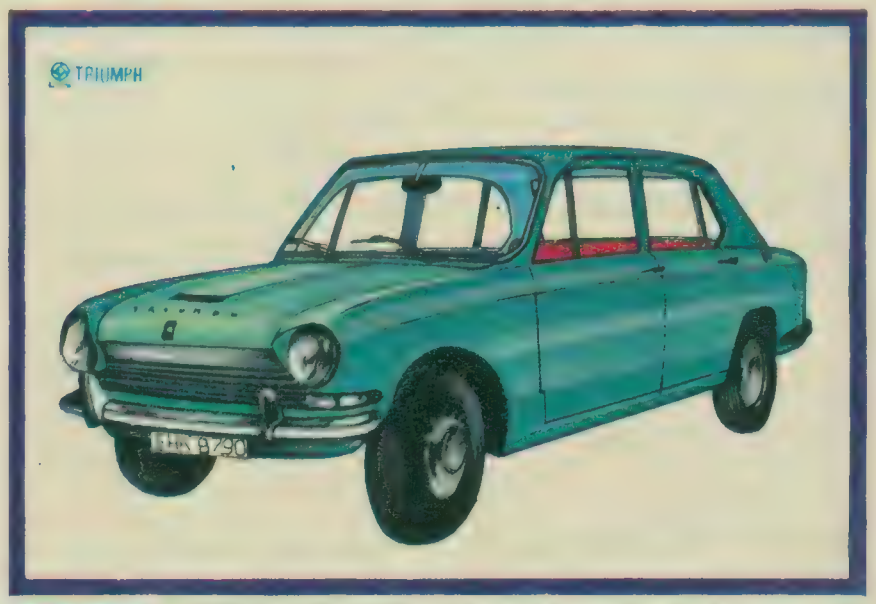

73

„ТРИУМФ 1300“: Мотор и вуча напред, четири цилиндра у линији, 1.296 кубика, 62 КС/ДИН при 5.000 окретаја у мин. Компресија 8,5, четири брзине. Кочнице: напред диск, позади добош. Димензије: 3,94 x 1,56 x 1,37, тежина 914 килограма. Седишта пет. Брзина 137 км/час. Постоји још десетак модела са моторима разне снаге и различитим брзинама.

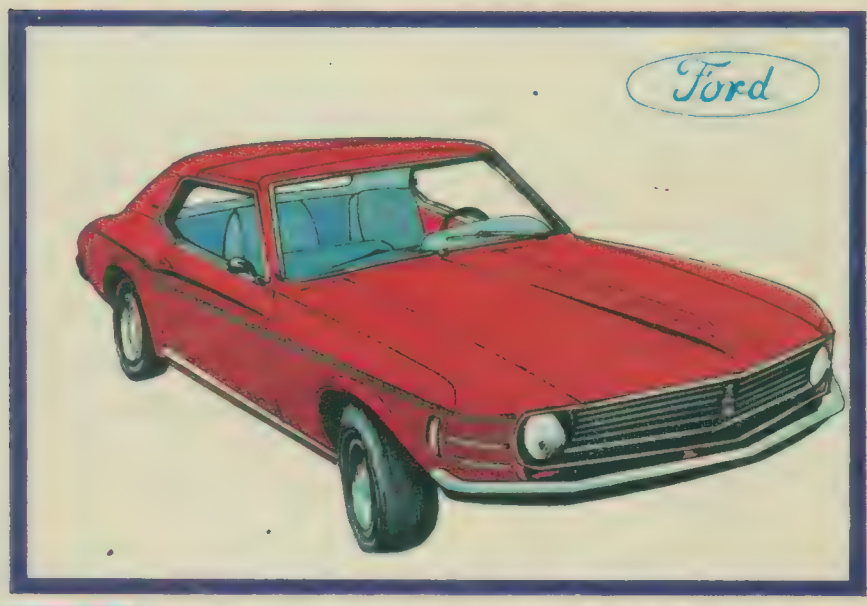

76

„ФОРД МУСТАНГ МАХ 1“: Мотор напред, погон позади. Осам цилиндара, 5.752 кубика, 304 КС/САЕ при 5.400 окретаја у минути. Компресија 11. Брегаста осовина у средишту мотора са три или четири брзине или са аутоматским мењачем. Кочнице добош. Димензије: 4,76 x 1,81 x 1,30, тежина 1.300 килограма. Седишта четири. Брзина 200 км/час.

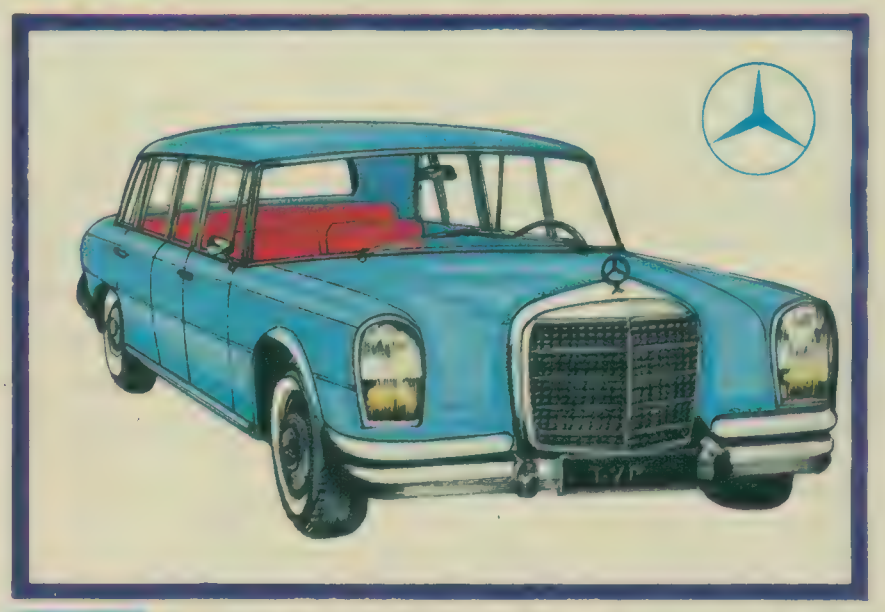

77

„МЕРЦЕДЕС 600 ПУЛМАН“: Мотор напред, погон позади. Осам цилиндара, 6.329 кубика, 250 КС/ДИН при 4.000 окретаја у минути. Компресија 9. Брегаста осовина у глави мотора, четири брзине. Кочнице диск. Димензије: 6,24 x 1,95, x x 1,50, тежина 2.640 килограма. Седишта седам до осам. Брзина 205 км/час. Најскупљи „мерцедесов“ аутомобил.

особа?

НАГРАДЕ: Гумени чамац, шатор, прибор за подводни риболов (пушка, маска, пераја), бицикл.

ENERGOINVEST НАГРАЂУЈЕ

РАКУНИЦА — ЧИСТУНИЦА

На питање: да ли треба прати воће и поврће пре стављања у фрижидер?, готово сви учесници 18. Енергоинвестовог задатка одговорили су тачно, то јест: **воће и поврће не треба опрати пре стављања у фрижидер.**

Међу учесницима овог наградног конкурса награде је на срећу извукла ученица из Сарајева Убавка Мијатовић, иначе председник првог почасног Клуба пријатеља Енергоинвеста.

Награде су добили ови учесници:

I НАГРАДУ Енергоинвестов фрижидер „Ободин" (модел 008) од 140 литара добио је ДЕЈАН НИКОЛИЋ, Молерова бр. 28, Београд.

II НАГРАДУ Енергоинвестову каду за уграђивање „МЕТАЛ-ЕМАЈЛ" од 1570 мм добио је СРЂАН СТОЈАНОВИЋ, Вате Јанковића 94, Чачак.

III НАГРАДУ дечје одело „АЛХОС" добила је АМАЛИЈА АПРЦОВИЋ, Каштел 119, Бује Истра.

УБАВКА МИЈАТОВИЋ, ученица основне школе „Братство и јединство" у Сарајеву, за време извлачења награда

Хумор

— И овако би умро од отровних печурки!

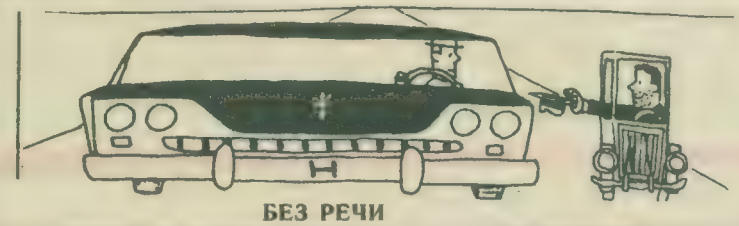

БЕЗ РЕЧИ

SOMBOLED
МАКСИМАЛНИ СЛАДОЛЕД
ПОЗИВА ВАС НА ВЕЛИКУ НАГРАДНУ ИГРУ!

Пошаљи на адресу: ПИК „СОМБОР" — 25000 СОМБОР, 20 поклопаца и кесица (може и помешано) од СОМБОЛЕДА, као што су ови означени стрелицом на горњем цртежу. Награде ће бити извучене 25. јула.

НАГРАДЕ ДРУГОГ КОЛА

Ово је једна од четири велике награде игре. За сваку нову игру нове награде.

ЗАВРШЕН ЈЕ КОНКУРС »ТАЈНИ ЗНАК«

Међу приспелим одговорима из „Забавника" број 1009 од 30. V 1971. награђени су са по 10.000 ст. динара следећи читаоци:

1. КРУНО ГАЖИЋ, студент, Загреб, Милке Трнине 42; **2. МИЛКА МИХАИЛОВИЋ**, Братунац, Д. Јерковића 3; **3. МИШО СТАМАТОВИЋ**, О. Ш. „Партизан", Станари; **4. МИЛЕНА МИЛИЈИЋ**, Сврљиг, Мргудова 7; **5. МИОДРАГ ГЛУХОВИЋ**, Пале, 3. април 12; **6. ВИТОМИР ВЕЉОВИЋ**, Мраморак, Св. Марковића 88; **7. МАРА ЈАНКОВИЋ**, Опатија, Млечни ресторан „Мара"; **8. ДУШКО ФИЛИПОВИЋ**, В. В. Г. „Маршал Тито" IV/б, Мостар; **9. ИРЕНА ЈАГЕР**, Љубљана, На јами 9; **10. ВЕРА ЗАГОРАЦ**, Сисак, 29. новембар 18; **11. МИРОСЛАВ ЈЕШИЋ**, Рогатица, М. Тита 155; **12. ЖЕЉКО УЖАРЕВИЋ**, Загреб, Домагојева 22/III, **13. ДУШАНКА МИТРОВИЋ**, Бос. Градишка, Лепа Радић 36; **14. ЗОРАН ПЕТРОСКИ**, Тетово, Караорман 55; **15. ТОНЕ РАЈКОВИЋ**, Врхника, Ирби 24; **16. МАРКО ИВАНДИЋ**, уч. VII а О. Ш. „29. новембар", Нови Шехер; **17. МИЛИЦА ДИНИЋ**, Међа, Првомајска 37; **18. ЉЕРКА ВИДИЋ**, Семизовац, Стара Станица 64; **19. РАДОВАН МАРИНКОВИЋ**, Ергела „Липик", Липик; **20. МУХИДИН ИКАНОВИЋ**, Снијежница, з. п. Теочак; **21. КАТА БЕЛАЊИ**, Пивнице, Г. В. 822; **21. МЕВЛУДИН ПАОЧИЋ**, Доњи Мосник 67, Тузла; **22. САША КОКАРУШ**, Високо, Ново насеље 10; **23. НЕНАД ПУШКАРЕВИЋ**, Сарајево, Об. 27. јули 61/9 — Ново Храсно; **24. ГОРДАНА АЋИМОВИЋ**, Јовац; **25. СТАНИША МИЛОШЕВИЋ**, Балајнац, з. п. Вел. Поповић; **26. ТОПЛИЦА НИКОЛИЋ**, Бор, Ђ. Салаја 12/8; **27. БРУНО ПОШЧИЋ**, В. Спинчића 4, Опатија; **28. БРАНКА МАЖАР**, Борово, Босупска 10; **29. АЛЕКСАНДАР ТЕШАНОВИЋ**, Лозница, Булевар Лењина 26; **30. БРАНИСЛАВ ЂУРЂЕВИЋ**, Опово; **31. ЈОСИП ОСТРОГОВИЋ**, Цриквеница, Вртна 23; **32. МИЛОРАД МИЛИЋ**, Зајача; **33. МИРЗА ПАШИЋ**, Високо, Бесима Јакића 6; **34. СРЂА ВРАНИЋ**, Сарајево, ЈНА 28/II; **35. БОЖО ПЕТКОВИЋ**, ученик V разреда О. Ш. Ћивар — Требиње; **36. ВИЛИ ПЕРКО**, Криже, Криже 71/А; **37. НЕНАД КРСТИЋ**, Лучани, ЈНА 9; **38. МИЛОШ ВАГИЋ**, Ријека, И. Гроховца 2; **39. ГОРАН БЛАЖЕВИЋ**, Брчко, Наце Томичића 48; **40. СЊЕЖАНА ОПОРНИЦА**, Сански Мост, Омладинска 4; **41. ЗОРАН КНЕЖЕВИЋ**, Бањалука, Анте Маринића 3; **42. ЕДИН ИМАМОВИЋ**, Лукавац, Тубић Мехе 168; **43. ДАНИЦА ЉУБАНОВИЋ**, Будва, Свињишта; **44. СНЕЖАНА КНЕЖИЋ**, Бугојно, Ђ. Салаја б. б.; **45. НАЈЛА ЕФЕНДИЋ**, Зворник, Болничка 6; **45. ПРЕДРАГ МАРКОВИЋ**, ученик, Игало, Ново насеље 73; **46. ВУКИЦА ГАРДАШЕВИЋ**, Никшић, Ул. 21, бр. 30; **47. МИЛЕНА ТРАМПУШ**, Љубљана, Повшетова 58; **48. РИФАТ КАТАНИЋ**, Тузла, Доњи Мосник 65; **49. РАДЕ СТАМАТОВИЋ**, О. Ш. „Партизан", Станари; **50. ЉУБОМИР ХОДАК**, Куцура, И. Л. Рибара 146; **51. ХАЈРУДИН ШАКИЋ**, Исаковићи, Нови Травник; **52. СВЕТЛАНА НИКОЛИЋ**, Опово, Рибарска 1; **53. ИБРАХИМ ИБРАЧЕВИЋ**, Тузла, Рударска 204; **54. ДАНИЦА ВИТАНОВА**, Струмица, Тоша Арсов 1; **55. НЕЛА КЛАРИЋ**, Вареш, А. Слугић 24; **56. ВЛАДИМИР САКАЧ**, Куцура — И. Л. Рибара 115; **57. ЗИЛХА МИЖИЋ**, Нови Травник, Братства и јединства 3/4; **58. МУСТАФА ШАХМАН**, Ивангград, Беранска 6; **59. ГОРДАНА ЈОВАНОВИЋ**, Сарајево, Требевићка 34; **60. ВИДАН ДИМИТРИЈЕВСКИ**, Зеница, Првомајска 38.

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Не надај се у туђу трпезу
(Наша народна пословица)

7 дана увек с вама
радио ТВ РЕВИЈА

ГОЛУБОВИ ПИСМОНОШЕ

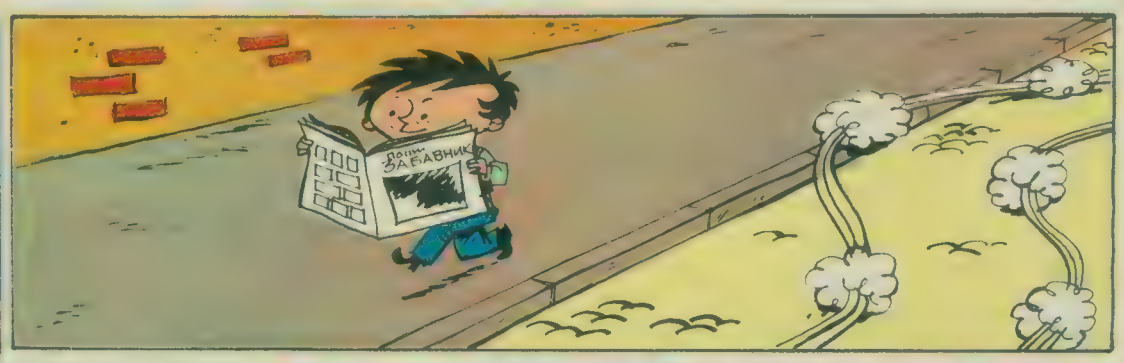

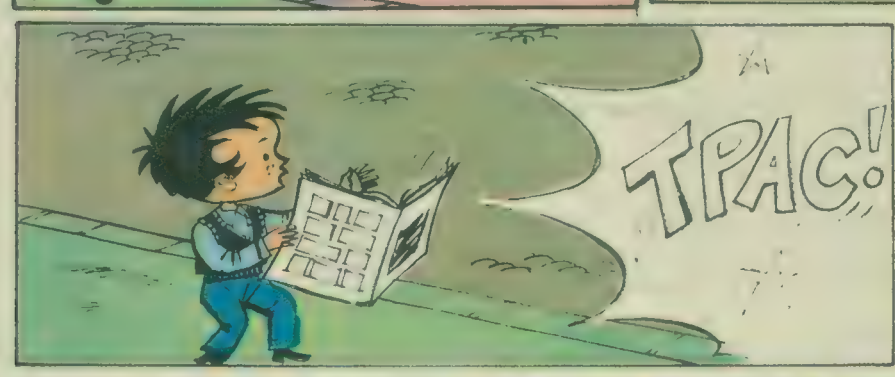

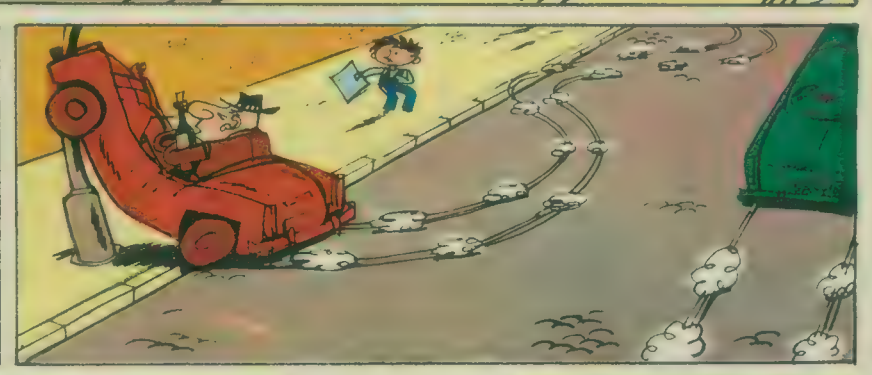

ГОСПОДИН МИШ Бр.19

НОРМАН КОКС

БИЋЕ КОЈЕ ЈЕ ПОКРАЛО БОЛИВАРА БИЛО ЈЕ ДОВОЉНО ПАМЕТНО ДА ПОБЕГНЕ НА ВРЕМЕ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

15. јуна 1960.

Драги Питер

Одавно ти нисам писао и ти вероватно мислиш да сам се улењио. Међутим, разлог је — посао. Последњих неколико седмица бавио сам се неким експериментима, онако за свој рачун. Мислим да ови опити могу да изазову револуцију у биофизици и људском животу уопште. Пишем ти ово јер знам да тако нешто могу само теби да поверим.

Проучавао сам биофизички ефекат извесних соли, тзв. Бадеровог изотопа. Ово је нови изотоп нептунијума. Тај посао сам почео на универзитету. Опите сам вршио на мишевима: убризгавао сам раствор соли и пратио ефекат и понашање мишева у близини ове материје. Уочио сам различите реакције, па сам мишеве распоредио у посебне кавезе. Трећег дана после почетка радова дошао сам до фантастичног открића које ме је навело да се бацим на опите, сада не више за универзитет већ за свој рачун.

Прво сам приметио да је на једном кавезу неко отворио вратанца, тачније, она су била притворена. Морам младом Смиту првом приликом рећи да буде пажљивији. Затворио сам вратанца и отишао из лабораторије. Када сам се вратио, погледао сам кавез и остао запањен: опет су била одшкринута вратанца. Тачно сам запамтио — кавез број 19!

Примирио сам се и мотрио. Миш у кавезу 19 кога сам хранио десетохиљадитим делом изотопа у лимуновом раствору, примакао се вратима, гурнуо их и погледао кроз решеткице. Када ме је опазио, повукао се у угао где је стајао чанчић са храном. Имао је ужасавајуће смешљено понашање. Осетио сам необично узбуђење.

Изашао сам из лабораторије и нешто касније увукао се на прстима унутра, шуњајући се иза кавеза. После минут или два, вратанца број 19 су се отворила и бели миш је изашао. Настала је јурњава за њим. Замало да га изгубим. Тешком муком сам га ухватио и стрпао у кавез. Уз пут ме је угризао за палац.

Посматрао сам миша седмицама и утврдио да се он понаша као обичан миш кад види да га посматрам. Међутим, кад сам га посматрао кроз заклон од поларизованог стакла, изгледао је сасвим друкчије. Био је способан за интелигентну акцију. То је било несумњиво. Намештао сам врло компликоване закачаљке на кавезима, али господин миш број 19 их је све као од шале отварао. Постављао сам храну на недоступна места: он је без муке успевао да савлада све препреке и да је се докопа. Сада га чувам код куће у кавезу са шифрованим катанцем. Нисам смео да правим сличне експерименте са другим мишевима. Они су добијали друге дозе соли и нису реаговали као миш број 19. Моји закључци — мада не коначни — су:

1. Овај миш је стекао способност да се разумно понаша, а када види да га посматрам, ову своју способност прикрије.

2. Метаболизам му је јако порастао. Он узима храну и излучује материје из себе троструко више од нормале.

Ето, толико. Сад пошто сам ти се поверио, лакше ми је. Никоме не говори о овоме. Твој Ерскин."

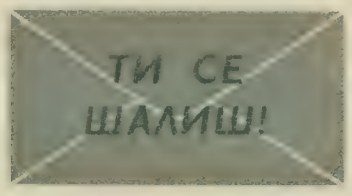

18. јун 1960.

Драги Ерскине,

Прочитао сам твоје писмо и ево какве закључке изводим. 1. Мој добри Ерскин збија неслане шале са мном. Међутим, то је немогуће јер он више није способан чак ни за обичну шалу. 2. Исувише си пренапрегнут и изморен послом, па ти се којешта привиђа. Препоручујем мали одмор у Брајтону, на острвљу Сцили или у Антибу. 3. Све што си написао заиста се догодило али то је, на жалост, сасвим немогуће.

То су моји закључци. Највероватнији је онај под 2, али бих волео да се истина крије у броју 1.

А сад слушај, пријатељу! Било какве су особине Бадерових соли, мислим оне непознате, стварна интелектуална способност миша је ми нимална. Немој, молим те, да ми у следећем писму јавиш како је твом Мики Маусу преконоћ израсла глава велика као парадајз од пола килограма. Него, биће најбоље да нас двојица одемо мало на пецање. Управо сам се вратио кући из једне шетње са Боливаром кад сам затекао твоје писмо. Сећаш ли се Боливара? Израстао је у сјајног цукца изванредне интелигенције. Он ће за час средити тог твог проблематичног миша! Хајде, напусти ту своју гробницу и дођи на недељу дана код мене. Твој одани Питер."

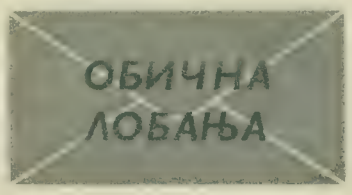

21. јун 1960.

„Драги Питер,

Заиста ми је жао што си ме погрешно разумео. То је вероватно зато што нисам био довољно јасан. Све се одиграло онако као што сам описао. Истина је, ја немам сведока, али као што сам ти већ рекао, за сада не бих ни желео да их имам. Ти причаш о запремини лобање. На основу мог открића та слика се сасвим мења. Ово што ти кажем личиће ти на хокус-покус, али више није важно колика је лобања а самим тим мозак, већ како тај мали, сасвим мали мозак, уме да буде „наштимован". Звучи скроз ненаучно, али чињеница је — да су овде Бадерове соли усмериле и појачале активност. Мој миш има сасвим просечну лобању.

Мислиш да бунцам? Биће онда боље да ти навратиш до мене и утврдиш чињенице на лицу места. Што пре дођеш то боље. Твој, Ерскин".

24. јун 1960.

„Драги Ерскине,

Твоје речи звуче тако убедљиво да ћу изгледа ускоро морати да ти се извиним за оно прошло писмо. Не знам само зашто се плашиш миша који мисли? Исто тако не видим разлога зашто своје откриће држиш у тајности? Доћи ћу до тебе 28. јуна око 4 часа после подне. Сад морам да се прошетам са Боливаром.

Он је последњих дана био нешто болешљив. Пало ми је нешто на памет: ако имаш још нешто те материје која појачава мождани рад могао би ми је дати да је испробам на Боливару. Ако постане исувише интелигентан, онда ће ме он водити на ланцу уместо ја њега. Твој Питер".

25. јун 1960.

„Драги Питер,

Очекујем те нестрпљиво. Верујем да Боливару неће ништа шкодити Бадеров изотоп с обзиром да је раствор врло слаб. А пси су поред тога наклоњени човеку, па нема бојазни да ће Боливар постати страшан када добије већу интелигенцију. Шала на страну, дођи, чекам те. Твој Ерскин".

2. јул 1960.

„Драги Ерскине,

Уверавао си ме да је Бадеров изотоп у твом раствору безопасан, али, на жалост, није тако. Боливар је угинуо! Дао сам му уобичајену дозу пре вечери кад сам се вратио из посете теби. Пас је почео да вене пред мојим очима. Постајао је све потиштенији и јаднији и најзад јутрос угинуо. Нисам смео да позовем ветеринара јер си ти инсистирао на тајности опита и упорно доказивао да је тај твој буљкуриш безопасан.

Пас није показао никакву појачану интелигенцију после употребе

— ЕРСКИНЕ, РЕШИО САМ ТАЈНУ БОЛИВАРОВЕ СМРТИ И САД МЕ МУЧИ ЈЕДНА ГРОЗНА МИСАО...

разређеног изотопа. Што се тиче твојих фантастичних налаза о њима ћу ти дати своје мишљење ускоро, сад нисам способан да било шта мислим. Требало је да видиш у каквим је страшним грчевима издахнуо Боливар. Твој Питер“.

4. јул 1960.

„Драги Питер

Боливарова смрт веома ме је ражалостила. Понављам ти да је раствор Бадеровог изотопа у сразмери коју сам ја дао Боливару безопасан. Ако можеш да ми пошаљеш његов леш на обдукцију, био бих ти веома захвалан. То би много помогло расветљавању целог случаја. Твој искрени Ерскин.“

6. јул 1960.

„Драги Ерскине,

Боливаров леш послао сам у пакету. Жао ми је што сам био груб према теби. Молим те јави ми шта си установио? Твој Питер“.

9. јул 1960.

„Драги Питер,

Завршио сам са обдукцијом. Зашто ми ниси рекао да је Боливар потпуно изгубио апетит. Његов желудац и црева су били потпуно празни. Сиромах Боливар, умро је од глади. Ја други разлог смрти нисам могао да нађем. Да није било грчева који ти помињеш, био бих уверен да је сам себе уморио гладовањем! Не знам шта да кажем, али мислим да је Бадеров изотоп утицао на неки начин на његове живце. Тај ефект је вероватно уништио његов апетит и он је угинуо.

Иначе, одлучио сам да идуће недеље објавим свој проналазак. Твој Ерскин“.

Вила Дорсет
11. јул 1960.

„Драги Ерскине,

Пре него што објавиш свој проналазак, једна важна примедба. **Боливар је јео као ајкула сва че тири дана уочи смрти.** Никада није тако, опрости за израз, „ждрао“. Толико, да знаш. Честитам ти на будућој слави. Твој искрени, Питер“.

ТАЈНА ЈЕ РЕШЕНА

Када је Питер добио телеграм као одговор на ово своје писмо, озбиљно се замислио: да његов јадни пријатељ Ерскин није можда сасвим полудео? У телеграму је стајало да Питер попише све особе, кучиће, мачиће и друге живо тиње које су биле у додиру са Боливаром од тренутка кад је узео Бадеров изотоп, посебно после његове смрти. На крају је стајало, да он, Ерскин, долази сутра.

Ево шта је Ерскин сутрадан испричао свом запањеном пријатељу:

— Решио сам загонетку Боливарове смрти. Кажеш да је имао страховит апетит пре смрти. Желудац и црева су му ипак били празни, а умро је у грчевима. Пази, у свему је најважније да је пас био болешљив пре но што је примио раствор. Касније није показивао никакву интелигенцију, мислим повећану. Не зато што је Бадеров изотоп био без дејства већ зато што није ни доспео до Боливара. **Биће које га је зграбило за себе убило је Боливара својим повећаним излучивањем токсина и то у року од неколико дана.** Али, то биће је било довољно интелигентно да напусти Боливарово тело на време. Питаш ме, шта је то? Обична пантљичара која као што знаш напада и човека. Сад ме мучи једна грозна мисао: док не будем видео како се размножава мој миш који је храњен Бадеровим изотопом, не могу бити сигуран да нас неће ускоро напасти читава нова раса интелигентних пантљичара.

ГОСПОДАР МАМУТА

ПЛОЧА ЗА ВАС

ЈЕДНА КЛУПА ЈЕДАН КУТ

Победничка песма са овогодишњег фестивала Евровизије нашла се и на једној нашој, домаћој плочи. Популарна Тереза Кесовија изванредно пева композицију ЈЕДНА КЛУПА, ЈЕДАН КУТ којом је на фестивалу Северин заступала кнежевину Монако. На А страни плоче је композиција ТИ СИ МЕНИ СВЕ, која је представљала нашу земљу на интернационалном фестивалу „Мексико 71“. Цена плоче је **8,80 н. дин.**

НАДИН НАЈВЕЋИ УСПЕХ

Позната као наш најбољи извођач џез композиција Нада Кнежевић није имала неки већи успех са забавним мелодијама. Фестивал „Београдско пролеће 71“ представља њен највећи успех: композицијом СЕТИ СЕ НАШЕ ЉУБАВИ Александра Кораћа освојила је 3. место и проглашена за најбољег певача Фестивала. На другој страни је песма из филма МОЈА ЛУДА ГЛАВА. Издање РТБ, цена плоче **8,80 н. дин.**

БОРОДИЧА БЕЗВЕЗИЋ

МЕСНИ ДОРУЧАК ЗА ДОРУЧАК.
МЕСНИ ДОРУЧАК ЗА РУЧАК.
МЕСНИ ДОРУЧАК ЗА ВЕЧЕРУ.

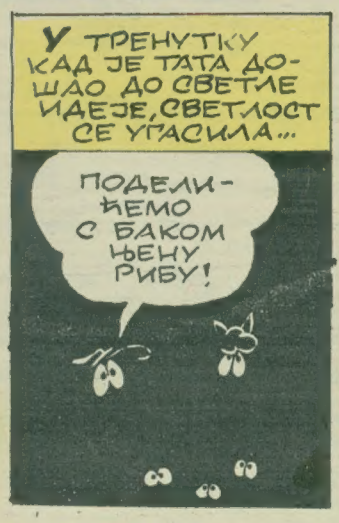

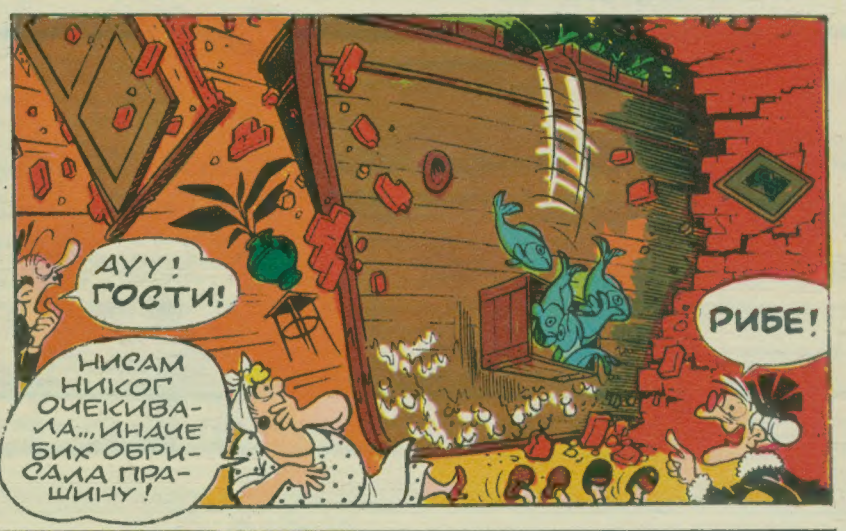

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Имам 13 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Навијам за „Партизан". Сакупљам маркице и салвете. Највише волим математику и физичко васпитање. Одлична сам ученица. **Отилиа Кис**, Лењинова 40, 26214 Дебељача.

Желио бих да се дописујем са друговима и другарицама који воле музику и поезију. Имам 19 година. **Бранимир Станковић**, ВП 6330/7 ве 3, Титоград.

Имам 13 година. Желим се дописивати с друговима и другарицама из Југославије. Скупљам салвете и разгледнице. Језик дописивања српскохрватски и руски. **Маринела Белетић**, 52000 Пула, Каштањер бр. 24.

Имам 18 година. Жељела бих се дописивати са младима широм Југославије. Ученица сам IV разреда гимназије. Сакупљам разгледнице и стари и страни новац. **Мира Маслај**, 56270 Жупања, Ново насеље 23.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Имам 13 година. Навијам за „Црвену звезду". Волим да решавам ребусе а скупљам слике певача и глумаца, маркице, разгледнице и др. **Душица Милићевић**, уч. VII 1 разреда О. Ш. „Пеко Тепавчевић", 38230 Урошевац.

Имам 17 година. Жељела бих да се дописујем с друговима и другарицама широм наше земље од 15 до 20 година. Пожељна је фотографија. **Софија Петковић**, 56226 Даљ, Саве Ковачевића 41.

Имам 14 година. Желио бих да се дописујем са друговима и другарицама из цијеле наше земље. Пошто имам неких ствари које желим поклонити, дат ћу их првој двадесеторици који ми пишу. Молио бих да ми пошаљу фотографију. **Давор Цурл**, 51300 Делнице, Супилова 210.

Имам 15 година. Желим да се дописујем са младима широм Југославије. Скупљам салвете и кесице од бомбона. Навијам за „Хајдук". **Љубица Шабан**, 44220 Дубица, О. школа „Петар Мећава".

Имам 19 година и желим да се дописујем са девојкама из наше земље. **Јордан Ковачевић**, ВП 8440/6, 91300 Куманово.

Имам 19 година. Желим да се дописујем са младићима и девојкама з наше земље који воле филм, музику и уметност. **Тома Познанови'**, ВП 5392/6, 58221 Дивуље код Сплита.

Имам 15 година. Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. **Светислав Јовановић**, Д. Максића 9, 37240 Трстеник.

ТРАЖИМ СЛИЧНЕ СЕБИ

Имам 11 година и похађам четврти разред Основне школе „Сретен Младеновић" у Реснику. Одличан сам ученик. Пре три године оперисан сам од урођене срчане мане: tetralogia Fallot Coreclio totalis. Желим да се дописујем са другарицама и друговима који су оперисани као и ја.

Родољуб-Бобан Костадиновић, 34225 Ресник Крагујевачки

ДУГАЧКА КОСА — МАСНА КОСА

Имам дугачку и лепу косу коју носим везану у реп или кике, али мама ми саветује да је одсечем јер каже да ће ми отпасти ако је увек будем носила везану. Уједно те молим да ми одговориш шта да радим, како да перем косу да ми се тако брзо не масти.

КСЕНА

Дугачка коса се често носи скупљена у реп или кике као што и ти радиш. Не мораш је одсећи јер

због оваквог начина чешљања коса неће да отпадне. Ипак припази да власи приликом чешљања не повучеш сувише из корена. Преко ноћи треба расплести реп или кике. Ако ти је коса јако масна, три пута недељно у кожу главе утрљај овај лосион делећи косу на танке раздељке: 2 грама салицилне киселине; 2 грама резорцина; 200 грама разблаженог алкохола. Овај лосион ће ти направити у свакој апотеци. Косу пери једном недељно употребљавајући шампон за масну косу (на пример „Слап").

ДОКТОР

НЕ ВОЛИ СИЛЕЦИЈЕ

Мој Шврћа воли да се слика, да мења костиме и да стрпљиво позира. Није дресиран али разуме многе речи (коска, лопта, чарапа, прозор, напоље, маказице, балкон, купатило). Доноси бачене ствари, односи предмет одређеној особи, прескаче препреке, мајстор је у „фудбалу". Љути се једино кад се неко свађа или хоће, као бајаги, да удари неку особу коју он познаје. Довољно је само рећи: „Сад ћу да бијем..." или подићи руку на некога, а Шврћа већ почиње да се љути, режи, лаје.

Бранислав Миловић, Земун, Вртларска 17, ст. 37

* укрштене речи *

Водоравно: 1) врста морске рибе; 5) река у Црној Гори; 6) предлог; 8) река у Француској; 10) хемијски знак за нептунијум; 12) женски певачки глас; 13) музички инструментални облик; 15) музичка нота; 16) познати индијски песник (Рабиндранат); 17) град у Белгији; 19) собно огњиште; 20) ивица; 22) северноамерички филмски редитељ (Николас); 23) смејање; 25) холандски сликар (17. век); 27) веома укусно тропско воће; 28) домаћа животиња; 29) предмет; 30) легендарни шпански јунак; 31) два самогласника; 32) особе; 33) морски гребен; 35) индустријска биљка; 36) једна од електрода.

Усправно: 1) немачки филозоф (Имануел); 2) дуго временско раздобље; 3) хемијски знак за радијум; 4) првак; 5) телеграфска писаћа машина; 7) град у Црној Гори; 8) врста женске народне ношње у Индији; 9) наш композитор (Миховил); 11) бод у игри; 13) речна и морска животиња; 14) име (лат.); 18) део одеће; 21) француски сликар (Пјер); 23) благајна; 24) пустиња у Индији; 26) птица селица; 30) морски главоножац; 32) смрзнута вода; 34) показна заменица; 35) грчко слово.

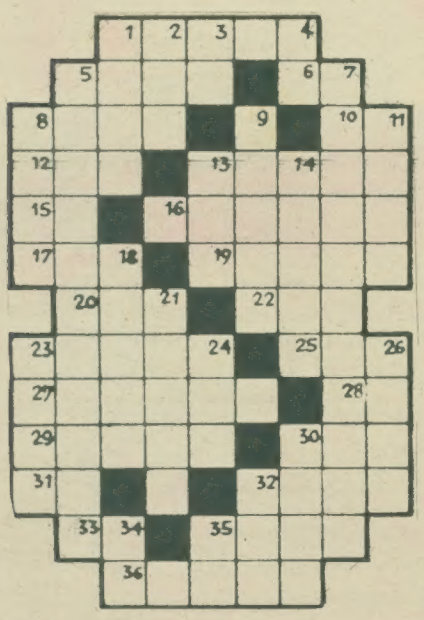

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) сто; 4) сос; 7) Француска; 10) Реј; е; 11) аер; 12) ам; 13) сви; 15) Р(адоје) Д(омановић); 16) Ками; 18) каца; 20) Цер; 21) Иво; 22) даска; т; 25) Кле; н; 27) оро; а; 29) мак; 31) боровница; 34) аг; 35) као; 36) Ин; 37) лига; 39) соја; 41) Арг; 42) Нал.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА", 11000 Београд, Македонска 29. Директор Милојко Друловић. Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88 дин, полугодишња 44 дин, тромесечна 22 дин. Претплата за иностранство: годишња 264 дин, полугодишња 132 дин. Годишња претплата у страној валути: DM 52. — $ 14. — Ff 78,40. — Sfr 61,60. — Skr 72,80. Текући рачун број 608-1-82-1 за уплате из земље. Девизне уплате из иностранства преко Привредне банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32009-10-54. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1, тел. 22-711.

У ИДУЋЕМ БРОЈУ
КОМПЛЕТАН ВЕСТЕРН СТРИП
ЗЛАТО У ПЛАНИНИ

WALT DISNEY
МИКИ

'АЈДЕ МАЛО ДА ПРОШЕТАМО, МИКИ!
РЕЗЕРВАТ

ХОЋЕШ МАЛО ДА ПРОТЕГНЕШ НОГЕ... А, ШИЉО?

МА ЈОК! ДОСТА СУ СЕ ПРОТЕГЛЕ... ВИДИ КОЛ'КО СУ МИ ДУГАЧКЕ!

ЧУВАР
ВИДИ! У ШТАМПАНОМ ВОДИЧУ ПИШЕ ДА ТРЕБА ПОШТОВАТИ СВЕ ЗНАКОВЕ У РЕЗЕРВАТУ!

НЕ ХРАНИ МЕДВЕДЕ

НЕ БЕРИ ЦВЕЋЕ

ХЕЈ! ШТА СЕ ДОГОДИЛО СА ШИЉОМ?
ОТПАТКЕ БАЦАЈ У КАНТЕ
Copyright © 1971
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

ААЈООЈ
АХ...
ЈОООЈ!
ТО ЈЕ ШИЉИН ГЛАС! БРЗО!

ОХ! МОЈА ГЛАВА!

СТРАД'О САМ ЗБОГ ТОГА ШТО САМ ПОШТОВАО ЗНАКОВЕ, МИКИ...

ПАЗИО САМ НА ТАЈ ОДРОН... И УМАЛО МЕ КАМЕЊЕ НИЈЕ УБИЛО!
ПАЗИ НА ОДРОН КАМЕЊА!